

ÖZET KİTABI

ABSTRACT BOOK

www.multicongress.com

3. ULUSLARARASI
MULTİDİSİPLİNER ÇALIŞMALARI
5-6 Ekim 2018, Kiev-Ukrayna KONGRESİ

3th INTERNATIONAL
MULTIDISCIPLINARY STUDIES
CONGRESS 05th-06th October 2018, Kiev-Ukraine

Editörler / Editors

Doç. Dr. Meriç ERASLAN
Doç. Dr. Hanna Rog
Doç. Dr. Burhanettin HACICAFEROĞLU
Doç. Dr. Tamila Seityagyaeva

multicongress
KIEV

III. Uluslararası Multidisipliner Çalışmaları Kongresi
5-6 Ekim 2018, Kiev-Ukrayna

3rd International Congress on Multidisciplinary Studies
5th-6th October 2018, Kiev-Ukraine

Editörler / Editors

Doç. Dr. Meriç Eraslan

Doç. Dr. Hanna Rog

Doç. Dr. Burhanettin Hacıcaferoğlu

Doç. Dr. Tamila Seityagyaeva

Birinci Basım / First Edition • © Aralık 2018 // December 2018

ISBN: 978-605-258-173-5

DÜZENLEYEN KURUMLAR

TAVRİYA MİLLİ V.İ. VERNADSKİY ÜNİVERSİTESİ
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
BURDUR MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ

DESTEKLEYEN KURUMLAR

AKADEMİK İLETİŞİM
ASOS JOURNAL
ASOS YAYINLARI
AKADEMİSYEN YAYINEVİ
SOBIAD

ONUR KURULU

PROF. DR. VLADİMİR KHAZARİN, TAVRİYA MİLLİ V.İ. VERNADSKİY
ÜNİVERSİTESİ

PROF. DR. MUSTAFA ÜNAL, AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ

PROF. DR. ADEM KORKMAZ, BURDUR MEHMET AKİF ERSOY
ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ

KONGRE BAŞKANI

PROF. DR. MEHMET CANBULAT, AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE

KONGRE DÜZENLEME KURULU

PROF. DR. ELLİE ABDI, MONTCLAİRSTATE ÜNİVERSİTESİ, ABD

PROF. DR. ROGER ENOKA, COLARADO ÜNİVERSİTESİ, ABD

PROF. DR. TOMASZ NIZNIKOWSKI, JOSEF PİLSUDSKİ ÜNİVERSİTESİ,
ROMANYA

DOÇ. DR. BEKİR DİREKÇİ, AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE

DOÇ. DR. MERİÇ ERASLAN, AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE

DR. ÖĞR. ÜYESİ, MUSTAFA KILINÇ, BURDUR MEHMET AKİF ERSOY
ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE

BİLİM VE HAKEM KURULU

PROF. DR. ABDİDACAN AKMATALİEV, KIRGIZ MİLLİ DEVLET
AKADEMİSİ, KIRGIZİSTAN

PROF. DR. AKMARAL İBRAYEVA, M. KOZYBAYEV KUZEY
KAZAKİSTAN DEVLET ÜNİVERSİTESİ, KAZAKİSTAN

PROF. DR. ALİ YAKICI, GAZİ ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE

PROF. DR. ALPARSLAN DAYANGAÇ, OSMANİYE KORKUT ATA
ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE

PROF. DR. BAHRAM GADIMI, İSLAMİC AZAD ÜNİVERSİTESİ İRAN

PROF. DR. BEYKAN ÇİZEL AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE

PROF. DR. BİRGİT PEPİN, SOR-TRONDELAG ÜNİVERSİTY, NORVEÇ

PROF. DR. ÇİĞDEM ÜNAL, İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ,
TÜRKİYE

PROF. DR. DANA BABAU, MEDİCİNE AND PHARMACY OF TARGU
MURES ÜNİVERSİTESİ, ROMANYA

PROF. DR. DANNY WYFFELS, KATHO ÜNİVERSİTY, BELÇİKA

PROF. DR. DAVID BRIDGES, CAMBRIDGE ÜNİVERSİTY, İNGİLTERE

PROF. DR. DİMİTRİS CHATZOPOULOS, ARİSTOTLE ÜNİVERSİTY OF
THESSALONİKİ, YUNANİSTAN

PROF. DR. DUŞAN MITIĆ, BELGRADE ÜNİVERSİTESİ, SIRBİSTAN

PROF. DR. ELİF ÇADIRCI, ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE

PROF. DR. EMANUELE ISIDORI, UNİVERSİTY OF ROME FORO
ITALICO, İTALYA

PROF. DR. FATMA EBUR İKİZ, DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ,
TÜRKİYE

PROF. DR. FARSHAD TOJARI, İSLAMİC AZAD ÜNİVERSİTESİ İRAN

PROF. DR. FEDA REHİMOV HANNANOĞLU, BAKÜ DEVLET
ÜNİVERSİTESİ, AZERBAYCAN

PROF. DR. GENÇAY ZAVOTÇU, KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE

PROF. DR. GEORGİ GAGANİDZE, İVANE JAVAKHİSHVİLİ TİFLİS
DEVLET ÜNİVERSİTESİ, GÜRCİSTAN

PROF. DR. HALUK BODUR, GAZİ ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE 13

PROF. DR. HİLMİ DEMİRKAYA, AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. KAMAL ABDULLAYEV, AZERBAYCAN DİLLER
AKADEMİSİ, AZERBAYCAN
PROF. DR. KAMİL BEŞİROV, AZERBAYCAN PEDEGOJİ ÜNİVERSİTESİ,
AZERBAYCAN
PROF. DR. LEVENT SON, MERSİN ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. MARUFJON YULDASHEV, ALİŞER NEVAİ ÖZBEK DİLİ VE
EDEBİYATI ÜNİVERSİTESİ, ÖZBEKİSTAN
PROF. DR. MİCHAEL LEİTNER, CALİFORNİA STATE ÜNİVERSİTY,
ABD
PROF. DR. MEHMET KAYHAN KURTULDU, KARADENİZ TEKNİK
ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. MİNE YAZICI, İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. MURADOV REŞAD ŞAHBAZOĞLU, AZERBAYCAN DEVLET
İKTİSAT ÜNİVERSİTESİ, AZERBAYCAN
PROF. DR. MURAT ATAN, GAZİ ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. MUSTAFA ATMACA, MARMARA ÜNİVERSİTESİ
PROF. DR. MUSTAFA FEDAİ ÇAVUŞ, OSMANİYE KORKUT ATA
ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. MUZAFFER SÜMBÜL, ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ,
TÜRKİYE
PROF. DR. MÜHSİN NAĞISOYLU, AZERBAYCAN BİLİMLER
AKADEMİSİ, AZERBAYCAN
PROF. DR. MÜNİR YILDIRIM, ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. NACİYE YILDIZ, GAZİ ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. NASRİDDİN SADRİDDİNOV TALBAKOVİCH, KURGAN
TUBE DEVLET ÜNİVERSİTESİ, TACİKİSTAN
PROF. DR. NERGİS BİRAY, PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. NEŞE ÇEĞİNDİR, GAZİ ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. OLGA NOSOVA VALENTYNOVNA, KHRAKOV
ÜNİVERSİTESİ, UKRAYNA
PROF. DR. ORHAN BAŞ, ORDU ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE 14

PROF. DR. ORHAN SÖYLEMEZ, KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ,
TÜRKİYE
PROF. DR. PELİN YILDIZ, HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. RAJABOV RAJAB KUCHAKOVİCH, TACİK DEVLET
TİCARET ÜNİVERSİTESİ, TACİKİSTAN
PROF. DR. RAMAZAN SEVER, GİRESUN ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. RAMAZAN KAZAN, SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ,
TÜRKİYE
PROF. DR. RAUF AMİROV, CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. RIDVAN KARAPINAR, MEHMET AKİF ERSOY
ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. ROGER ENOKA, COLARADO ÜNİVERSİTESİ, ABD
PROF. DR. SAYFULİNA FLERA, KAZAN FEDERAL ÜNİVERSİTESİ,
TATARİSTAN/RUSYA
PROF. DR. SHADMEHR MİRDAR, MAZANDARAN ÜNİVERSİTESİ, İRAN
PROF. DR. SİMON GELASHVİLİ, İVANE JAVAKHİSHVİLİ TİFLİS
DEVLET ÜNİVERSİTESİ, GÜRCİSTAN
PROF. DR. SVEN PERSSON, MALMÖ ÜNİVERSİTY, İSVEÇ
PROF. DR. SVETLANA TYUTYUNNYKOVA VLADİMİROVNA,
KHRAKİV ULUSAL ÜNİVERSİTESİ, UKRAYNA
PROF. DR. TAMARA MERKULOVA VYKTOROVNA, KHRAKİV ULUSAL
ÜNİVERSİTESİ, UKRAYNA
PROF. DR. TEİMURAZ BERİDZE, İVANE JAVAKHİSHVİLİ TİFLİS
DEVLET ÜNİVERSİTESİ, GÜRCİSTAN
PROF. DR. TOLOGON OMOSHEV, KIRGIZİSTAN İKTİSAT VE
GİRİŞİMCİLİK ÜNİVERSİTESİ, KIRGIZİSTAN
PROF. DR. TURGAY BIÇER, MARMARA ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. TULİN ARSEVEN, AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. URSULA CASANOVA, ARİZONA STATE ÜNİVERSİTY, ABD
PROF. DR. ZEKAİ HALICI, ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
PROF. DR. ZUHAL YÜKSEL, GAZİ ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE 15

DOÇ.DR. ABDÜLMECİT ALBAYRAK, ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ,
TÜRKİYE
DOÇ. DR. AHMET ÇOBAN, DİCLE ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DOÇ. DR. AİNUR NOGAYEVA, AVRASYA MİLLİ ÜNİVERSİTESİ,
KAZAKİSTAN
DOÇ. DR. ALİ AYBEK, KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜİMAM
ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DOÇ. DR. ALİ KORKMAZ, ERCİYES ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DOÇ. DR. AŞİMAN GULİYEV, AZERBAYCAN İKTİSAT VE
GİRİŞİMCİLİK ÜNİVERSİTESİ, AZERBAYCAN
DOÇ. DR. AYHAN HORUZ, ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ,
TÜRKİYE
DOÇ. DR. AYSEL ÇİMEN, KARAMANOĞLU MEHMETBEY
ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DOÇ. DR. AYTEKİN ÇIBIK, GAZİ ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DOÇ. DR. BEKİR MAMUT, KIRIM MÜHENDİSLİK VE PEDOGOJİ
ÜNİVERSİTESİ, KIRIM/RUSYA
DOÇ. DR. BERNA BALCI İZGİ, GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DOÇ. DR. BURAK ÇAMURDAN, PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ,
TÜRKİYE
DOÇ. DR. BURHAN YILMAZ, DÜZCE ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DOÇ. DR. BÜLENT ELİTOK, AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ,
TÜRKİYE
DOÇ. DR. CİRGALBEK İSMANOV, KIRGIZİSTAN İKTİSAT VE
GİRİŞİMCİLİK ÜNİVERSİTESİ, KIRGIZİSTAN
DOÇ. DR. DAVRAN YOLDAŞEV, KIRGIZİSTAN İKTİSAT VE
GİRİŞİMCİLİK ÜNİVERSİTESİ, KIRGIZİSTAN
DOÇ. DR. EVŞEN NAZİK, ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DOÇ. DR. FARİZ AHMADOV , AZERBAYCAN DEVLET İKTİSAT
ÜNİVERSİTESİ, AZERBAYCAN
DOÇ. DR. FERAH SEFEROVA, KIRIM MÜHENDİSLİK VE PEDOGOJİ
ÜNİVERSİTESİ, KIRIM/RUSYA 16

DOÇ. DR. FİRDAUS NOROV, KURGAN TUBE DEVLET ÜNİVERSİTESİ,
TACİKİSTAN
DOÇ. DR. FÜRÜZAN ASLAN, İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DOÇ. DR. GAINİ MUKHANOVA, T. RİSKULİVA KAZAKİSTAN İKTİSAT
ÜNİVERSİTESİ, KAZAKİSTAN
DOÇ. DR. GÖKÇE KEÇECİ, YAKINDOĞU ÜNİVERSİTESİ, KKTC
DOÇ. DR. HAMDİ ERCAN, ERCİYES ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DOÇ. DR. HAŞİM AKÇA, ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DOÇ. DR. HATİCE AKKOÇ, MARMARA ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DOÇ. DR. HİLALE CAFEROVA, AMEA, AZERBAYCAN
DOÇ. DR. HÜLYA YÜCEER, ADANA BİLİM VE TEKNOLOJİ
ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DOÇ. DR. H. TURGAY ÜNALAN, ESKİŞEHİR ANADOLU ÜNİVERSİTESİ,
TÜRKİYE
DOÇ. DR. İBRAHİM GİRİTLİOĞLU, GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ,
TÜRKİYE
DOÇ. DR. KADİR BAYRAMLI, AZERBAYCAN DEVLET İKTİSAT
ÜNİVERSİTESİ, AZERBAYCAN
DOÇ. DR. LİLYA MEMETOVA, KIRIM MÜHENDİSLİK VE PEDOGOJİ
ÜNİVERSİTESİ, KIRIM/RUSYA
DOÇ. DR. MARİYA KOCHKORBAEVA, KIRGIZİSTAN İKTİSAT VE
GİRİŞİMCİLİK ÜNİVERSİTESİ, KIRGIZİSTAN
DOÇ. DR. MEHMET KASIM ÖZGEN, ERCİYES ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DOÇ. DR. MESUT TEKŞAN, ORDU ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DOÇ. DR. NAİME FİLİZ ÖZDİL, ADANA BİLİM VE TEKNOLOJİ
ÜNİVERSİTESİ
DOÇ. DR. ORÇUN ÇADIRCI, MERSİN ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DOÇ. DR. ÖZGÜR SARI, TODAİE, TÜRKİYE
DOÇ. DR. ÖZLEM SAĞIROĞLU, GAZİ ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DOÇ. DR. RABİA ÇİZEL, AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE 17

DOÇ. DR. RAGİF QASİMOV , AZERBAJCAN DEVLET İKTİSAT
ÜNİVERSİTESİ, AZERBAJCAN
DOÇ. DR. RANETTA GAFAROVA, ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DOÇ. DR. RIZA BİNZET, MERSİN ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DOÇ. DR. ROVSHAN ALİYEV, BAKÜ DEVLET ÜNİVERSİTESİ,
AZERBAJCAN
DOÇ. DR. RUSTAMOV SHAVKAT RAKHİMOVİCH, TACİK DEVLET
ÜNİVERSİTESİ, TACİKİSTAN
DOÇ. DR. SAADET GANDİLOVA TAGİKIZI, AZERBAJCAN DEVLET
İKTİSAT ÜNİVERSİTESİ -UNEC, AZERBAJCAN
DOÇ. DR. SEVGİ AVCI, DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DOÇ. DR. SEVGİ TÜZÜN RAD, MERSİN ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DOÇ. DR. SÜDABE SALİHOVA, AZERBAJCAN DEVLET İKTİSAT
ÜNİVERSİTESİ -UNEC, AZERBAJCAN
DOÇ. DR. ŞAFAK KAYPAK, MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ,
TÜRKİYE
DOÇ. DR. ŞEBNEM HELVACIOĞLU, İSTANBUL TEKNİK
ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DOÇ. DR. TAMİLA SEİTYAGYAYEVA, TAVRİYA MİLLİ ÜNİVERSİTESİ,
UKRAYNA
DOÇ. DR. TARKAN YAZICI, MERSİN ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DOÇ. DR. YAHYA BOZKURT, MARMARA ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DOÇ. DR. YAVUZ DUVARCI, İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ,
TÜRKİYE
DOÇ. DR. ZÜLKÜF KAYA, ERCİYES ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ ABDULLAH AKPINAR, ADNAN MENDERES
ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ ABDULLAH KARATAŞ, NIĞDE ÖMER HALİSDEMİR
ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ AHMET KÜRŞAT ERSÖZ, AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ,
TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ AHMET TAYLAN, MERSİN ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
18

DR. ÖĞR. ÜYESİ ASLI AKYILDIZ HATIRNAZ, YEDİTEPE
ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ AÇIL MEMMEDOV, AZERBAJCAN DEVLET İKTİSAT
ÜNİVERSİTESİ -UNEC, AZERBAJCAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ AYDIN EFE, ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ,
TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ BEHÇET YALIN ÖZKARA, ESKİŞEHİR OSMANGAZİ
ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ BEHZAD DİVKAN, EAST TAHRAN BRANCH İSLAMİC
ÜNİVERSİTESİ, İRAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ BERRİN GÜNER, ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ,
TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ BİLGE HAKAN AGUN, TRAKYA ÜNİVERSİTESİ,
TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ M. BURHANETTİN COŞKUN, OSMANİYE KORKUT
ATA ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ BURCU GÜRKAN, HASAN KALYONCU
ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ ÇAĞRI VAKKAS YILDIRIM, ERCİYES ÜNİVERSİTESİ,
TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ DENİZ GÜNER, KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ,
TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ DİLAN ALP, ŞIRNAK ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ EBRU DELİKAN, MERSİN ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ EDA ÇINAROĞLU, ERCİYES ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ ELÇİN YILMAZKAYA, NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR
ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ EMEL TOZLU, İSTANBUL GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ,
TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ EMİNE AKSAN ALDANMAZ, MUSTAFA KEMAL
ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ ESİN YALÇIN, MERSİN ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ ERAY YAĞANAK, MERSİN ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
19

DR. ÖĞR. ÜYESİ ERHAN AKDEMİR, ANADOLU ÜNİVERSİTESİ,
TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ EŞREF ARAÇ, SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ,
TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ FATİH ÇAVDAR, TRAKYA ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ FARUK TAŞKIN, ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ,
TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ FETHİ NAS, BARTIN ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ GÖZDE TANTEKİN ÇELİK, ÇUKUROVA
ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ GÜLBİN ÇETİNKALE, NİĞDE ÖMER HALİDEMİR
ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ GÜLDEN SANDAL ERZURUMLU, NİĞDE ÖMER
HALİDEMİR ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ GÜLŞAH GÜVELOĞLU, RECEP TAYYİP ERDOĞAN
ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ GÜNER ÇİÇEK, HİTİT ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ GÜROL ZIRHLIOĞLU, VAN YÜZÜNCÜ YIL
ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ HAKKI ÇİFTÇİ, ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ H. NİLÜFER SÜZEN, UŞAK ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ HAYDAR ALINOK, KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ,
TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ HÜSNÜ BİLİR, AKSARAY ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ İLKER KEFE, OSMANİYE KORKUT ATA
ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ İREM TÖRE, ADANA BİLİM VE TEKNOLOJİ
ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ İRFAN DÖNMEZ, ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ,
TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ İSMAİL ERİM GÜLAÇTI, YILDIZ TEKNİK
ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ KADİR ŞAHİN, KARABÜK ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE

20

DR. ÖĞR. ÜYESİ KEMAL ADEM, GAZİ OSMAN PAŞA ÜNİVERSİTESİ,
TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ KENAN BOZKURT, BATMAN ÜNİVERSİTESİ,
TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ LÜTFİ ALICI, KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜİMAM
ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ MAHDİ REZAGOLİZADE, İSLAMİC AZAD ZANJAN
ÜNİVERSİTESİ, İRAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ MEHMET BÜLENT ÖNER, GELİŞİM ÜNİVERSİTESİ,
TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ MEHMET ÇAKIR, KARAMANOĞLU MEHMETBEY
ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ MEHMET EMİN KAHRAMAN, YILDIZ TEKNİK
ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ MEHMET HANİFİ DOĞRULUK, GAZİANTEP
ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ MEHMET SEDAT UĞUR, ÇANKIRI KARATEKİN
ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ MELİKE ÖZYURT, GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ,
TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ MİR HAMİD SALEHIAN, TABRİZ BRANCH İSLAMİC
AZAD ÜNİVERSİTESİ, İRAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ MUHAMMET FAZIL HİMMETOĞLU, OSMANİYE
KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ MUHAMMED YAYLA, KARS KAFKAS ÜNİVERSİTESİ,
TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ MURAT ÖZCAN, GAZİ ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ MUSTAFA CANER, AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ,
TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ N. MÜGE SELÇUK, ESKİŞEHİR OSMAN GAZİ
ÜNİVERSİTESİ
DR. ÖĞR. ÜYESİ NALAN GÜLTEN AKIN, BOZOK ÜNİVERSİTESİ,
TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ NAZAN KOÇAK, MERSİN ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE 21

DR. ÖĞR. ÜYESİ NİHAT PAMUK, BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ,
TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ NİL YAPICI, ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ NURDİN USEEV, KIRGIZİSTAN-TÜRKİYE MANAS
ÜNİVERSİTESİ, KIRGIZİSTAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ NURKHODZHA AKBULAEV, AZERBAJCAN DEVLET
İKTİSAT ÜNİVERSİTESİ, AZERBAJCAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ OYA ÖGENLER, MERSİN ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ RAMİS KARABULUT, NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR
ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ RIDVAN DEMİR, MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ,
TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ RIZA ÇITIL, GAZİ OSMAN PAŞA ÜNİVERSİTESİ,
TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ REZA BEHDARİ, EAST TAHRAN BRANCH İSLAMİC
AZAD ÜNİVERSİTESİ, İRAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ ROZELİN AYDIN, ADANA BİLİM VE TEKNOLOJİ
ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ SEÇİL TÜMEN AKYILDIZ, FIRAT ÜNİVERSİTESİ,
TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ, SHURUBU KAYHAN, İSTANBUL KÜLTÜR
ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ SELDA DOĞAN ÇALHAN, MERSİN ÜNİVERSİTESİ,
TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ SELDA KARAVELİ ÇAKIR, KASTAMONU
ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ SERDAR VURAL UYGUN, NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ
VELİ ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ SERVET TEKİN, KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜİMAM
ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ SUNA ÇETİN, ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ SÜLEYMAN ÖZMEN , İSTANBUL RUMELİ
ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE 22

DR. ÖĞR. ÜYESİ SEDA ÇELLEK, AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ SEDAT BOYACI, AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ,
TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ SELAHATTİN BUDAK, GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ,
TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ SENEM SOYER, KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ SEVDA DOLAPÇIOĞLU, MUSTAFA KEMAL
ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ ŞAHİN EKBEROV, AZERBAJCAN DEVLET İKTİSAT
ÜNİVERSİTESİ, AZERBAJCAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ TOĞRUL NAĞIYEV, ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ,
TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ TOLGA AKAY, KAFKAS ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ ÜMİT AYATA, ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ YUSUF OKŞAR, MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ,
TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ ZEHRA DOĞAN SÖZÜER, HALIÇ ÜNİVERSİTESİ,
TÜRKİYE
DR. ÖĞR. ÜYESİ ZEYNEP GÜNEŞ ÖZİNAL, MALTEPE ÜNİVERSİTESİ,
TÜRKİYE
DR. A. SELÇUK KÖYLÜOĞLU, SELÇUK ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ALİ BİRBİÇER, MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI, TÜRKİYE
DR. ELÇİN İBRAHİMOV, AZERBAJCAN MİLLİ BİLİMLER AKADEMİSİ,
AZERBAJCAN
DR. ELİF FİGEN KOÇAK, ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. EMİN BİLGİLİ, DOĞU AKDENİZ TARIMSAL ARAŞ. MÜD. ADANA,
TÜRKİYE
DR. ESRA ASICI, DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. FİGEN SEVİL KİLİMCİ, ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ,
TÜRKİYE
DR. İLKSUN DİDEM ÜLBEĞİ, ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. IŞIL AYDIN ÖZKAN, SİNOP ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE 23

DR. LAZSLO MARACZ, AMSTERDAM ÜNİVERSİTESİ, HOLLANDA
DR. MEHİBE ŞAHBAZ, ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. MEHMET TÛTÛNCÛ, SOTA RESEARCH CENTRE FOR TURKISH
AND ARABIC WORLD, HOLLANDA
DR. NERMİN TANBUBROĞLU, ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. NESLİHAN BOLAT BOZASLAN, GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ,
TÜRKİYE
DR. NİGAR NAGİYEVA YORULMAZ, GİRNE AMERİKAN
ÜNİVERSİTESİ, KKTC
DR. ORHAN ALTAN, MERSİN ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. ÖZLEM TOPRAK, GAZİ OSMAN PAŞA ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. PINAR ÇAKIR, İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. RİFAT OYMAK, KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. SELÇUK DUMAN, ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. SONGÛL BARLAZ US, MERSİN ÜNİVERSİTESİ, TÜRKİYE
DR. SÛDABE SALİHOVA, AZERBAYCAN DEVLET İKTİSAT
ÜNİVERSİTESİ, AZERBAYCAN
DR. TURGAY AYAŞAN, DOĞU AKDENİZ TARIMSAL ARAŞTIRMALAR
ENSTİTÛSÛ, TÜRKİYE
DR. ZAKİR ÇOTAEV, KIRGIZİSTAN MANAS ÜNİVERSİTESİ,
KIRGIZİSTAN
DR. ZELFİRA ŞÛKÛRCİYEVA, KIRIM MÛHENDİSLİK VE PEDEGOJİ
ÜNİVERSİTESİ, KIRIM/RUSYA

İÇİNDEKİLER /CONTENTS

ÇOCUK VE ERGEN SUÇLULUĞUNDA RİSK FAKTÖRLERİNİN İNCELENMESİ	25
DEĞİŞKEN HIZLI RÜZGAR TÜRBİNLERİNİN KONTROLÜ	26
EĞİTİM ÖRGÜTLERİNDE KORKU KÜLTÜRÜ: BİR ÖLÇEK GELİŞTİRME ÇALIŞMASI	27
FEN ÖĞRETMENLERİNİN AKADEMİK ARAŞTIRMAYA DAHİL EDİLMESİ VE SONUÇLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ.....	28
İNSANİ KALKINMA KONUSUNDA AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİNİN VERİ MADENCİLİĞİ TEKNİKLERİNİN KULLANILARAK KÜMELENMESİ.....	29
KONSERVATUVAR ÖĞRENCİLERİNİN TÜRK MÜZİĞİ MAKAMLARINI ÖĞRENİRKEN KULLANDIKLARI ÖĞRENME STRATEJİLERİ	30
ÖĞRENCİLERİN PISA 2015 SINAVINDA FEN BİLGİSİ BAŞARILARINI ETKLEYEN FAKTÖRLERİN HİYERARŞİK LİNEAR MODELLEME İLE BELİRLENMESİ: TÜRKİYE VE İTALYA KARŞILAŞTIRILMASI	31
TURKCE ÖĞRETİMİNDE KONUSMA STRATEJİLERİ ÜZERINE DENEYSEL CALISIMALAR.....	32
ÜNİVERSİTELERİN PARADİGMA SORUNU VE YENİ ARAYIŞLAR	33
YABANCI DİL OLARAK İNGİLİZCE ÖĞRENEN TÜRK ÖĞRENİCİLERİN İNGİLİZCE İLGEÇLİ EYLEM KULLANIMLARI ÜZERİNE DERLEME DAYALI BİR ÇALIŞMA.....	34
BAKIR OKSİT FİLMLEİNİN FİZİKSEL ÖZELLİKLERİ ÜZERİNE TAVLAMA ORTAMININ ETKİSİ	35
CHOLESTERIC LIQUID CRYSTALS AND THEIR APPLICATIONS ...	36
CR/CO ÇİFT KATKILI ZNO İNCE FİLMLEİNİN, HAZIRLAMA, BÜYÜTME, MİKROYAPI VE OPTİK ÖZELLİKLERİ.....	37
PRECONCENTRATION OF NI(II), MN(II), CO(II) AND CR(III) IONS USING MAGNETIC POLYANILINE-POLYTHIOPHENE/FE3O4 NANOCOMPOSITE	38
SPECIATION OF CHROMIUM WITH LEAD-PYRROLIDINE DITHIOCARBAMATE PRECIPITATE	39
AGREEMENT ERRORS IN LEARNER CORPORA ACROSS CEFR: A COMPUTER-AIDED ERROR ANALYSIS OF GREEK AND TURKISH EFL LEARN.....	40

DİSİPLİNLER ARASI VE DİSİPLİNLER ÖTESİ BİR BİLİM DALI OLARAK ÇEVİRİBİLİM.....	41
GİDEON TOURY’NİN EREK ODAKLI ÇEVİRİ KURAMI IŞIĞINDA MELİH CEVDET ANDAY’IN “ANNABEL LEE” BAŞLIKLİ ŞİİR ÇEVİRİSİ ÜZERİNE BETİMLEYİCİ BİR ÇALIŞMA	42
İBRADI (ANTALYA) YER ADLARI.....	43
İBRADI AĞZINDAN DERLEME SÖZLÜĞÜNE KATKILAR	44
İKİ DİSTOPİK ROMAN: GEORGE ORWELL'IN 1984’Ü Lİ TARIK BUĞRA’NIN GEÇLİĞİM EYVAH ROMANLARININ MUKAYESESİ ...	45
TÜRK ÇOCUK EDEBİYATINDA "ŞİDDET" OLGUSU	46
ÇOCUK VE REKLAM	47
GÜZEL SANATLAR FAKÜLTELERİNDEKİ EĞİTİMDE KURAMSAL İÇERİĞİN ÖNEMİ.....	48
MASUMİYET, SUÇ VE CEZANIN TASLAĞI: MAHKEME RESİMLEMELERİ	49
MERSİN MİLLET BAHÇESİ - HALKEVİ AKSİ YENİDEN İŞLEVLENDİRMENİN KOLEKTİF BELLEK BAĞLAMINDA GEREKLİLİĞİ	51
REKLAM VE ETİK	52
SINIRLAR NEREDE" XURBAN_ COLLECTIVE SINIRIN İÇİNDE VE ÖTESİNDE MEDENİYET SANAT VE POLİTİKANIN İZİNDE	53
SOSYAL SORUMLULUK AMAÇLI GRAFİK TASARIM VE KAVRAMSAL DÜŞÜNME	54
TASARIMCILARIN SOSYAL MEDYADA ÇALIŞMALARINI TANITMALARI VE PORTFOLİO SUNUMU.....	55
UD ÇALGISINDA YENİLİKÇİ ÇALIM TEKNİKLERİNİN TESPİTİ VE BU TEKNİKLERE YÖNELİK ÖRNEK ALIŞTIRMALAR İLE ETÜTLERİN OLUŞTURULMASI	56
“SEKSEN YILIN EN GÜZEL OKUL ŞARKILARI” KİTABININ “UNESCO YAŞAYAN DEĞERLER EĞİTİMİ PROGRAMI” AÇISINDAN İNCELENMESİ	57
AA7075 ALAŞIMINA UYGULANAN YAŞLANDIRMA VE KRİYOJENİK İŞLEMİN SERTLİK ÜZERİNE ETKİLERİ.....	58
AN INVESTIGATION FOR THE BENEFICATION OF COLEMANITE ORE BY FLOTATION	59

BEŞİK TİPİ ÇATILAR ÜZERİNDE BASINÇ KATSAYILARININ NÜMERİK OLARAK İNCELENMESİ	60
BEYİN DALGALARI İLE YÖNETİLEN AKILLI EV SİSTEMLERİ	61
BİLGİSAYARIN NASIL ÇALIŞTIĞINI BİLMENİN PROGRAMCILIKTA ÖNEMİ	62
BUJİ ATEŞLEMELİ BİR MOTORDA ÜÇ TIRNAKLI BUJİNİN TIRNAK ARALIĞININ HC (HİDROKARBON) EMİSYONUNA ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI.....	63
CLUSTERED INDEX KULLANMANIN NORMALİZASYONDAKİ ÖNEMİ	64
GÖRÜNTÜ İŞLEME İLE ARAÇLARIN TRAFİKTE DAVRANIŞLARININ BELİRLENMESİ.....	65
KOLEMANİTİN FLOTASYON İLE ZENGİNLEŞTİRİLMESİNİN ARAŞTIRILMASI.....	66
LATERAL LOAD RESISTING SYSTEMS IN HIGH-RISE REINFORCED CONCRETE BUILDINGS.....	67
LİNEER REGRESYON YÖNTEMİYLE VERİ İLİŞKİLERİ ANALİZİNİN İNCELENMESİ	68
MİKROEKSTRÜZYON TEKNİĞİ İLE AYNI DAMAR DOKUSU ÜZERİNDE FARKLI YARIÇAPLARA SAHİP DAMAR DOKULARININ 3B BİYOFABRİKASYONU	69
N. DERECEDEDEN GERİLİM TRANSFER FONKSİYONLARININ AKIM GERİ BESLEMELİ KUVVETLENDİRİCİ (CFA) KULLANILARAK GERÇEKLEŞTİRİLMESİ	70
NESNE TABANLI PROGRAMLAMAYA FARKLI BİR BAKIŞ AÇISI ..	71
PRODUCTIVITY CONTRL OF THE OPERATOR VIA WEB SERVER WITH PLC	72
SERTLEŞTİRİLMİŞ SOĞUK TAKIM İŞ ÇELİĞİNİN KAPLAMALI SERAMİK KESİCİ TAKIMLA İŞLENMESİ	73
SOĞUTUCULARDA AKIŞKAN MİKTARI VE KILCAL BORU EBATLARININ ODA SICAKLIĞINA ETKİSİNİN İNCELENMESİ	74
TÜRKİYE VE YUNANİSTAN'DA YENİLENEBİLİR ENERJİ ALANINDA PROJELER, YATIRIMLAR VE BİLİMSEL ÇALIŞMALAR ARASINDAKİ İLİŞKİ	75
ÜÇ TIRNAKLI BUJİ KULLANILAN BİR MOTORDA TIRNAK ARALIĞININ MOTOR GÜRÜLTÜSÜNE ETKİSİ	76

ÜÇ TIRNAKLI BUJİNİN TIRNAK AYARININ MOTOR TİTREŞİMİNE ETKİSİ.....	77
VERİ MADENCİLİĞİ BİLGİ ÇIKARIMINDAKİ ÖN İŞLEME ADIMLARI ÜZERİNE BİR UYGULAMA.....	78
YAPAY SİNİR AĞLARI İLE KENDİ KENDİNE ÖĞRENEN OYUN TASARIMI.....	79
YENİ BİR TEK GİZLİ KATMANLI YAPAY SİNİR AĞI TABANLI RÜZGAR TÜRBİNLERİNİN KONTROLÜ.....	80
“SOLENAM” (SOLAR ENERGY ABSORBER MACHINE) İSİMLİ YENİ BİR TASARIM SAYESİNDE AYNI GÜNEŞ PANELİNDEN ISITMA, SICAK SU VE ELEKTRİK ELDE EDİLMESİ OLANAKLARININ ARAŞTIRILMASI	81
EFFECT OF L-CARNITINE ON AGE RELATED LEARNING CHANGES AND THE ROLE OF OXIDATIVE STRESS IN THIS EFFECT.....	82
ELİT DÜZEY TAEKWONDOCULARDA HAZIRLIK DÖNEMİ ANTRENMANLARININ HEMATOLOJİK PARAMETRELER ÜZERİNE ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI.....	83
HEMŞİRELİK, KADIN SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ VE EBELİK: GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARDAKİ BENZERLİK VE FARKLILIKLAR	84
SPOR YAPAN VE YAPMAYAN ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN MİZAH DEĞİŞİMLERİNİN İNCELENMESİ.....	85
SÜLFİT MARUZİYETİNİN DAVRANIŞ ÜZERİNE ETKİLERİ VE MOLEKÜLER MEKANİZMALARI	86
TÜRKİYE'DE ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI DERSİNDE ÖĞRETMEN ADAYLARININ KARŞILAŞTIKLARI PROBLEMLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	87
YOĞUN BAKIMDA FİZİKSEL TESPİT KULLANIMI VE HEMŞİRELİK YÖNETİMİ	88
YOĞUN BAKIMDA KARŞILABİLECEK TEHLİKE: DELİRYUM VE HEMŞİRELİK YÖNETİMİ	89
93 HARBİ SONRASI ROMANYA'DAKİ TÜRK ESİRLERİN İADESİ MESELESİ.....	90
AKILLI NESNELERİN KİŞİSELLEŞTİRİLMİŞ GERÇEK ZAMANLI PAZARLAMAYA YANSIMALARI.....	91
BEHÇET NECATİGİL'N ŞİİRİNDE METİNLERARASILIĞIN İŞLEVİ	92

BOLU İLİ'NDE FAALİYET GÖSTEREN KADIN GİRİŞİMCİLERİN GÜNCEL PAZARLAMA YAKLAŞIMLARINI FARKINDALIK DÜZEYLERİ.....	93
İÇ KONTROL İLE İÇ DENETİM ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	95
KARADAĞ COĞRAFYASININ KARADAĞ KÜLTÜRÜ ÜZERİNE ETKİSİ.....	96
KÜRESELLEŞEN DÜNYADA GÜVENLİK: DEVLETİN ÖTESİNİ DÜŞÜNMEK	97
MİLENYUM SONRASI GÜVENLİK ALGISI	98
ÖĞRETİM ELEMANLARININ E-BELEDİYE KULLANIMLARININ BELİRLENMESİ: KARAMANOĞLU MEHMEHBAY ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ	99
ORTADOĞU'YU ANLAMAK	100
OTOMOBİL ALICILARININ TERCİHLERİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN BELİRLENMESİ(KARAMAN İLİ ÖRNEĞİ).....	101
PORTFOLIO ANALYSIS BY USING MULTI CRITERIA DECISION MAKING TECHNIQUES.....	102
SANAL MARKA TOPLULUĞUNA ÜYELİĞİN SAĞLADIĞI FAYDALARIN OLUŞUMUNU ETKİLEYEN FAKTÖRLER: VODAFONE FREEZONE MARKA TOPLULUĞU ÜYELERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA*	103
SOSYAL MEDYANIN ULUSAL GÜVENLİĞE ETKİSİ	105
SURİYELİ MÜLTECİLERE YÖNELİK SOSYAL HİZMET UYGULAMALARININ BELEDİYELERE YANSIMASI: GAZİOSMANPAŞA, BAYRAMPAŞA VE ESENLER BELEDİYELERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME.....	106
TEKSTİL ÇALIŞANLARININ İŞE YÖNELİK TUTUMLARININ İNCELENMESİ	107
THE EFFECT OF SOVEREIGN CREDIT RATING ANNOUNCEMENTS ON TURKISH BANKS	108
TÜRKİYE'DEN ORTADOĞU'YA YAŞANANA GÖÇLER.....	109
TÜRKİYE'DE İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL YAPISI VE İŞGÜCÜ UYUMSUZLUĞU	110
TÜRKİYE'DE SOSYAL BİLİMLERİN BÜYÜYEN KRİZİ (YKS SINAVINDA ÜNİVERSİTE BÖLÜMLERİNİN TERCİH ALARMI: 2018 VERİ ANALİZİ)	111

YENİ JENERASYON MARKA YÖNETİM STRATEJİLERİ: MARKA RE-LANSMAN UYGULAMALARI ÖRNEK VAKA İNCELEMESİ	112
“CEMAL SÜREYA ŞİİRİNDE GÖÇ ÖZNESİ”	113
AKSARAY İLİNDEKİ SIĞIRLARDAN MYCOBACTERİUM BOVİS İZOLASYONU	114
ÇİĞ SÜTTEN İZOLE EDİLEN S. AUREUS İZOLATLARINDA ANTİBİYOTİK DİRENÇ ÖZELLİKLERİNİN TESPİTİ	115
KUZEY KIBRIS SÜT KEÇİSİ İŞLETMELERİNDE HAYVAN REFAHI DEĞERLENDİRİLMESİ	116
TÜRKİYE’DEKİ SIĞIRLARDAN MYCOBACTERİUM BOVİS SIT 482. BOV GENOTİPİ İZOLASYONU	118
BAKTERİYEL YANIKLIĞA (XANTHOMONAS ARBORICOLA PV. JUGLANDIS) TOLERANSLI YENİ CEVİZ GENOTİPLERİNİN MELEZLEME YOLUYLA ISLAHI.....	119
BAYBURT VE KAHRAMANMARAŞ KOŞULLARINDA YETİŞTİRİLEN BEZELYE (PİSUM SATİVUM VE P. ELATİUS) GENOTİPLERİNİN BİTKİSEL VE TARIMSAL ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA.....	120
EDİRNE İLİ MERKEZ İLÇESİNE BAĞLI KÖYLERDE YETİŞTİRİLEN FARKLI BUĞDAY ÇEŞİTLERİNDE GÖRÜLEN SÜNE (EURYGASTER SPP.) VE KİMİL (AELİA SPP.) ZARAR ORANLARI.....	121
GREYFURT POSALARININ SÜT SIĞIRLARININ BESLENMESİ İÇİN KURUTULMASI	122
HİCAZ NARI (PUNİCA GRANATUM L.) TANELERİNİN KIZILÖTESİ, MİKRODALGA VE KONVEKTİF KURUTMA YÖNTEMLERİYLE KURUTULMASI	123
KAHRAMANMARAŞ KOŞULLARINDA YETİŞTİRİLEN FARKLI YEMEKLİK TANE BAKLAGİL BİTKİLERİNİN VERİM VE VERİM ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA...	124
LOS ANGELES, ABD’DE BULUNAN HUNTINGTON KÜTÜPHANESİ VE BOTANİK BAHÇELERİNDEKİ MEYVE AĞAÇLARINDA POLİFAG SÜRGÜN DELİCİ BÖCEĞİ İLE İLİŞKİLİ FUSARIUM EUWALLACEAE’NİN İZOLASYONU VE TANIMLANMASI.....	125
ŞIRNAK İLİNDE YETİŞEN YEREL VE STANDART NAR ÇEŞİTLERİ İLE ÖNEMLİ NAR GENOTİPLERİN POMOLOJİK VE BAZI KİMYASAL ÖZELLİKLERİNİN KARAKTERİZASYONU	126
SULTAN II. ABDULHAMİD DÖNEMİNDE MERZİFON TARIMI.....	127

TARIM ÜRÜNLERİ ÜRETİMİNİN EKONOMİK YÜNÜ VE ÜRÜN MALİYETLERİ: ÇANAKKALE İLİ ÖRNEĞİ.....	128
TÜRKİYE'DE KONYA BÖLGESİ ŞEKER PANCARINDA FİDE VE HASAT DÖNEMLERİNDE KÖK ÇÜRÜKLÜĞÜNE NEDEN OLAN FUNGAL ETMENLERİN BELİRLENMESİ.....	129

ÇOCUK VE ERGEN SUÇLULUĞUNDA RİSK FAKTÖRLERİNİN İNCELENMESİ

Doç. Dr. Firdevs Savi Çakar - Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Kılınç

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, çocuk ve ergen suçluluğunda risk faktörlerini tartışarak, önleme ve müdahale çalışmalarına katkı sağlamaktır. Bu doğrultuda bu çalışma literatür taramasına dayalı olarak planlanmıştır. Çocuk suçluluğu ile yetişkin suçluluğu değerlendirilirken yaş faktörünün önemli bir belirleyici olduğu görülmektedir. 20 Kasım 1989 tarihli BM Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin birinci maddesinde belirtildiği üzere 18 yaşına kadar her insan çocuk sayılmaktadır. Bu nedenle çocuk ve ergen suçluluğunu önlemek ve çocukların sağlıklı koşullarda yaşamasını sağlamak için etkili bir mücadele vermek son derece önemlidir. Bu amaçla önleme ve müdahale çalışmalarında öncelikle risk faktörlerini tanımlamak ve ortadan kaldırmak gerekmektedir. Çocuk ve ergenlerin suça yönelmesinde etkili olan birçok risk faktöründen söz etmek mümkündür. Bu risk faktörlerinin arkadaş çevresi, okul, aile ve toplum olarak vurgulayan çalışmaların yanısıra; patolojik aile yapısı ve sağlıklı yaşam koşulları, ahlak kurallarının bozulması, çarpık kentleşme, göç ve sanayileşmenin meydana getirdiği hızlı değişim sonucu toplumsal değerlerde ortaya çıkan uyumsuzluk, ekonomik etkenler, fiziksel, duygusal ve cinsel istismar ve ihmale maruz kalma, alkol ve diğer madde kullanıcısı ve bağımlısı olma gibi faktörlerden de söz edilmektedir. Bu çalışma kapsamında bu konuda yapılan araştırmaların sonuçları gözden geçirilerek risk faktörlerinin ortaya koyulması amaçlanmaktadır. Risk altındaki çocuk ve ergenlerin erken dönemde tanımlanması, önleme ve müdahale çalışmaları yapılması, çocuklara ve ailelere psikososyal destek verilmesi gibi koruyucu ve destekleyici çalışmalara ihtiyaç duyulduğu açıkça görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk ve Ergen Suçluluğu, Risk Faktörleri, Önleme ve Müdahale

DEĞİŞKEN HIZLI RÜZGAR TÜRBİNLERİNİN KONTROLÜ

Arş. Gör. Şehmus Fidan

ÖZ

Bu çalışmada, rüzgâr türbinlerinin generatör tarafında bulunan eviricinin kontrolünde, alan yönlendirmeli vektör kontrol adı verilen yapı ele alınmıştır. Ele alınan sistemde rüzgardan elde edilen mekanik enerjiyi elektrik enerjisine dönüştürmek için kalıcı mıknatıslı senkron generatör kullanılmıştır. Enerjinin tam kontrollü olarak şebekeye aktarılabilmesi için sırt sırta bağlı evirici topolojisi tercih edilmiştir. Bu topolojide temel olarak sinus darbe genlik modülasyonu ile kontrol edilen doğrultucu, dc bara ve evirici bulunmaktadır. İç içe iki döngünün bulunduğu alan yönlendirmeli kontrol yönteminde dış döngüde maksimum güç noktası izleme algoritması ile hız referansı üretilir. İç döngüde ise optimal simetri kriterine dayalı olarak tasarlanan PI kontrolör bulunmaktadır. Bu çalışmayla kontrolör ve maksimum güç noktası izleyicinin Tasarımı gibi konular ele alınmış ve sonuçlar grafikler yardımıyla irdelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Alan Yönlendirme Kontrol, Optimal Simetri Pı Kontrolör, Maksimum Güç Noktası İzleyici

EĞİTİM ÖRGÜTLERİNDE KORKU KÜLTÜRÜ: BİR ÖLÇEK GELİŞTİRME ÇALIŞMASI

Öğr. Gör. Ümit Kahraman - Doç. Dr. Kazım Çelik

ÖZ

Giriş Günlük hayatta korku herkesin yaşadığı bir duygudur. Her insanın mutlaka yaşadığı bir korku vardır. Ölüm korkusu, yaşamını idame ettirememeye korkusu, işini kaybetme korkusu, başarılı olamama korkusu gibi korkular buna örnek olarak verilebilir. Yaşanan bu korkular insanların iş hayatlarında ve günlük hayatlarındaki davranışlarını da etkilemektedir. Çünkü insanlar korktukları ortamda bulunmak istemezler, korktukları insanlarla bir arada bulunmak istemezler. Korku kültürü, korkuyu politik bir güdü olarak kullanan aktörler tarafından üretilen duygusal tepkiyi açıklayan ve sosyal bilimler alanında kullanılan bir terimdir (Mölder, 2011). Alan yazında eğitim örgütleri için geliştirilmiş bir korku kültürü ölçeğine rastlanmamıştır. Bu nedenle eğitim örgütlerinde çalışan öğretmenlerin çalıştıkları okullarda korku kültürünün hakim olup olmadığını belirlemek için korku kültürü düzeyinin ölçülmesine yönelik bir ölçeğin gerekliliğine ihtiyaç duyulduğu düşünülmektedir. Bu çalışmanın amacı, Türk kültürüne göre düzenlenmiş bir korku kültürü ölçeğinin geliştirilmesidir. Korku Kültürü Ölçeğinin Geliştirilme Aşamaları Öncelikle çalışmada kullanılmak üzere 26 maddelik madde havuzu oluşturulmuş, çeşitli alanlardan uzmanları görüşleri doğrultusunda madde ekleme-çıkarma işlemleri yapılmış ve 21 maddelik ölçek formu oluşturulmuştur. Oluşan 21 maddelik ölçek ve Askanashy ve Nicholson (2005) tarafından geliştirilen; Sincer (2016) tarafından Türkçe uyarlaması yapılan “Korku İklimi” ölçeği çevrim içi form olarak düzenlenerek öğretmenlerin e-postalarına yollanmıştır. Çalışma Grubu Araştırmanın çalışma grubu, çalışmaya gönüllü olarak katılan ve çevrim içi formu dolduran 320 öğretmenden oluşmaktadır. Verilerin Analizi Verilerin analizi için gerekli paket programlar kullanılmıştır. Ölçeğin yapı geçerliğini belirlemek için açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizleri yapılmıştır. Ölçeğin iç tutarlılık güvenilirliği için Cronbach Alfa (α) katsayısı hesaplanmıştır. Ölçeğin ölçüt geçerliğinin sağlanması için de geliştirilen ölçek ile Askanashy ve Nicholson (2005) tarafından geliştirilen ve Sincer (2016) tarafından Türkçe uyarlaması yapılan “Korku İklimi” ölçeği arasındaki korelasyona bakılmıştır. Ayrıca alt ve üst % 27’lik gruplar arasındaki farkın anlamlı olması ölçeğin ölçüt geçerliliğinin sağlandığının başka bir göstergesidir. Sonuç Araştırma sonucunda 18 madde ve 3 boyuttan oluşan “Eğitim Örgütlerinde Korku Kültürü Ölçeği” geliştirilmiştir. Not: Bu çalışma Pamukkale Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından 2017EĞBE002 proje numarası ile desteklemiştir. This study was supported by Scientific Research Coordination Unit of Pamukkale University under the project number 2017EĞBE002

Anahtar Kelimeler: Örgüt Kültürü, Korku, Ölçek

FEN ÖĞRETMENLERİNİN AKADEMİK ARAŞTIRMAYA DAHİL EDİLMESİ VE SONUÇLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğrt. Üyesi AdemAkkus - Prof. Dr. Kemal Doymus

ÖZ

Bu araştırmanın amacı fen öğretmenlerinin akademik çalışmalara dahil edilmesi ve çalışmanın bulgularının değerlendirilmesidir. Araştırma amacını gerçekleştirmek için fen öğretmenleriyle bir toplantı organize edilmiş ve altı gönüllü fen öğretmeniyle çalışma gerçekleştirilmiştir. Çalışma öncesi fen öğretmenleriyle uygulanacak yöntemlere ilişkin görüşmeler yapılmış ve anketler uygulanmıştır. Daha sonra öğretmenler seçilen yöntemler ve yöntemlerin nasıl uygulanacağına dair bilgilendirilmiştir. Bu nedenle araştırma eylem araştırmasıdır. Araştırma sürecinde gözlemler yapılmış ve araştırma sonunda ise görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Elde edilen bulgular öğretmenlerin akademik çalışmalar içerisinde yer almaktan ve yeni yöntemleri uygulamakta tereddüt ettiklerine işaret etmektedir. Bu davranışın nedeni olarak iki etmen tespit edilmiştir. İlk etmenin ise iki temel nedeni bulunmaktadır. İlk neden öğretmenlerin uygulamada hata yapma korkularıdır. İkinci neden ise öğretmenlerin uygulama esnasında araştırmacılar tarafından öğretmenlik becerilerinin değerlendirildiği hissiyatıyla tedirginlik yaşamalarıdır. İkinci etmen olarak öğretmenlerin öğretim yöntemlerine ilişkin inançları olarak belirlenmiştir. Öğretmenler farklı öğretim yöntemlerinin öğrenciler üzerinde farklı etkilere sahip olacaklarına inanmamaktadırlar ve bu nedenle çalışma içerisinde tam anlamıyla yer almaktan kaçınmaktadırlar. Ancak çalışma sonunda öğretmenler farklı öğretim yöntemlerinin değerini anlamış ve akademik çalışmalarla farklı yöntemlere ilişkin hevesleri artmıştır.

Anahtar Kelimeler: Öğretim Yöntemleri, Eylem Araştırması, Fen Öğretmenleri

İNSANİ KALKINMA KONUSUNDA AVRUPA BİRLİĞİ ÜLKELERİNİN VERİ MADENCİLİĞİ TEKNİKLERİNİN KULLANILARAK KÜMELENMESİ

Doç. Dr. Deniz Herand

ÖZ

İnsani kalkınma - ya da insani gelişme yaklaşımı - insanoğlunun yaşadığı ekonominin zenginliğinden ziyade, insan yaşamının zenginliğini genişletmekle ilgilidir. İnsanlara, fırsatlarına ve seçimlerine odaklanmış bir yaklaşımdır. Makale, seçilen segmentasyon kriterlerine dayanarak insani gelişme alanında ortak özellikleri gösteren homojen AB ülkeleri gruplarının belirlenmesi, analizi ve değerlendirmesine odaklanmaktadır. Bu araştırmanın amacı, insan gelişiminin seçilmiş belirleyicileri hakkında bilgi ve deneysel kanıtların sentezini sağlamak ve insani gelişme alanında bilgi edinirken kümelenme yöntemlerinin uygulanabilirliğini doğrulamak için teorik anlam bağlamındadır.

Anahtar Kelimeler: İnsan Gelişimi, Kümeleme, Veri Madenciliği

KONSERVATUVAR ÖĞRENCİLERİNİN TÜRK MÜZİĞİ MAKAMLARINI ÖĞRENİRKEN KULLANDIKLARI ÖĞRENME STRATEJİLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Burcu Avcı Akbel

ÖZ

Bu çalışma ile Türk Müziğinde makam öğretimi konusunda kullanılan ve kullanılabilir öğrenme stratejilerine yer verilmiştir. Literatürde öğrenme stratejilerine ve çeşitli alanlardaki kullanımına yönelik pek çok çalışma mevcuttur. Öğrenme stratejileri konusunda müzik alanında da az sayıda çalışma mevcut iken, Türk Müziği ve makam öğretimi alanlarında öğrenme stratejilerinin kullanımına yönelik herhangi bir çalışmaya rastlanamamıştır. Bu sebeple öncelikle öğrenme stratejilerinin ne olduğu ile ilgili kuramsal bilgiler sunulmuş, literatürdeki araştırmalardan, içeriklerinden ve elde edilen sonuçlardan söz edilmiştir. Sonra, makam öğretimi konusunda kullanılabilir öğrenme stratejilerine yer verilmiş, bu stratejilerin ne şekilde ve hangi öğrenme durumlarında kullanılacağına yönelik açıklamalarda bulunulmuştur. Bu çalışma ile öğrenme stratejilerinin makam öğretimindeki kullanımının artırılması, çeşitlendirilmesi, bu konudaki farkındalığın artırılması, dolayısıyla öğretimin kolaylaştırılması ve başarının artırılması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Öğrenme Stratejileri, Makam Öğretimi, Türk Müziği, Eğitim

ÖĞRENCİLERİN PISA 2015 SINAVINDA FEN BİLGİSİ BAŞARILARINI ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN HİYERARŞİK LİNEAR MODELLEME İLE BELİRLENMESİ: TÜRKİYE VE İTALYA KARŞILAŞTIRILMASI

**Doç. Dr. Kazım Çelik - Dr. Öğr. Üyesi Erkan Tabancalı –
Ahmet Yurdakul**

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, 2015 yılında İtalya ve Türkiye'den Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı'na (PISA) katılan öğrencilerin fen becerilerinin kazanımını etkileyen faktörleri belirlemektir. Bu bağlamda İtalya ve Türkiye sınav sonuçları karşılaştırılmış ve incelenmiştir. . Araştırma ilişkisel tarama modelindedir. Bu alandaki başarı ile ilişkili olabilecek öğrencilerin ,demografik, sosyoekonomik ve eğitimsel değişkenleri verileri PISA 2015 performans testleri ve anketleri ile toplanmıştır. PISA 2015 öğrencilerinin öğrenci başarısı başarılarının öğrenci ve okul özellikleri ile olan ilişkisini belirlemek için iki seviyeli bir HLM gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veri istatistik programları ve hiyerarşik lineer model programı kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık testine temel olarak en az .05 alınmıştır. Sonuçlara göre, hem İtalya'da hem de Türkiye'de, fen becerileri başarısı açısından okullar arasında anlamlı fark vardır. İtalya'da bu farklılığın% 56'sı öğrenci düzeyindeki faktörlerden ve% 44'ü okul düzeyindeki faktörlerden kaynaklanmaktadır. Türkiye'de bu farkın% 57'sinin öğrenci düzeyindeki faktörler,% 43'ü okul düzeyinde faktörlerden kaynaklanmaktadır. İtalya'da fen becerisi başarısını önemli ölçüde etkileyen öğrenci düzeyindeki faktörler, öğrencilerin fen dersine ilgi duyması, baba ve annenin sosyo-ekonomik durumu, sınıf tekrarı, okul dışında ders çalışma süresi ve fen derslerinin saatinin fazla olmasıdır. Türkiye'de öğrenci düzeyinde faktörler; öğrencilerin fen dersine ilgisi, baba ve annenin sosyo-ekonomik durumu, sınıf tekrarı, fen üzerine ekstra dersler, öğrencilerin stres düzeyi ve adaletsiz öğretmen davranışıdır. İtalya'daki okul düzeyi faktörleri; okul büyüklüğü, yöneticinin liderlik kapasitesi, eğitim materyali kıtlığı, personel sıkıntısı, öğrenmeyi engelleyen öğrenci davranışları ve öğrenmeyi engelleyen öğretmen davranışlarıdır. Türkiye'deki okul düzeyi faktörleri; Okulda fen öğretmeni oranı, ek yaratıcı aktiviteler, okuldaki bilim kaynaklarının sayısı, kaynakların sorumluluğu ve öğrenmeyi engelleyen öğrenci davranışıdır. Not: Bu çalışma Pamukkale Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından 2018KRM002-099 proje numarası ile desteklemiştir.

Anahtar Kelimeler: Pısa, Fen Başarısı, Hiyerarşik Linear Model

TURKCE OĞRETİMİNDE KONUŞMA STRATEJİLERİ UZERİNE DENEYSSEL CALİSMALAR

Dr. Afsaneh Soltanirad

ÖZ

Yabancı dil öğretiminde konuşma becerisi, dili öğrenenden beklenen en temel yetidir. Dört beceri (konuşma, okuma, yazma, dinleme) içinde en çok önemsenen ve öncelenen beceri konuşmadır. Yabancı dil öğretim metodolojisine göre, bu dil becerileri öğrenciye bir bütün halinde verilmelidir. Anlatım becerileri içerisinde yer alan konuşma becerisi, hayatın her alanında kişiye gerekli olacak bir beceridir. Bu bağlamda, dil öğretiminde konuşma becerisinin geliştirilmesine dair eğitimler, yöntem ve teknikler, öğrenci ve eğitimcilere yönelik çalışmalar, konuya gösterilen önem açısından dikkat çekicidir. Yabancı dil sınıf Afsane larında öğrencilerin konuşma yeterliklerini artırmak için yapılan etkinlik ve pratikler, literatür bakımından oldukça zengindir. Konuşma etkinliklerinde öğrenciler arasındaki etkileşimi güçlendirmede sınıf ortamının rolünü tartışılmaz değerdedir. Sınıf ortamında yapılacak farkındalık yaratma faaliyetleri, kontrollü etkinlikler ve özerk çalışmalar, konuşma becerilerini geliştirmeye yönelik önemli stratejilerdir. Konuşma becerisinde öğrencinin özgüvenini arttırmak, konuşmaya teşvik edici motivasyonunu sağlamak yararlıdır. Dil öğretiminde -özelde- konuşma becerisi kazandırmada bilişsel, duyuşsal ve sosyal stratejiler öğrenciler arasında en çok kullanılan stratejilerdir. Bu bağlamda, sınıf ortamında kullanılacak bu stratejilerin etki değerini bilmek gerekir. Öğrencinin yabancı bir dili konuşma deneyimi, pek çok yönden ciddi motivasyon kaynağıdır. Konuşma, bilgi değil beceri gerektiren bir olgudur. Konuşma becerisi, kolaydan zora ve öğrenci seviyesine uygun olmalıdır. Yabancı dil öğretiminde uygulanan kur sisteminin temel nedeni biraz da bundan kaynaklanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: : Deneysel Çalışmalar, Konuşma Becerisi, Öğrenme Stratejileri, Türkçe.

ÜNİVERSİTELERİN PARADİGMA SORUNU VE YENİ ARAYIŞLAR

Doç. Dr. Ali Öztürk

ÖZ

Üniversitelerin tanımı, işlevi, rolü ve önemi günden güne değişmektedir. Fakat çoğu kez üniversitelerin bu değişimleri dikkate alınmaksızın kimi uygulamalar, politikalar ve alışkanlıklar ile anlaşılmaya, şekillendirilmeye çalışılmaktadır. Bu nakısa üniversiteye yönelik beklentiler ile üniversitelerin kendi gerçeklikleri arasında bir başkalaşmaya neden olurken üniversite ve kendi dışındaki gerçeklerle olan teması konusunda da başarısız uygulama ve yargılara kaynaklık edebilmektedir. Daha önemli olanı ise, bu değişimlere özgü olarak teorik ve politik belirlenimlerin, ihtiyaca bağlı değişime yeterince cevap vermemesidir. Elbette birçok alanda birtakım arayışlar olduğu da bilinmektedir. Ancak üniversitelerin yarattığı klasik meşruiyet alanının derin değişimi henüz belirsiz işlev, rol, politika ve önemler arz ettiği de inkâr edilemez. Bu da üniversitelerin anlaşılması konusunda farklı periyodların baskısı, başka yaklaşımların etkisi ve güncelin sürekli başkalaşan talepleri arasında belirsiz yolların dayatması ile bizi karşı karşıya bırakıyor. Belki en önemlisi de bu asimetrik katmanların konjonktürel etkilerle karar vericileri ve beklenti sahiplerini rehin almasıdır. Bu da üniversitelerin rolünün sağlıklı bir biçimde anlaşılmasına engel teşkil etmektedir. Daha önemli olanı ise üniversitelerin felsefesi, hedefi ve pratiği arasında simetrik bir model kurulamamakta, bunun yerine bu karmaşayı besleyen çelişkiler asimetrik olarak beslenmektedir. Bu bağlamda prestij üniversiteleri gittikçe içerikten yoksunlaşırken, erken dönem kurumsal üniversiteler hantal ve tarih-dışı olma yolunda yıpranmaktadır. Buna karşılık hızla artan yeni üniversiteler ise adeta birer postmodern fabrika hüviyetiyle başkaca rollere hizmet eder hale gelmiştir. Bu çalışma üniversitelerin girdiği bu krizi, çelişkiyi ve sistemleştirilemez istikametsizliğine dair temel bazı analizlerde bulunarak üniversitelerin rolünün ne olması gerektiğine dair - çeşitli yaklaşımlar bağlamında- bazı öneriler ileri sürmektedir.

Anahtar Kelimeler: Üniversite, Yeni Yaşam Alanı, Paradigma, Yeni Model, Kriz

YABANCI DİL OLARAK İNGİLİZCE ÖĞRENEN TÜRK ÖĞRENİCİLERİN İNGİLİZCE İLGEÇLİ EYLEM KULLANIMLARI ÜZERİNE DERLEME DAYALI BİR ÇALIŞMA

Arş. Gör. Sibel Aybek

ÖZ

Yabancı dil olarak İngilizce alanında öğrenci derlemlerinin yaygınlaşması ile birlikte, öğrenciler tarafından hedef dilde yazılmış metinleri kullanarak aradıl hatalarını incelemek ve çözümlenmek olası hale gelmiştir. Öğrenci derlemlerinin oluşturulması ile elde edilen veriler, bağlamları içerisinde düzenli bir örüntü içerisinde oluşan özgün hataların bireysel sıklıklarını tür ve türce bazında çözümlenerek, araştırmacılara aradıl sürecinde oluşan hedef dilden sapmaları inceleme ve yorumlama olanağını sağlamaktadır. Bu özgün aradıl hatalarının, dil öğretim öğrenceleri ve çözüme yönelik kaynak üretmede göz önüne alınmasının gerekliliği birçok araştırmada önemle vurgulanmıştır (örneğin, Juozulynas, 1994; Mitton, 1996; Cowan, Choi, & Kim, 2003; Ndiaye & Vandeventer Faltin, 2003; Allerton et al., 2004). Bu çalışma, Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı (Council of Europe, 2001) tarafından belirlenmiş olan altı dil yeterlilik düzeyinde (A1-A2; B1-B2; C1-C2) yabancı dil olarak İngilizce öğrenen Türk öğrencilerin yazılı dillerinde yaptıkları İngilizce ilgeçli eylem öbeklerinin kullanım hatalarına odaklanarak incelemeyi ve bu hataların kaynaklarına yönelik çözümlenme yapmayı amaçlamaktadır. İlgeçli eylemler (PV'ler), Baldwin (2005) 'e göre çoklu sözcük öğeleri (MWIs) veya çok sözcüklü ifadeler (MWE) adı verilen sözcükler ulamı altında sınıflandırılmaktadır. Bu sözlüksel birimler, deyimler, öbeksi eylemler, ilgeçli eylem öbekleri, basmakalıp sözler ve kalıplaşmış anlatım dizilerini içerir. Bu alandaki alanyazın ikinci dil öğreniminde ilgeçli eylemler öbeklerinin önemini vurgulamaktadır (Tetreault & Chodorow, 2008; Hong, Rahim, Hua ve Salehuddin, 2011); Bununla birlikte, Özel ve Akademik Amaçlı yabancı dil yazılı anlatım alanlarında bu eylemlere yönelik çalışmalar yeterince yapılmamıştır. Bu çalışmanın yaklaşımı bilgisayar derlembilimi yöntemlerini kullanarak ve Corder'ın (1973) önerdiği Hata Çözümlemesini çerçevesinde araştırma yapmayı kapsamaktadır. Corder'ın bu yaklaşımda önerdiği adımlar hatayı belirleme, tanımlama, sınıflandırma ve açıklama olarak belirlenmiştir. Çalışmada veri tabanı olarak kullanılacak derlem, alandaki en geniş yabancı dil olarak İngilizce öğrenci derlemi Cambridge Learner Corpus olacaktır. Derlemin Türk öğrencilerin 1992 yılından beri yapılmış tüm Cambridge dil sınavlarındaki yazılı bölümleri çözümlenmeye alınacak ve SkechEngine derlem sayısal çözümlenme araçları ile hatalar ve bağlamları incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci Derlemleri, Hata Çözümlemesi, Yabancı Dil Olarak İngilizce Öğretimi, İlgeçli Eylem Öbekleri

BAKIR OKSİT FİLMLERİNİN FİZİKSEL ÖZELLİKLERİ ÜZERİNE TAVLAMA ORTAMININ ETKİSİ

Doç. Dr. Olcay Gençyılmaz

ÖZ

Bakır oksit (CuO) filmleri cam tabanlar üzerine ekonomik bir teknik olan ardışık iyonik katman adsorpsiyonu ve reaksiyonu (SILAR) tekniği ile üretilmiştir. Üretilen filmler 400 °C'de 2 saat boyunca hava ve nitrojen ortamında tavlansmıştır. CuO filmlerinin yapısal, optiksel ve Raman analizleri X-ışını difaktometresi, UV-Vis-NIR spektrofotometre ve Raman spektroskopisi teknikleri kullanılarak incelenmiştir. XRD analizleri tavlansmış filmlerin polikristal yapıda olduğunu ve tercihli yönelmenin [111] ve [-111] doğrultusunda olduğunu göstermiştir. Hava ve nitrojen ortamında tavlans CuO filmlerinin bant aralığı değerleri sırasıyla 1.62 eV and 1.75 eV olarak hesaplanmıştır. Aynı zamanda Raman spektrumları hava ortamında tavlans filmlerinin Ag modunda mavi dalgaboyuna doğru kaymaya sahip olduğunu açığa çıkarmıştır. Analiz sonuçları tavlama ortamının CuO filmlerinin fiziksel özellikleri üzerine önemli derecede etkisi olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Sılar, Bakır Oksit, Tavlama, Xrd, Optik Özellikler, Raman Spektrumu

CHOLESTERIC LIQUID CRYSTALS AND THEIR APPLICATIONS

Prof. Dr. Rıdvan Karapınar

ÖZ

Cholesteric liquid crystals (CLCs) are interesting materials due to their unique optical properties. The CLC phase has a long-range orientational order but no positional order of molecules. In this phase, molecules align along their long molecular axes (director) homogeneously in the plane perpendicular to a helical axis and the direction of director also rotates continuously along the helical axis. In such phase with the helical structure, incident light propagating along a helical axis is selectively reflected. Thus the CLCs exhibit selective light reflections due to their helical structure. Bragg reflections occur when the helix pitch is of the order of the wavelength of the incident light. For the aligned CLC thin samples the material exhibits structural colours in the visible range. If the CLC sample is confined between two substrates with planar anchoring, the director is oriented parallel to the substrates but the helical axis is normal to the substrates. This type planar CLC structure shows uniform texture with colour depending on the pitch. On the contrary, different types of irregularities in the CLC cell show some defects. Ability of colour change is dependent on external suitable stimulus such as temperature. These materials have been utilised in many technological applications such as displays.

Anahtar Kelimeler: Cholesteric Liquid Crystals, Optical Properties, Applications

CR/CO ÇİFT KATKILI ZNO İNCE FİLMLERİN, HAZIRLAMA, BÜYÜTME, MİKROYAPI VE OPTİK ÖZELLİKLERİ.

Dr. Öğretim Üyesi Cihat Boyraz - Dr. Adil Güler - Prof. Dr. Lütfi Arda

ÖZ

Cr ve Co katkılı ZnO ince filmlerinin hazırlama koşulları, büyütme ve mikroyapı özellikleri çalışılmıştır. Zn, Cr ve Co alkositleri bir çözücü ve bir tutucu madde ile çözülerek, $Zn_{1-x}Cr_{0.01}Co_xO$ ($x=0.0, 0.01, 0.02, 0.04$ ve 0.05) çözeltileri sol-gel yöntemiyle hazırlanmıştır. Co/Cr çift katkılı ZnO ince filmleri cam altlık üzerine daldırma-kaplama yöntemi ile kaplanmıştır. Kaplama kalınlık etkisinin mikroyapı ve optik özelliklere etkisi incelenmiştir. Co/Cr çift katkılı ZnO ince filmlerinin kristal yapısı ve yüzey morfolojisi sırasıyla 2Teta-Teta ölçümü ile X-ışını kırınımı tekniği ve taramalı electron mikroskobu (SEM) ile sağlanmıştır. Co/Cr katkılı ZnO ince filmlerin optik özellikleri UV-Vis spektrometresi ile incelenmiştir. Farklı katkı oranlı filmlerin mikroyapı ve optik özellikleri sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Cr ve Co Katkılı Zno İnce Filmeler, Mikroyapı, Optik Özellikler

PRECONCENTRATION OF NI(II), MN(II), CO(II) AND CR(III) IONS USING MAGNETIC POLYANILINE-POLYTHIOPHENE/FE₃O₄ NANOCOMPOSITE

Dr. Öğr. Üyesi Şükrü Gökhan Elçi

ÖZ

A newly analytical method has been developed to determine some trace heavy metals in water samples through magnetic solid phase extraction combined with a microsample injection system-flame atomic absorption spectrometry(MIS-FAAS). The extraction method is based on use of magnetic polyaniline and polythiophene/Fe₃O₄ nanocomposite(PANI-PTh/Fe₃O₄) as a magnetic solid phase(MSP). The magnetic composite was prepared by coating Fe₃O₄ with PANI-PTh copolymer. The most significant variables affecting extraction are pH, amount of magnetic PANI-PTh/Fe₃O₄, eluent type and volume, sample volume, etc., were investigated and also optimized. At pH 10, the analytes were quantitatively extracted from aqueous solutions and eluted from the MSP by a solution of 0.2% thiourea in a mixture of 2 M HCl and 1 M HNO₃. The eluent volume was in the range of 1-5 mL. The magnetic nanocomposite loaded with analytes were separated from the sample solution using an external magnet. After the elution, the free nanocomposite was also separated from effluent by using a magnet. The method developed was applied to samples of mineral water and tap water with the recovery values ranged from 85 to 99%. The method accuracy was carried out by analysing the samples spiked with analytes. The relative errors were under 5%.

Anahtar Kelimeler: Magnteic Nanocomposite, Preconcentration, Trace Metals, Water, Mis-Faas

SPECIATION OF CHROMIUM WITH LEAD-PYRROLIDINE DITHIOCARBAMATE PRECIPITATE

Prof. Dr. Latif Elçi

ÖZ

In this presentation, a method developed for speciation of chromium at trace level is based on a lead-pyrrolidine dithiocarbamate(Pb-PDC) coprecipitation procedure. Chromium species were determined by microsample injection system-flame atomic absorption spectrometry(MIS-FAAS) after selective coprecipitation of chromium(VI). Different factors including amounts of lead and PDC, pH, standing time, eluent and sample volumes and matrix effects for the quantitative precipitation were examined. Cr(VI) ions were quantitatively recovered while Cr(III) ions were not recovered in range of pH 2-10. Under selected conditions, the relative standard deviation for the combined method of sample treatment, coprecipitation and determination with MIS-FAAS (n:9) is generally about $\leq 7\%$. The procedure was applied to the analysis of waste water samples with quantitative recovery, $\geq 95\%$. Preconcentration factor was 25. The method was applied to analysis of waste water samples spiked with Cr(III) and Cr(VI) ions, collected from inlet and outlet of waste water treatment plant of Denizli municipality.

Anahtar Kelimeler: Speciation, Coprecipitation, Pb-Pdc, Chromium, Mis-Faas

AGREEMENT ERRORS IN LEARNER CORPORA ACROSS CEFR: A COMPUTER-AIDED ERROR ANALYSIS OF GREEK AND TURKISH EFL LEARN

Doç. Dr. Cem Can

ÖZ

This study aims at illustrating the use of learner corpus data (extracted from Cambridge Learner Corpus - CLC) to carry out an error analysis to investigate authentic learner errors and their respective frequencies in terms of types and tokens as well as contexts in which they regularly occur across four distinct proficiency levels, B1-B2; C1-C2, as defined by Common European Framework of Reference for Languages (henceforth CEFR) (Council of Europe, 2001). As a variety of learner corpora compiled by researchers become relatively accessible, it is possible to explore interlanguage errors and conduct error analysis (EA) on learner-generated texts. The necessity to cogitate over these authentic learner errors in designing foreign language learning programs and remedial teaching materials has been widely emphasized by many researchers (see e.g., Juozulynas, 1994; Mitton, 1996; Cowan, Choi, & Kim, 2003; Ndiaye & Vandeventer Faltin, 2003; Allerton et al., 2004). This study aims at conducting a corpus-based error analysis of agreement errors to reveal the related error categories between Greek and Turkish EFL learners, the distribution of agreement errors along the B1 - C2 proficiency range according to CEFR, and the distribution of agreement error types in respect of the L1 of the learners. The data to be analyzed in this study will be extracted from the Cambridge Learner Corpus (CLC), the largest annotated test performance corpus which enables the investigation of the linguistic and rhetorical features of the learner performances in the above-stated proficiency bands. This study's approach uses the techniques of computer corpus linguistics and follows the steps of the Error Analysis framework proposed by Corder (1971): identification, description, classification, and explanation of errors.

Anahtar Kelimeler: Learner Corpora; Error Analysis

DİSİPLİNLER ARASI VE DİSİPLİNLER ÖTESİ BİR BİLİM DALI OLARAK ÇEVİRİBİLİM

**Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Cem Odacıoğlu –
Dr. Öğr. Üyesi Fadime Çoban Odacıoğlu**

ÖZ

Çeviri etkinliği, James Holmes'un sunduğu “The Name and Nature of Translation Studies” (“Çeviribilimin Adı ve Doğası”) başlıklı bildirisinin ardından bilimsel statüye kavuşma yolunda önemli bir adım atmış olup 1970’lerden bu yana dilbilim, sosyoloji, felsefe, sosyal bilimler, edebiyat vb. alanlarla kurduğu ilişkiler bakımından (inter-disipliner) disiplinler arası bir bilim dalına dönüşmüştür. Günümüzde ise farklı alanlarda çeviri ihtiyaçları ortaya çıkmıştır. Bu, çevirmenlerin sahip olması gereken bilgi birikiminin yeniden gözden geçirilmesine neden olmuş ve çevirmenlere çeviri sürecinde yardımcı çeviri belleği, bütünceler, terim veritabanları vb. gibi pek çok dijital araç geliştirilmiştir. Çeviribilimdeki gelişim sadece araçlar, hatta bilgisayar teknolojileri ve hatta yukarıda sayılan disiplinlerle sınırlı olmayıp bugün çeviribilim psikoloji ile de ilişki içine girmiştir. Bu konuyla ilgili bazı çeviribilimcilerin çalışmaları mevcuttur. Ayrıca bilindiği gibi tıp, hukuk, basın-medya, ekonomi vb. alanlarda pek çok uzmanlık çeviri alanı mevcuttur. Tüm bu bilim dallarıyla çeviribilim doğrudan veya dolaylı olarak etkileşime geçmektedir. Bu çalışmada çeviribilimin dilbilim, sosyoloji, felsefe, sosyal bilimler, edebiyat gibi alanlarda kurduğu ilişkiler bakımında disiplinler arası bir bilim dalı olduğu kabulüne ek olarak yukarıda sayılan farklı disiplinlerin (tıp, hukuk, basın-medya, ekonomi, psikoloji, bilgisayar teknolojileri) gibi alanların da çeviribilimde her geçen gün artarak etkili olmaya başlamasıyla çeviribilimin mevcut sınırlarını aşarak hem disiplinler arası hem de disiplinler ötesi bir bilim dalı haline gelip gelmediği sorgulanmıştır. Çalışmanın çeviribilimin bilimsel statüsüne katkı yapacağı ve araştırmacıların farklı araştırma sorunları geliştirmesine aracılık edeceği düşünülmektedir. Anahtar Kelimeler: çeviribilim, paradigma, inter-disipliner, disiplinler arası, trans-disipliner, disiplinler ötesi.

Anahtar Kelimeler: Çeviribilim, Paradigma, İnter-Disipliner, Disiplinler Arası, Trans-Disipliner, Disiplinler Ötesi.

GIDEON TOURY’NİN EREK ODAKLI ÇEVİRİ KURAMI IŞIĞINDA MELİH CEVDET ANDAY’IN “ANNABEL LEE” BAŞLIKLİ ŞİİR ÇEVİRİSİ ÜZERİNE BETİMLEYİCİ BİR ÇALIŞMA

Öğr. Gör. Deniz Çelik

ÖZ

Melih Cevdet Anday, Türk yazın dizgesinde çok yönlü kimliği ile ön plana çıkmış; özgün yapıtlarının yanı sıra, Amerikan yazın ve kültür dizgesinden Türk yazın ve kültür dizgesine kazandırdığı çevirilerle de erek kültür repertuarına katkı sağlamış yazıncılardandır. Araştırmanın kuramsal çerçevesini, yazıncının Edgar Allan Poe’dan aynı adla çevirdiği “Annabel Lee” şiiri oluşturmaktadır. Temel hedef, anılan şiirin betimleyici çözümlemeye tabi tutulmasıdır. Çeviribilimde seyrek itiraz görece tezlerden biri, son/uç ürün olarak çeviri çıktılarının, aslında buz dağının salt görünen yüzü olduğudur. Görünmeyen çeviri ilişkileri ve çevirmen kararları kısmı ise doğrudan erek yazın dizgesinde ve sosyo-kültürel bağlamda gömülüdür. Bu durum, metin içi/ötesi çevirisel ilişkilerin betimlenme işleminin ilgili erek dizge ya da alt-dizgeler bağlamında ve süreç-odaklı yapılandırılmasını gerektirmektedir. Bu nedenle çalışmanın kuramsal çerçevesi, Gideon Toury’nin (1995, 2012) çeviriye dair görüşlerini topladığı ve çeviribilimde “Betimleyici Çeviribilim” (BÇ) olarak adlandırılan yaklaşıma dayandırılacaktır. Nitekim diğer çeviri türleri gibi şiir çevirileri de erek dizge koşullarında doğmakta, biçimlenmekte ve yine bu dizgede belli bir boşluğa/gereksinime karşılık gelecek şekilde tasarlanmaktadır. Çalışma boyunca Anday’ın “Annabel Lee” çevirisinde ve anılan ilke dâhilinde (i) bulunduğu çevirisel müdahaleler, dönüştürümler, somut ve gözlemlenebilir edim ve düzenlilikler betimlenecek olup (ii) “öncül”, “süreç öncesi” ve “çeviri süreci” normlarının “yeterlilik/kabul edilebilirlik” kutbunu belirleme derecesi ölçülecektir. Yanı sıra, çeviribilim literatüründe muğlak kullanımlar arasında bocalayan “çeviri sorunları” kavramı da açılınmaya çalışılacaktır. Bu çalışma şiir çevirisi özeli ve yazınsal çeviri genelinde (i) çeviribilim odağının buyurucu “olması gereken” düzleminden betimleyici “olan”a taşınması ve (ii) geleneksel “iyi/kötü”, “kayıp/kazanç” ve “özgür/sadık çeviri” gibi terimlerin ötesinde görece daha “nesnel” değerlendirmelere katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yazınsal Çeviri, Şiir Çevirisi, Betimleyici Çeviribilim, Çeviri Sorunları, Çeviri Normları, Yeterlilik, Kabul Edilebilirlik, Gideon Toury, Melih Cevdet Anday

İBRADI (ANTALYA) YER ADLARI

Doç. Dr. Bekir Direkci - Prof. Dr. Mehmet Canbulat –
Arş. Gör. Bilal Şimşek

ÖZ

Yunanca “topos” (yer) ve “onoma” (ad) kelimelerinden oluşan toponimi (yer adları bilimi) her türlü yer adını yapı, anlam ve köken yönüyle inceleyen bir bilim dalıdır. Bu bilim dalı sayesinde söz konusu yörede tarih boyunca hangi medeniyetlerin yaşadığı, hangi toplulukların hüküm sürdüğü ile ilgili bilgilere ulaşırız. Geçmişten günümüze bu adların o bölge insanı tarafından kullanılması o yer adının kabul gördüğünün bir göstergesi olmuş, kanunî olarak bölgenin adı değişmiş olsa da halkın arasında eski biçimi devam edegelmiştir. Coğrafi konumu ve pek çok medeniyete ev sahipliği yapmasından ötürü Antalya ili toponomi açısından özel bir inceleme alanıdır. Antalya'nın kuzey ilçelerinden olan İbradı da korunaklı coğrafi yapısı, yörüklerin yaylak ve kışlak mekânlarının bu yörede bulunması ve göç yolu üzerinde bulunması gibi sebeplerle Türk tarihi ve Türk adbilimi için zengin malzemelere sahiptir. Bu çalışmada Antalya il sınırları içerisinde bulunan İbradı ilçesine bağlı dokuz köy ve ilçe merkezinden dağ, tepe, höyük, dere, çay, ova, vadi, çoban yatağı, tarla vb. birçok coğrafi oluşuma verilen isimler derlenmiş ve belirli bir tasnife tabi tutulmuştur. Buna ek olarak yöre halkından edinilen bilgiler ile bazı yer adlarının kökeni ve ortaya çıkış sebepleri hakkında çıkarımlarda bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Yer Adları, Toponomi, Antalya, İbradı.

İBRADI AĞZINDAN DERLEME SÖZLÜĞÜNE KATKILAR

**Doç. Dr. Bekir Direkci - Arş. Gör. Bilal Şimşek - Emre Kayasandık -
Arş. Gör. Betül Koparan**

ÖZ

Ağız çalışmaları, bir dilin sahip olduğu kültürel ve sosyal birikimin ortaya çıkarılması için önemli bir yere sahiptir. Bu çalışmalarda ortaya konulan birikimin temelini kaynak kişiler oluşturmaktadır. Günümüzde kaynak kişilerin sayısının giderek azalması ağız çalışmalarını daha da önemli bir alan haline getirmektedir. Bu sebeple derleme çalışmalarına hız kazandırılması ve Türkiye'nin ağız haritasının tam anlamıyla oluşturulması gereklilik arz etmektedir. Bu çalışmalar sonucunda ortaya çıkan veriler sadece dil çalışmaları için değil aynı zamanda antropoloji, halk bilimi, etnoloji ve sosyoloji gibi birçok bilim dalında kullanıma hazır hale gelecektir. İbradı, coğrafi olarak etrafı dağlarla çevrilmiş köklü bir yerleşim birimidir. İlçenin ulaşılabilen tarihi temelleri Roma hâkimiyetine kadar uzanmaktadır. Gerek korunaklı bir coğrafi konuma sahip olması gerekse kaynak kişilerin sahip olduğu dil unsurları sebebiyle Antalya-İbradı, ağız araştırması için oldukça elverişli bir konumdadır. Çalışmamızın amacı İbradı ağzında kullanılan ancak Derleme Sözlüğü'nde yer almayan ya da yer aldığı hâlde farklı anlamlar taşıyan kelimeleri tespit ederek Türkçenin söz varlığına katkıda bulunmaktır.

Anahtar Kelimeler: Ağız, Ağız Araştırmaları, Derleme Sözlüğü, İbradı Ağızı

İKİ DİSTOPİK ROMAN: GEORGE ORWELL'İN 1984'Ü Lİ TARIK BUĞRA'NIN GEÇLİĞİM EYVAH ROMANLARININ MUKAYESESİ

Prof. Dr. İsmet Emre

ÖZ

Bu çalışmada İngiliz Edebiyatından George Orwell'in 1984 adlı romanı ile Türk edebiyatından Tarık Buğra'nın Geçliğim Eyvah adlı romanları distopik kurgu açısından ele alınacaktır. Bu suretle hem edebiyat ile distopyalar arasında bağ kurulurken hem de edebiyat ile siyaset ve kültürel doku arasında da belli paralellikler oluşturulacaktır. Orwell'in 1984 adlı metni 2. Dünya Savaşı'nın ardından yazılmış ve dünyanın geleceğine dair ciddi bir siyasal perspektif barındırmaktadır. Romanda Büyük Birader, bir anlamda dünyanın geleceğindeki otoriteryen anlayışın sembolüne dönüşmektedir. Aynı şekilde Tarık Buğra'nın Gençliğim Eyvah adlı romanında da İhtiyar tipi üzerinden Milli Şef dönemi anlayışının izleri sürülerek bu anlayışın devletin içindeki derin yankılarına dair tespitler ortaya konacaktır. Böylece iki farklı kültür ve iki farklı dildeki iki roman üzerinden dünyanın geleceğine yönelik birtakım gerçeklere ulaşılması planlanmaktadır. Yazar sezgisinin coğrafya tanımaksızın edebiyat metni üzerinden dünyanın gidişatına yönelik nasıl keskin bir yorum ürettiğinin de bir kanıtı olarak bu iki metnin yorumlanması ve mukayesesinin roman türüne, edebiyat-siyaset, edebiyat-sosyoloji ilişkisine ve genel itibarıyla de distopik çalışmalara ciddi katkılar sağlayacağı kanaatindeyim.

Anahtar Kelimeler: Ütopik Roman, Distopik Roman, George Orwell, Tarık Buğra

TÜRK ÇOCUK EDEBİYATINDA "ŞİDDET" OLGUSU

Prof. Dr. Engin Yılmaz

ÖZ

Şiddet (violence) terimi, Dünya Sağlık Örgütü (WHO) tarafından, “fiziksel güç veya iktidarın kasıtlı bir tehdit veya gerçeklik biçiminde bir başkasına uygulanması sonucunda maruz kalan kişide yaralanma, ölüm ve psikolojik zarara yol açması ya da açma olasılığı bulunması” durumu olarak tanımlanmaktadır. Şiddet, eylemler, saldırganlar ve mağdurlar bakımından sınıflandırılabilir. Uygulanan şiddet tipine göre ise şu sınıflandırma yapılabilir: i. Fiziksel şiddet ii. Cinsel şiddet iii. Duygusal şiddet iv. Ekonomik şiddet v. Siber şiddet Bu araştırmada; yukarıdaki tasnif dikkate alınarak Türk Çocuk Edebiyatı ürünlerinde ele alınan şiddet olgusu ile ilgili dil kullanımları değerlendirilecektir. Araştırmanın sonunda; bir birey olan çocuğun psikolojik, sosyal, kültürel ve duygusal açılardan sağlıklı yetişebilmesi için kullanılan dilin çocuğa görelilik ilkesi bakımından uygun olup olmadığı tartışılacak ve şiddetin önlenmesi için çocuk kitabı yazarlarına çeşitli öneriler sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Şiddet, Türk Çocuk Edebiyatı, Dil Kullanımı

ÇOCUK VE REKLAM

Öğr. Gör. Banu Akgün

ÖZ

Günümüzde artan ürün çeşidi, kalabalık pazar ortamı ve muadil markalar; firmaların arasındaki rekabeti daha da kızıştırmış, ürünlerinin satışını arttırmak adına dikkat çeken reklamlara yönelmişlerdir. Reklamlar geniş halk kitlelerine kitle iletişim araçları yardımı ile reklamı yapılan ürünün tanıtılması çabalarının tamamını kapsamaktadır. Reklamlar, tüketici ile ürün arasında doğrudan bağ kuran, ürünün sessiz pazarlamacılarıdır. Ülkemizde son yıllarda reklamlarda çocuklar sıklıkla kullanılmaya başlanmıştır. Çocukları doğrudan hedef alan ürünlerin yanında yetişkinlerin tükettiği ürünlerin reklamlarından da çocuklar oldukça etkilenmektedirler. Yetişkinler kadar çocuklarında tüketici olarak görüldüğü reklamlarda küçük yaştaki çocukların kimlik oluşumunu ve bilinçaltını etkileyen görseller sıklıkla kullanılmaktadır. Bu aşamada reklam verenlerin başvurduğu en bilindik yöntem ise tüketicinin duygularına yönelik çeşitli müdahalelerdir. Çocuklar her alanda reklam ana ögesi olarak kullanılarak hem çocukların hem de yetişkinlerin ürünü satın alması sağlanmaya çalışılmaktadır. Yapılan çalışmalarda, yetişkinlerin ve çocukların çeşitli reklam görselleri ile duygusal bağ kurmaları nedeniyle reklamı yapılan ürünleri satın almaya karar verdikleri saptanmıştır. Reklamlarda, tüketicilerin dikkatini çekmek için birbirinden ihtişamlı ancak mevcut ürünü yansıtmayan, makyajlanmış ve yalnızca satın alma davranışını mümkün hale getirmek amacıyla çocukların kullanıldığı görseller yer almaktadır. Bu amaçla, çocukların reklamlarda görsel olarak kullanılmasının kültür yozlaşmasına neden olabileceği düşünülerek bu konuda farkındalık düzeyinin artırılması gerekmektedir. Bu çalışmada; bir olay veya olguyu detaylı bir şekilde araştırmak ve incelemek şeklinde tanımlanan durum analizi tekniğinden yararlanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, Reklam, Tüketici

GÜZEL SANATLAR FAKÜLTELERİNDEKİ EĞİTİMDE KURAMSAL İÇERİĞİN ÖNEMİ

Öğr. Gör. Dr. Seher Selin Özmen

ÖZ

Son yıllarda Türkiye'deki bazı üniversitelerin Güzel Sanatlar Fakültelerinde "Temel Eğitim" bölümleri açılmıştır. Bu bölümlerde, nokta, çizgi, ışık, renk, boyut gibi tasarım ilke ve öğelerini kapsayan temel sanat derslerinin yanı sıra Sanat Tarihi, Uygarlık Tarihi, Mitoloji, İkonografi, Müzecilik, Sanat Felsefesi, Sanat Sosyolojisi, Sanat Psikolojisi, Sanat Kavramları, Sanat Kuramları, Sanat Hukuku gibi kuramsal dersler verilmektedir. Bu araştırmanın amacı, Türkiye'deki üniversitelerin Güzel Sanatlar Fakülteleri'nde verilen kuramsal derslerin önemini ortaya koymaktır. Araştırmada örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Ülkemizde, eğitimde disiplinler arası bakış açısı oluşturma, önemi yakın geçmişte anlaşılmış bir konudur. Disiplinler arası eğitim, geç kalınmış olsa da sanatçı adaylarının yetişmesinde bir gereklilik olarak görülmüş ve Sosyal Bilimlerin sanatla ilgili çeşitli alanlarından yararlanılarak öğrencilere teorik bir çerçeve kazandırılması amaçlanmıştır. Bu bağlamda, Güzel Sanatlar Fakülteleri'nin Temel Eğitim bölümleri, uygulama dışında, yaratıcılığı artırmak için gerekli olan bilgi birikimini oluşturarak, farklı bakış açıları kazandırmaktadır. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi ve Trakya Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nin Temel Eğitim Bölümü'nde kuramsal içerikten çok temel sanat eğitimine ağırlık verilmiştir. Marmara Üniversitesi ve Dokuz Eylül Üniversitesi'nde Temel Eğitim Bölümü'nde Temel Sanat Eğitimi Ana Sanat Dalı'ndan ayrı olarak Sanat Kuramları Ana Bilim Dalı açılmıştır. Akdeniz Üniversitesi'nde ise bölüm, yoğun olarak kuramsal içeriğe yönelmiştir. Güzel Sanatlar Fakültelerinden mezun olanların bir kısmı, üretmenin yanı sıra akademisyenlik, sanat eleştirmenliği gibi kuramsal içeriğin öne çıktığı alanlarda da çalışmaktadırlar. Güzel Sanatlar Fakültelerimiz, öğrencilerinde var olan yeteneği kullanma bilgi ve becerisini geliştirmenin yanı sıra Sosyal Bilimler ile kurdukları bu bağ ile onları Sanat Bilimi alanında donanımlı hale getirmektedirler.

Anahtar Kelimeler: Güzel Sanatlar, Eğitim, Kuramsal İçerik

MASUMİYET, SUÇ VE CEZANIN TASLAĞI: MAHKEME RESİMLEMELERİ

Dr. Öğr. Üyesi Açelya Betül Gönüllü

ÖZ

Görüntü ve ses kaydı yasağına karşılık kamuoyunu bilgilendirme amacını taşıyan mahkeme resimlemeleri [illüstrasyonları]; mahkeme salonunda bir duruşma anını betimleyen, genellikle kurşun kalem, suluboya, mürekkep gibi çeşitli teknikler kullanılarak yapılan resimlemelerdir. Bu resimlemeler, genellikle haber kanalları ve gazetelerde yayımlanmak üzere gerçekleştirildiği için literatürde editöryal illüstrasyona dahildir. Mahkeme resimlemeleri, ses ve görüntü kayıt tekniklerinin henüz gelişmediği 17. yüzyıla dek uzanmaktadır. Bu tekniklerin yaygınlaştığı 20. yüzyılda ise görüntü ve ses kaydı almak ve yayımlamak, suçsuzluk karinesini ihlal ettiği gerekçesi ile bazı ülkelerde veya eyaletlerde yasaklanmıştır. Örneğin İngiltere’de görüntü ve ses kayıt yasağı 1925 yılında yürürlüğe girmiştir. ABD’de ise 1937 yılında, bebek Lindbergh davası olarak da bilinen Richard Hauptmann davası sonrasında mahkeme salonlarında kayıt alma yasağı başlamıştır. Bu tarihten sonra Amerikan mahkemelerinde, kameramanlar ve fotoğrafçıların yerini illüstratör ve ressamlar almıştır. Fakat 1980’den sonra ABD’deki 47 eyalet, yargısal kovuşturmalara bir kısmının yayımlanmasına izin vererek fotoğraf yasağını mahkemelerden kaldırmıştır. Ülkemizde ise duruşmalardaki ses ve görüntü yasağı 2005 yılında uygulanmaya başlanmıştır. Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 4.12.2004 tarihli 183. maddesinde belirtildiği üzere mahkemelerde ses ve görüntü kaydı almak yasaklanmıştır. Çalışmanın amacı; mahkeme resimlemelerinin başarılı-başarısız olarak nitelenmesini sağlayan unsurları incelemektir. Çalışmada, nitel çalışma yöntemi izlenmekle birlikte mahkeme illüstrasyonlarının yurt dışındaki ve ülkemizdeki örnekleri incelenmiştir. Değerlendirme ve sonuç olarak; mahkeme resimlemelerinin sahip oldukları en temel özelliklerin; hızlı çizilmesi, görsel hafızadan yararlanılması ve yorum katılmadan gerçekçi biçimde resmetme zorunluluğu olduğu saptanmıştır. Mahkeme gibi kısıtlı hareketlerin sergilendiği bir mekânda tüm dikkatler yüz ifadelerine yönelmektedir. Bu nedenle bir mahkeme çizerinin portre konusunda ustalaşmış olması gerekmektedir. Benzerliği yakalayabilmek önemli olduğu kadar bir zorunluluk da teşkil etmektedir. Mekânsal şartlar mahkeme ressamının/çizerinin çalışmasını etkileyen en önemli unsurdur. İcra edildiği mekânın duruşma salonu olmasından dolayı salonlar, davanın sansasyonel olup olmamasına bağlı olarak kalabalık ya da değildir. Fakat medya genellikle, ilgi gören davaların mahkeme resimlemelerini talep ettiği için ressam kalabalık içinde çizim yapmak zorundadır. Yurt dışında, ressamlar için uygun görüş açısında bulunan

oturma alanlarının kendilerine tahsis edildiği, gerektiğinde dürbünlü gözlüklerle çizimlerini gerçekleştirdikleri görülmektedir. Ülkemizde ise çizerler, kendilerine yer tahsis edilmediği için ayakta çizim yapmak ya da yüz ifadelerini göremediği, uygun görüş açısına sahip olmayan sıralarda oturmak gibi güçlüklerle karşılaşmaktadır. Sonuçta, mahkeme resimlemelerinin başarılı olma olasılığı, içsel ve dışsal etmenlerin olumlu birlikteliği, bir sebep-sonuç döngüsü ile mümkündür. İçsel etmenler; kişiye ait (ressama/izere ait) zellikler olup anatomi/desen bilgisi, iyi bir portre izerliği, zamanı doğru kullanma, yüksek konsantrasyon ve fotografik görsel hafıza yetileridir. Dışsal etmenler ise mekânsal alışma Őartlarının uygunluğu (doğru görüş açısına sahip ayrı yer tahsisi) ile ölçülmektedir. Mahkeme resimlemelerine karşı arz ve talep eksikliği nedeni ile dışsal etmenlerin ülkemizde sağlanamadığı gözlemlenmektedir. Buna bağlı olarak arz ve talebin olmadığı yerde mahkeme ressamları üretimlerinin parasal karşılığını bulamayacak ve neticede bir meslek olarak benimsenemeyeceği için başarılı resimlemelerin üretilmesi de güçleşmiş olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Editöryal İllüstrasyon, İllstratr, Mahkeme izimleri, Mahkeme İllüstrasyonları, Mahkeme Resimlemeleri, Mahkeme Ressamı, Portre

MERSİN MİLLET BAHÇESİ - HALKEVİ AKSI YENİDEN İŞLEVLENDİRMENİN KOLEKTİF BELLEK BAĞLAMINDA GEREKLİLİĞİ

Arş. Gör. Pelin Şevkan - Arş. Gör. Zahide Salan –
Arş. Gör. Ebru Pekdaş

ÖZ

Öznenin deneyimlediklerini ve/veya öğrendiklerini bilinçli bir şekilde zihninde koruması onun belleksel motifini oluşturur. Aynı şekilde toplumların da tüm fertleri etkileyen yaşanmışlıkları, değerleri; ortak bir payda, ortak kimlik ve iz olarak taşınması, geçmiş aracılığıyla bugünü ve geleceği kurgulaması kolektif bellek sayesinde gerçekleşir. Kolektif belleği Mersin Millet Bahçesi –Halkevi aksının süreçteki devinimi üzerinden okumayı amaçlayan bu çalışmada; toplumsal hafıza, aidiyet kurgusu ve kimlik koruma üst temasına seçili alanın yeniden işlevlendirilmesi örneği üzerinden değinilmektedir. Koruma/yeniden işlevlendirme olgularına dair tasarım ve mevzuat parametreleri, seçilen yapının dönüşüm süreci üzerinden korunam/kaybedilen kolektif bellek motifi ve aidiyet kurgusu bağlamında irdelenmektedir. Çalışma kapsamında, üst temayla bağlantılı olarak meydan ve mekândaki bir topluluğun ortak değerlerine ve kültürüne ait izlerin, toplumsal aidiyet olgusunun korunması amacıyla değerlendirilmesi, mekân algısına ilişik kurgulanan mekânsal belleğinin kolektif belleğe dönüşümü, bu dönüşümün sosyokültürel sürdürülebilirliğe katkısı gibi alt temalar da araştırılmıştır. Tüm bu perspektifi kapsayan kavramsal arayışlar, kolektif bellek göstergelerinin yeniden işlevlendirmeyle korunması ve korunmanın aidiyet olgusuna katkısı disiplinler arası literatür taraması ve çalışma alanının yerinde gözlem- fotoğraflama yöntemiyle oluşturulmuştur. Çalışma ;“Yeniden İşlevlendirme Yoluyla Korunan Kolektif Bellek Sayesinde Mimaride Sosyokültürel Süreklilik Sağlanır” hipotezi bağlamında sonuç değerlendirmesi yapılarak tamamlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Aidiyet, Bellek, Devinim, Kimlik, Koruma, Mersin Millet Bahçesi, Mersin Halkevi, Yeniden İşlevlendirme

REKLAM VE ETİK

Öğr. Gör. Banu Akgün

ÖZ

Etik; ahlaki eylem ve kuralların temellerini ve beslendikleri değerleri araştıran bir disiplindir. Günümüzde birçok etik kural, ülkelerin mevzuatlarına ve işletmelerin etik davranış kodlarına geçirilmiş ve yazılı hale getirilmiştir. Reklam ise; bir ürünün satışını arttırmak, firma veya ürünün üzerinde olumlu davranışta bulunulmasını sağlamak amacıyla yapılan tanıtım çalışmalarıdır. Etik kurallar, diğer birçok disiplinde olduğu gibi reklam çalışmalarında da uyulması gereken değerler bütünüdür. Son yıllarda reklam çalışmalarında en çok tartışılan konuların başında reklam etiği gelmektedir. Reklam aracılığıyla verilecek her türlü bilgi ve mesajda yanlış anlamaları önlemek, tüketici haklarına uymak ve haksız rekabeti engellemek reklam etiği adına önemli rol oynamaktadır. Ancak kitle iletişim araçlarında yer alan bazı reklamlar etik dışı içerik ve görseller ile tüketiciye ulaşmaktadır. Birçok alanda olduğu gibi reklam çalışmaları içerisinde uyulması gereken etik kurallar vardır. Reklamı yapılan ürünlerin, toplumun benimsediği genel ahlak kurallarına, bireyin haklarına, tüketici haklarının korunmasına ve haksız rekabetin önlenmesi ilkelerine uyacak şekilde tanıtımının yapılması gerekmektedir. Reklamların ikna etme gücünün kötüye kullanılması, reklamı yapılan ürünün bazı özelliklerinin abartılması veya varmış gibi tüketicilerin yanlış bilgilendirilmesi en çok karşılaşılan etik dışı davranışlardır. Bu nedenle tüketicilerin ve yasa koyucuların reklamlarda etik kavramı üzerinde önemle durmaları gerekmektedir. Bu amaçla, öncelikli olarak etik ve reklam etiği kavramları açıklanmış, ardından bazı reklamlarda kullanılan ve gerçeği yansıtmayan etik dışı reklam görselleri incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Reklam, Etik, Görsel

SINIRLAR NEREDE" XURBAN_COLLECTIVE SINIRIN İÇİNDE VE ÖTESİNDE MEDENİYET SANAT VE POLİTİKANIN İZİNDE

Öğr. Gör. Dr. Nevin Yalçın Beldan

ÖZ

Türkiye’de 1990’lı yıllar entelektüel ortamda postmodernizm tartışmalarının üst düzeyde yaşandığı, ve postyapısalcı yaklaşımların sanatçılar tarafından benimsendiği bir sürece işaret etmektedir. Bu dönem, o zamana kadar, devlet-sanat ilişkisinin Akademi tarafından belirlendiği ve yine Akademi’nin elinde tuttuğu elitist sanat anlayışının ve kuruma tabi estetik yargının yapı bozumuna uğratıldığı bir kırılmayı içinde barındırmaktadır. Tüm bu değişim sürecinin sanattaki izdüşümlerinden biri, inisiyatifler ya da kolektifler etrafında gelişen avangard oluşumlara yer açmasıdır. Dolayısıyla sanat tarihi, özellikle genç sanatçıların 90’larla başlayan ve 2000’li yıllarda hız kazanan bu ortamda özgür üretimler yapabilme ve üretimlerini sergileyebilecekleri bir platform oluşturma ve sanatçının alternatif yaklaşımlar geliştirme çabasına tanıklık etmiştir. Bu alternatif oluşumlardan biri uluslararası bir sanat kolektifi olan Xurban collective’dir. Xurban collective, 2000 yılında Güven İncirlioğlu ve Hakan Topal tarafından kurulmuş ve 2012 yılında çalışmalarını askıya almıştır. Sanatçılar, yapıtlarında, küreselleşmenin ana metaforlarından biri olan sınırların izinden çağdaş politik söylemi, onun teorilerini ve uygulama alanlarını belgesel nitelikli fotoğraf, yeni medya, video, enstalasyon ve metinlerle tartışmaktadır. Aktif olarak çalışmalarını durdurmalarına rağmen, sanatın diliyle ortaya koydukları politik argüman günümüz sınırlar savaşının ötesindeki derin hesaplaşmalara özellikle Anadolu-Orta Doğu hattından ışık tutmaktadır. Xurban collective, sınırların güvenliğini bir anlamda riske atmakta ve bazı soruları sormaktan hiç vazgeçmemektedir. Yapıtlarında belirsiz bir gelecek kurgusu ya da bir karşı ütopya yaratma kaygısı da yoktur. Öte yandan çalışmaların odak noktası olmasa da, kolektif bellek yitiminin altını çizen göstergeler vardır. Kolektifin özelliklerinden biri - manifestoların artık son bulduğu bir çağda olsak da- “Küreselleşme bir yalandı...” diye başlayan on bir maddelik bir manifestosunun bulunmasıdır. Bu çalışmada, Türkiye sanat ortamında inisiyatiflerin gelişim çizgisinden yola çıkılarak, Xurban_collective’in sanatsal anlayışı, sanat ve politika üzerine geliştirdiği argüman irdelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: X_urban Collective, Sanatçı İnisiyatifleri, Sanat, Politika, Küreselleşme

SOSYAL SORUMLULUK AMAÇLI GRAFİK TASARIM VE KAVRAMSAL DÜŞÜNME

Dr. Öğr. Üyesi Özlem H. Mutaf Büyükarman

ÖZ

20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren sanayileşme sonrası ihtiyaç, tasarım alanını önemli ölçüde şekillendirmiş ve bu alanda farklı disiplinlerin gelişmesine ortam sağlamıştır. Kapitalizmin tüketim çarklarına bağlı olarak artan ihtiyaçlar ile tasarımcılar, bu ihtiyaçları gidermeye yönelik nesnelerin tasarımcıları olarak önem kazanmışlardır. Grafik tasarım da bu nesnelerin tasarlanması, kimlik kazanması, reklam ve iletişim materyalleriyle tüketici ile buluşması sürecinde popüler kültürü besleyen etkin bir disiplin haline gelmiştir. 21. yüzyılın gelişen teknolojileri ile grafik tasarımın tanımı daha da genişlemiş, kültür göstergeleri yaratmakta daha da etkinlik kazanmış, internet ve sosyal medya ağları sayesinde yaratılan grafik imgeler daha çok insana, daha çok yerde ve her an ulaşabilir hale gelmiştir. Ancak post modern durumda sorgulanmaya başlayan kavramlar ve gelişmekte olan teknolojinin etkileri sanat ve tasarım alanlarına da yansımıştır. Özellikle 1960 sonrası sanatçı için üretimin kolaylaştığı, zanaatın yerini düşünsele bıraktığı durumda kavramsal sanat, post modern durumun sanatı haline gelmiştir. Gösterim biçimleri değişmiş ve çeşitlenmiş, sanatçı çevresi ile ilişkilerini ve kavramları sorgulayan oluşmuştur. Aynı uyanış tasarımcılar için de söz konusu olmuştur. Tasarımın hizmet ettiği ekonomik çarklar dışında, toplum için önceliklerinin ve yapabileceklerinin neler olabileceği tartışmaya açılmıştır. Sosyal sorumluluk alanında farkındalık yaratmayı, harekete geçirmeyi ya da çözüm geliştirmeyi amaçlayan tasarım girişimleri artmaya başlamıştır. Grafik tasarımcılar için toplum içi şiddet, sürdürülebilirlik ve ileriye dönüşüm, insan hakları, uluslararası politikalar, çevresel sorunlar, küreselleşme gibi birçok sorun farkındalık yaratılması ya da tasarım aracılığı ile çözüm geliştirilmesi gereken konseptler haline gelmeye başlamıştır. İkna için tasarımın maddi nedenlerle popülerleşmesi yanında iletişim için tasarım ve sosyal sorumluluk için tasarım kavramları güncellik kazanmıştır. Artık sanatçı da tasarımcı da zanaatkar değil, düşünür ve yaratıcı çözüm üreten konumuna geçmiştir. Yeteneklerini sosyal sorumluluk alanında değerlendiren tasarımcıların artması ile, yaratıcı problem çözme sürecinde kavramsal düşünme becerisinin de önemi artmıştır. Bu çalışmanın amacı, 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren sanat ve tasarımda kavramsal düşünmenin gelişimini ve bu gelişimin sosyal sorumluluk amaçlı güncel grafik tasarımlara etkilerini incelemektir. Bu amaçla, sanat ve tasarım alanındaki gelişimi belgeleyen nitelikte örneklerin içerik analizi yapılarak, sosyal sorumluluk için tasarlanan güncel grafik tasarım ürünleri, imgeleri ve mesajları, mecraları, toplumbilimsel analiz yöntemi ile değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Sorumluluk, Grafik Tasarım

TASARIMCILARIN SOSYAL MEDYADA ÇALIŞMALARINI TANITMALARI VE PORTFOLİO SUNUMU

Arş. Gör. Esra Tuncalı

ÖZ

Grafik Tasarımcıların alanlarındaki kimliği kuşkusuz portfolyoları olduğu söylenebilir. Tasarımın hangi alanında olursa olsun, firmalarla veya kişilerle anlaşma sağlama işi öncelikle iyi bir pazarlamadan, sonra da portfolyo'dan geçmektedir. İyi tasarlanmış portfolyo veya sunumu tasarımcıyı hem sosyal medyada ve kişisel web sitelerinde öne çıkmasını sağlamaktadır. Vikipedi nin tanımına göre: Sosyal medya, Web 2.0'ın kullanıcı hizmetine sunulmasıyla birlikte, tek yönlü bilgi paylaşımından, çift taraflı ve eş zamanlı bilgi paylaşımına ulaşılmasını sağlayan medya sistemidir. Ayrıca sosyal medya; kişilerin internet üzerinde birbirleriyle yaptığı diyaloglar ve paylaşımların bütünü olduğu söylenebilir. Sosyal ağlar, insanların birbiriyle içerik ve bilgi paylaşmasını sağlayan internet siteleri ve uygulamalar sayesinde, herkes aradığı, ilgilendiği içeriklere ulaşabilmektedir. Zaman ve mekân sınırlaması olmadan (mobil tabanlı), paylaşımın, tartışmanın esas olduğu bir insanî iletişim şeklidir. Sosyal medya platformlarında bireylerle buluşur ve iletişimde bulunursunuz. Bireyler yardım eder, yardım alır, sorularına cevap verir ve kendi sorularınızı sorarsınız. Bu bakımdan sosyal medya resmi olmayan eğitim yollarından da bir tanesidir. Tasarımcılar açısından ise sosyal medyanın ayrı bir önemi olmaya başlamıştır. Günümüzde sadece iş görüşmelerinde kullanılan portfolyolar değil, sosyal medyada yer alan kişisel web sitelerinde oluşturulan portfolyolarda önemli olmaya hatta birçok kişiye daha kolay ve hızlı bir şekilde ulaşmaya başlamıştır. Sosyal medyanın bu gücünü ele aldığımızda sanatçıların / tasarımcıların artık kendilerini bu mecra da tanıtmaları ve etkin kullanmaları gerekir mi? Güncel olan bu mecraları kullanmak gerekiyorsa nasıl olmalı gibi sorunsallar makalede ele alınacaktır. Sanatçıların portfolyoları ve portfolio sitelerinin içerikleri incelenmiş, sosyal medya üzerinden araştırma yapılmış, kişisel ve diğer sanatçıların görüşleri alınmıştır. Ayrıca bu çalışma başka bir organizasyon ve bilimsel etkinlikte kullanılmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Medya, Grafik Tasarım, Portfolyo

UD ÇALGISINDA YENİLİKÇİ ÇALIM TEKNİKLERİNİN TESPİTİ VE BU TEKNİKLERE YÖNELİK ÖRNEK ALİŞTIRMALAR İLE ETÜTLERİN OLUŞTURULMASI

Öğr. Gör. Serdar Okur - Prof. Dr. Kayhan Kurtuldu

ÖZ

Günümüzün icra anlayışı içerisinde, geleneksel tınılardan modern tınılara doğru bir arayışın başlamış olması, yeni farklı tınların ve tekniklerin denenmesini ve kullanımını da beraberinde getirmiştir. Ud icrasında kullanılan modern çalım tekniklerinin belirlenmesi ve bu tekniklere yönelik alıştırma ve etütlerin yazılması amacıyla yapılan bu çalışmada, gerek icra üslubundaki yeni tınları ve gerekse bestecilik anlayışındaki özgün melodileri kullanarak gelenekle küreselliği birleştirmiş olan Yurdal Tokcan'ın doğaçlamaları ve eserleri analize alınmıştır. Çalışma literatür taraması ile başlamış ve bu taramada Nevres Bey, Yorgo Bacanos, Şerif Muhiddin Targan ve Cinuçen Tanrıkorur gibi ustaların icra özellikleri gözden geçirilmiştir. Tarama sonrasında Yurdal Tokcan'ın doğaçlamaları ve eserleri incelenmiş, ud icrasında kullandığı modern çalım tekniklerinin tespiti yapılmıştır. Çalışma için toplanan veriler Yurdal Tokcan'ın eserlerinin yer aldığı dijital ortamlar taranarak elde edilmiştir. Yapılan analizler kayıt ortamları ve eserlerin notaları bir arada kullanılarak melodik ve ritmik yapı bakımından akort düzeni, makam dizisi, ses sahası, melodik örgüsü ve ritmik yapısı, ud icra teknikleri bakımından sağ el mızrap ve parmak tekniği ve sol el tekniği gibi alt başlıklar doğrultusunda çözümlenmeye çalışılmıştır. Araştırma, müzikal analiz ve görüşme tekniklerinin kullanıldığı nitel ve betimsel bir çalışmadır. Çalışmanın müzikal analiz boyutunda, Tokcan'ın görüntülü ve sesli toplu ve solo icra kayıtlarından yararlanılmıştır. Ud icrasına yönelik çözümlenmeler, Tokcan'ın kurguladığı melodik yapılar ve yenilikçi ud icra teknikleri bakımından değerlendirilmiştir. Analizler doğrultusunda çıkan sonuçlarda Tokcan'ın değişik tınlar aramak amacıyla farklı akort düzenleri kullandığı, dizi seslerini özgür bir biçimde kompoze ederek seyir kaygısından uzak, yeni sesler elde etme odaklı bir icra anlayışı sergilediği görülmüştür. Tokcan'ın Halk müziğinin ritmik ve melodik yapısından esinlendiği, tonal müziğin arpej ve akorlu teknik ve melodik yapısını kullanarak geleneksel icra anlayışının önderliği içerisinde bir sentez oluşturduğu da rastlanan bulgular arasındadır. Tokcan bunların yanında daha çok gitarda rastladığımız flajöle, düz ve ters legato, hammer on ve pull off tekniklerini de kullanmıştır. Çalışmanın son bölümünde elde edilen veriler kapsamında karşılaştığımız farklı ve modern seslendirme teknikleri için çeşitli hazırlık etütleri ve alıştırma yazılmıştır. Alıştırma ve etütler ud icrasındaki modern seslendirme tekniklerinin çalışılması ve pekiştirilmesinde kaynak oluşturmak amaçlıdır. Yukarıda adı geçen seslendirme tekniklerinin her birinin ayrı olarak ve bazılarının bir arada kullanıldığı etüt ve alıştırma araştırmacı tarafından hazırlanarak çalışma sonunda sunulmuştur. Bu yolla ud icrasında modern seslendirme tekniklerinin hem seslendirilmesi, hem de çalışılarak geliştirilmesinde etkili olabilecek etüt ve alıştırma örnekleri ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Ud, İcra, Modern Teknikler, Hazırlık Etütleri, Alıştırma.

**“SEKSEN YILIN EN GÜZEL OKUL ŞARKILARI” KİTABININ
“UNESCO YAŞAYAN DEĞERLER EĞİTİMİ PROGRAMI”
AÇISINDAN İNCELENMESİ**

**Arş. Gör. Dr. Ömer Bilgehan Sonsel –
Arş. Gör. Çağla Serin Özparlak**

ÖZ

Araştırmanın amacı, Muammer Sun, İlteriş Sun ve Levent Kuterdem tarafından hazırlanan “Seksen Yılın En Güzel Okul Şarkıları” kitabının “Unesco Yaşayan Değerler Eğitimi Programı” açısından incelenmesidir. Araştırmanın amacı doğrultusunda veriler doküman inceleme yöntemi ile toplanmıştır. Elde edilen verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini kitapta yer alan 80çocuk şarkısı oluşturmaktadır. Değer yargılarına rastlanmayan şarkılar çalışmaya dâhil edilmediği için araştırmanın örnekleminde değer yargılarını içeren 65 şarkı yer almaktadır. Kitapta yer alan çocuk şarkıları UNESCO tarafından belirlenen “Yaşayan Değerler Eğitimi Programı”nda yer alan 12 evrensel değer ışığında incelenmiştir. Araştırmanın sonucunda şarkılarda en çok yer verilen değerlerin “sevgi, birlik ve mutluluk” olduğu, en az yer verilen değerlerin ise “dürüstlük ve sadelik” olduğu görülmüştür. “Alçakgönüllülük” değerinin şarkılarda hiç yer almadığı saptanmış, olumsuz hiçbir değere rastlanmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Evrensel Değerler, Çocuk Şarkısı, Okul Şarkısı, Muammer Sun

AA7075 ALAŞIMINA UYGULANAN YAŞLANDIRMA VE KRIYOJENİK İŞLEMİN SERTLİK ÜZERİNE ETKİLERİ

Öğr. Gör. Dr. Ahmet Mavi

ÖZ

Bu çalışmada Alüminyum 7075 alaşımına uygulanan ısıt işlemlerin sertlik üzerine etkileri araştırılmıştır. Bu kapsamda öncelikle malzemelerin yarısına yaşlandırma işlemi uygulanmıştır. Daha sonra saf numuneler ve yaşlandırma işlemi uygulanmış numunelere sırasıyla 12, 24 ve 36 saat süreyle kriyojenik işlem uygulanmıştır. Yapılan işlem sonucunda sekiz farklı malzeme oluşmuştur. Bu malzemelerin sertlikleri ve mikroyapıları incelenmiş ve uygulanan işlemlerin sertlik üzerine etkileri karşılaştırılmıştır. Yapılan işlemler sonucunda yaşlandırma ısıt işleminin sertliği arttırdığı ve kriyojenik işlemin sertliği düşürdüğü görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Aa 7075, Kriyojenik İşlem, Yaşlandırma İşlemi, Sertlik

AN INVESTIGATION FOR THE BENEFICATION OF COLEMANITE ORE BY FLOTATION

Dr. Öğr. Üyesi İbrahim Konuk

ÖZ

Günümüz teknolojisinde, bor tuzlarının pek çok endüstri dalında aranılan hammaddelerinden olması ve ülkemiz dünya bor rezervinin yaklaşık % 70'ine sahip olması bu hammaddenin Türkiye için önemini artırmaktadır. Bu çalışmada Eti Holding A.Ş.'ye bağlı Bigadiç boraks işletmesinin Simav Yeraltı Ocağı 2.damarından alınmış % 333.49 B203 tenörlü numunelerden yüksek tenörlü kolemanit konsantresi elde etmek için optimal flotasyon şartları araştırması yapılmıştır. Öncelikle deneylerde kullanılacak numune, kırma, eleme, öğütme ve tane irilik dağılımı işlemlerinden geçirilmiştir. Ayrıca difraksiyonu çekilmiş, komple kimyasal analizi yapılmıştır. Mikroelektroforez tekniği ile kolemanitin elektrokinetik özellikleri belirlenmiştir. Kolemanitin oda sıcaklığında sudaki çözünürlüğü ve kolemanit içeren sulu suspansiyonların pH değerleri tayin edilmiştir. Kolemanitin selektif ayırımında, kil mineralleri kolemanit yUzeyini şılam kaplayarak önemli problem yaratmaktadır. Bu yüzden şılam kaynağı olarak bilinen kil minerallerini atmak ve B203 tenörünü yükseltmek için aşındırılmalı yıkama ve eleme metotları kullanılmıştır. Bu işlemler sonucunda % 16.32 B203 tenörlü killi malzemenin % 24.38'si atılarak % 39.07 B203 tenörlü ön konsantre elde edilmiştir. % 39.07 B203 içeren ön konsantreler değişik sürelerde öğütülmüş ve bu numuneler ile flotasyon deneyleri yapılarak malzemenin % 92'sinin 0.212 mm elekten geçtiği tane boyutu en uygun olarak saptanmıştır. Şılam uzaklaştırma ve öğütme işlemlerinden sonra elde edilen ön konsantre, kaba flotasyondan ve temizleme flotasyonundan geçirilerek etkin olan tüm parametreler araştırılmıştır. Sonuç olarak optimal şartlarda % 47.80 B203 tenörlü kolemanit konsantresi % 91.51 verim ile elde edilmiş olup, bu değer orijinal cevhere göre %80.63'e denk gelmektedir

Anahtar Kelimeler: Kolemanit, Aşındırılmalı Yıkama, Reaktifler

BEŞİK TİPİ ÇATILAR ÜZERİNDE BASINÇ KATSAYILARININ NÜMERİK OLARAK İNCELENMESİ

Prof. Dr. Mustafa Atmaca

ÖZ

Bu çalışmada, 10o,20o ve 30o eğimli beşik tipi çatı modellerinde değişik rüzgar açılarında çatı modelleri üzerinde meydana gelen rüzgar basınç katsayılarının, nümerik olarak incelenmesi ele alınmıştır. Hesaplanan rüzgar basınçlarından hareketle rüzgar basınç katsayıları hesaplanmıştır. Çatı üzerinde nümerik olarak oluşan yersel basınç katsayıları deneysel sonuçlarla uygunluk göstermiştir. Böylece, deneysel ölçümü yapılamayan farklı çatı modelleri ve değişik rüzgar hız ve yönleri için de, oluşturulan nümerik model yardımıyla bu farklı çatılar üzerindeki basınç dağılımları, deneysel ölçüme gerek duyulmadan bulunabilecektir.

Anahtar Kelimeler: Beşik Tipi Çatı, Basınç Katsayısı, Wind, Cfd

BEYİN DALGALARI İLE YÖNETİLEN AKILLI EV SİSTEMLERİ

**Doç. Dr. Sezgin Ersoy - Berkehan İlhan - Burak Önder –
Murat Emre Kalender**

ÖZ

Günümüzde teknolojinin gelişmesiyle birlikte insan hayatına katkıda bulunan ve insan hayatını kolaylaştıran ürünler yaygınlaşmıştır. Bu durum insanların yaşantısında çeşitli kolaylıklar sağlamıştır. Teknolojinin sağladığı bu imkanlar çerçevesinde engelli bireylerin yaşam alanlarında yardıma ihtiyaç duymadan daha konforlu ve huzurlu yaşamlarına devam etmeleri ön planda tutulmuştur. Konut içerisine yerleştirilen sistemler sayesinde bireylerin hayatlarına daha konforlu bir şekilde devam etmelerine yardımcı olunur. Proje, felç ya da engelli bireyler için hareket kabiliyeti sınırlı olduğundan düşünce gücüyle kontrol sağlayarak, ışık açma kapama, kapı açma kapama gibi günlük temel işlemlerin yapılmasını sağlar. Engelli bireylerin yaparken başka insanlara ihtiyaç duydukları temel işlemleri, bağımsız bir şekilde yapabilmelerinden dolayı psikolojik ve fiziksel rahatlık ile daha sağlıklı ve mutlu bir yaşam sağlanır. Ek olarak projenin açık kaynak kod kullanılarak daha kolay geliştirilebilmesi ve maliyetinin düşük olması sayesinde zaman geçtikçe, günlük hayatta engelli insanlara büyük yararlar sağlaması mümkündür.

Anahtar Kelimeler: Beyin Dalga Kontrolü, Ev Otomasyonu

BİLGİSAYARIN NASIL ÇALIŞTIĞINI BİLMENİN PROGRAMCILIKTA ÖNEMİ

Öğr. Gör. İhsan Özer

ÖZ

Öğrencilik yıllarında bir hocam "program yazmayı bilenler var bir de programcı var" derdi. Yıllar sonra bu cümleyi anlamaya başladığımı sanıyorum. Bu bildiri de bu cümleyi biraz açarak hocamın ne demek istediğini hep beraber anlamaya çalışacağız. Program yazmak demek bir programlama dilini kullanmayı bilmekten çok daha derin bir konu. Elbette ki bir programlama dilini kullanmak zorundayız ama bu programı anlayacak olan bilgisayarların nasıl çalıştığını bilmez isek yazdığımız program hem zaman kaybı açısından hem de işlevsellik açısından maliyetli olabilir. Ama bilgisayar nedir? Nasıl çalışır? Kullandığımız programlama dillerinin hangi nesneleri bilgisayarın hangi donanımına dokunur? Bu soruların cevabını bilirsek o zaman programcı mı program yazmayı bilen mi olduğumuzu görebiliriz.

Anahtar Kelimeler: Program, bilgisayar, Donanım ve Yazılım Arasındaki İlişki

BUJİ ATEŞLEMELİ BİR MOTORDA ÜÇ TIRNAKLI BUJİNİN TIRNAK ARALIĞININ HC (HİDROKARBON) EMİSYONUNA ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI

Öğr. Gör. Nurullah Gültekin

ÖZ

Taşıtların oluşturduğu emisyonlar çevre ve insan sağlığına zarar vermektedir. Emisyon değerlerini etkileyen en önemli faktör yanma kalitesidir. Motorlarda yanma kalitesini etkileyen en önemli parça bujidir. Motor çalışması esnasında, buji sürekli ateşleme yapmaktadır. Ateşleme süresince merkez elektrot ile elektrot başlığı arasındaki mesafe artmakta ve kıvılcım kalitesi düşmektedir. Bu çalışmada; buji ateşlemeli motorlarda üç tırnaklı bujinin tırnak aralığının, motor egzoz emisyonuna etkisi araştırılmıştır. Yapılan deneylerde egzoz emisyonundaki HC (hidrokarbon) değerleri ölçülmüştür. Elde edilen verilere göre ; 2000 dev/dk'da 0.7 mm buji tırnak aralığında HC değeri 2300 ppm, aynı devirde 0.9 mm buji tırnak aralığında ise HC değeri 2146 ppm tespit edilmiştir. Sonuç olarak, kullanılan motor tipinde verilen buji tırnak standart aralığının (0.7 mm) emisyon değerleri açısından uygun olmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hidrokarbon, Buji, Emisyon

CLUSTERED INDEX KULLANMANIN NORMALİZASYONDAKİ ÖNEMİ

Öğr. Gör. İhsan Özer

ÖZ

Veri tabanı normalizasyon şemalarında ihmal edilen ama bazı projelerde hayati önem taşıyan "clustered index" kullanımının SQL sorgularının çalışma hızını nasıl etkilediğini örneklerle ıspatlayacağım.

Anahtar Kelimeler: Normalizasyon, Index, Clustered Index, Sql

GÖRÜNTÜ İŞLEME İLE ARAÇLARIN TRAFİKTE DAVRANIŞLARININ BELİRLENMESİ

**Doç. Dr. Sezgin Ersoy - Mustafa F. S. Zortul –
Arş. Gör. Osman Ülker - Dr. Öğr. Üyesi Ersin Toptaş**

ÖZ

Araç teknolojilerinde sürücüsüz araç modeline geçişin geçtiğimiz birkaç yıl içerisinde oldukça hızlandığını görmekteyiz. Geleceği yönlendirecek olan bu teknolojiyi şuan için dünyada aktif olarak kullanan ülkeler bulunmaktadır. Otonom araçlar, içerisinde bulundukları otomatik kontrol sistemleri sayesinde bir sürücüye ihtiyaç duymadan yolu, trafik akışını ve çevresini algılayarak sürücünün müdahalesi olmadan seyir halinde gidebilen otomobillerdir. Otonom araçlar radar, lidar, GPS, odometri, bilgisayar görüşü gibi teknolojiler ve teknikler kullanarak çevresindeki nesnelere algılayabilmektedir. Çalışmada araç merkezli kameradan alınan görüntüler birkaç model tarafından işlenerek aracın anlık durumu ve çevreye dair birtakım veriler elde edilmiştir. İlk model, bir derin öğrenme algoritması olup görüntü üzerindeki araç konumlarını ve bulunan konumlarda araç bulunduğuna dair modelin eminliğini kullanıcıya vermektedir. İkinci model, merkez aracın sağ ve solundaki şeritlerin eğim ve görüntü bir koordinat düzlemi olarak ele alındığı takdirde orijinden uzaklıklarını tespit ederek her bir şerit için parçalı, kısmen parabolik bir fonksiyon yaklaşımı yapmaktadır ve yapılan yaklaşım sonucunda şerit uzantılarının ilk model çıktısı araç konumları ile kesişip kesişmediğini göre araç hızını azaltma ya da sınırlama işlemini gerçekleştirmektedir. Üçüncü model ise görüntünün kuş bakışı yaklaşımını oluşturuyor ve kuş bakışı görüntü üzerinde merkez aracın önündeki şeritlerin eğiminin orijinalden daha gerçekçi bir yaklaşımını yaparak merkez aracın şerit içinde kalabilmesi için yapması gereken direksiyon hareketlerinin tahminini gerçekleştirmektedir. Bu veriler kullanılarak aracın tehlikeden kaçınması için uygulaması gereken bazı eylemleri tahmin etmek hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Görüntü İşleme, Otonom Araç, Sürüş Davranışları

KOLEMANİTİN FLOTASYON İLE ZENGİNLEŞTİRİLMESİNİN ARAŞTIRILMASI

Dr. Öğr. Üyesi İbrahim Konuk

ÖZ

Günümüz teknolojisinde, bor tuzlarının pek çok endüstri dalında aranılan ham maddelerinden olması ve ülkemiz dünya bor rezervinin yaklaşık % 70'ine sahip olması bu ham maddenin Türkiye için önemini artırmaktadır. Bu çalışmada Eti Maden İşletmeleri Bigadiç boraks işletmesinin Simav açık ocağı 2.damarından alınmış % 333.49 B203 tenörlü numunelerden yüksek tenörlü kolemanit konsantresi elde etmek için optimal flotasyon şartları araştırması yapılmıştır. Öncelikle deneylerde kullanılacak numune, kırma, eleme, öğütme ve tane irilik dağılımı işlemlerinden geçirilmiştir. Ayrıca difraksiyonu çekilmiş, komple kimyasal analizi yapılmıştır. Mikroelektroforez tekniği ile kolemanitin elektrokinetik özellikleri belirlenmiştir. Kolemanitin oda sıcaklığında sudaki çözünürlüğü ve kolemanit içeren sulu suspansiyonların pH değerleri tayin edilmiştir. Kolemanitin selektif ayırımında, kil mineralleri kolemanit yüzeyini şılam kaplayarak önemli problem yaratmaktadır. Bu yüzden şılam kaynağı olarak bilinen kil minerallerini atmak ve B203 tenörünü yükseltmek için aşındırma yıkama ve eleme metotları kullanılmıştır. Bu işlemler sonucunda % 16.32 B203 tenörlü killi malzemenin % 24.38'si atılarak % 39.07 B203 tenörlü ön konsantre elde edilmiştir. % 39.07 B203 içeren ön konsantreler değişik sürelerde öğütülmüş ve bu numuneler ile flotasyon deneyleri yapılarak malzemenin % 92'sinin 0.212 mm elekten geçtiği tane boyutu en uygun olarak saptanmıştır. Şılam uzaklaştırma ve öğütme işlemlerinden sonra elde edilen ön konsantre, kaba flotasyondan ve temizleme flotasyonundan geçirilerek etkin olan tüm parametreler araştırılmıştır. Sonuç olarak optimal şartlarda % 47.80 B203 tenörlü kolemanit konsantresi % 91.51 verim ile elde edilmiş olup, bu değer orijinal cevhere göre % 80.63'e denk gelmektedir

Anahtar Kelimeler: Kolemanit, Aşındırma Yıkama, Reaktifler

LATERAL LOAD RESISTING SYSTEMS IN HIGH-RISE REINFORCED CONCRETE BUILDINGS

Dr. Öğr. Üyesi Dıa Eddın Nassanı - Araştırmacı Kamiran Ali Ali

ÖZ

An efficient and economical tall building cannot be designed without a thorough understanding of the significant factors affecting the selection of the structural system and knowledge of how the structural system will interrelate with architectural, mechanical and other aspects. In this study, time history analyses were performed to compare the structural response of different types of lateral load resisting systems (moment-resisting frame system, bearing wall system, dual system and framed tube system) under effect of seismic and wind loads. The building consists of 28 storeys with area of 625m² (25m x 25m). Capacity curve, inter-storey drift index, global damage index, variation of storey displacements with height and roof displacement time history were evaluated for all lateral load resisting systems. Among the types of lateral load resisting systems, dual system showed a very suitable structural response for this height and did not exceed the limitation values.

Anahtar Kelimeler: Lateral Load Resisting System, High Rise Buildings, Earthquake Load, Wind Load, Stiffness, Displacements.

LİNEER REGRESYON YÖNTEMİYLE VERİ İLİŞKİLERİ ANALİZİNİN İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Ayşe Eldem - Öğr. Gör. Hüseyin Eldem

ÖZ

Sanal ortamların giderek yaygınlaşması sunucularda depolanan veri sayısını hızla artırmaktadır. Ham verilerin anlamlı bilgilere dönüştürülmesi bu verilerle ilgili geçmiş ve gelecekteki karar verme sistemleri için büyük önem arz etmektedir. Bu sebeple; günümüzdeki birçok uygulamaya ait analiz işlemlerinde özellikle girdiler ve çıktılar arasındaki sebep sonuç ilişkileri araştırılmaktadır. Regresyon yöntemleri bu amaç için kullanılmakta olup iki veya daha fazla sayıdaki değişken arasında bulunan ilişkiyi analiz etmektedirler. Burada kullanılan kayıp fonksiyonları da ilişkinin belirlenmesinde önemli bir etkidir. Bu çalışmada göğüs kanseri verilerindeki girdi ve çıktı değişkenleri arasındaki ilişki Lineer regresyon yöntemiyle incelenmiştir. Farklı batch boyutları, farklı öğrenme oranları ve farklı kayıp fonksiyonları kullanılarak sonuçlar incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Göğüs Kanseri, Lineer Regresyon, Kayıp Fonksiyonları

MİKROEKSTRÜZYON TEKNİĞİ İLE AYNI DAMAR DOKUSU ÜZERİNDE FARKLI YARIÇAPLARA SAHİP DAMAR DOKULARININ 3B BİYOFABRİKASYONU

Dr. Öğr. Üyesi Ali Akpek

ÖZ

Geçen yıllar içerisinde organ transplantasyonu konusunda olan ihtiyaç sürekli olarak artmıştır. Organ nakline ihtiyaç sürekli olarak artarken organ bağıısı sayısında ciddi bir artış gözlenmemiştir. Organ naklinin kendisini bir ihtiyaç olarak en çok belli ettiği alanlardan bir tanesi de damar tıkanıklıklarından kaynaklanan hastalıklarıdır. Vücudun her yerini örten damar ağının herhangi bir bölümünde bir tıkanma olması durumunda felç ve kalp krizi başta olmak üzere pek çok ölümcül rahatsızlık ortaya çıkmaktadır. Damar tıkanıklıklarının tedavileri amacıyla çeşitli ilaç veya stent tedavileri gerçekleştirilse dahi bu stratejiler her zaman başarı ile sonuç vermemektedir. İlaçların pek çok farklı yan etkileri bulunabilmekte, stent uygulamaları ise durumuna göre hasta çok yaşlı ise ya da çok genç ise gerçekleştirilememekte ve yeterli tedaviyi sağlayamamaktadır. Bütün bu sebepler dolayısıyla doku mühendisliği aracılığı ile kişinin kendi kök hücreleri kullanarak oluşturulabilen, biyoyumluluğu yüksek damar dokuları üretmek mecburidir. Bu çalışmada amaçlanan, mikroekstrüzyon tekniği ile üretilmiş yapay bir damar dokusu üretmektir. Mikroekstrüzyon yöntemi yüksek biyoyumluluk ve hücre canlılığına sahip yapılar üretme konusunda bütün diğer 3B baskı modellerinden öndedir. Bu çalışma da bu başarılmaya çalışılmış ve üretilmiş olan damar yapılarının biyoyumluluk özellikleri incelenmiştir. Damar dokusu biyofabrikasyonuna yönelik olarak çeşitli çalışmalar mevcuttur. Ancak bu çalışmanın benzerlerinden en önemli farkı kullanılan metodlar ve biyomalzemeler sayesinde tıpkı insan bedeninde olduğu gibi damar ağı bazı noktalarda daralmakta ve bazı noktalarda ise genişlemektedir. Çalışmanın bu yönü rapor edilen çalışmalarının hiçbirinde görülmemiştir. Çalışma bu özelliği ile deri dokusu başta olmak üzere vücuttaki pek çok dokunun damarlandırılabilmesi açısından kritik bir çalışmadır. 3B biyoyazıcılar aracılığı ile üretilen dokuların günümüzde en kritik eksikliği damar dokusunun eklenilememiş olmasıdır. Bu çalışma ile bu engelin aşılmasında bir adım atılmış olacaktır.

Anahtar Kelimeler: 3b Biyoyazıcı, Doku Mühendisliği, Yapay Damar, Biyofabrikasyon, Damarlaşma

N. DERECEDEDEN GERİLİM TRANSFER FONKSİYONLARININ AKIM GERİ BESLEMELİ KUVVETLENDİRİCİ (CFA) KULLANILARAK GERÇEKLEŞTİRİLMESİ

Arş. Gör. Muhammet Cihat Mumcu - Prof. Dr. Fuat Anday

ÖZ

Bu çalışmada, gerilim transfer fonksiyonlarının gerçekleştirilmesine ilişkin yeni bir işaret akış diyagramı yöntemi önerilmesi amaçlanmaktadır. Çok yüksek değişim oranına sahip olması ve kazanç-bant genişliği çarpımının bağımsız olması nedenleriyle, transfer fonksiyonlarının gerçekleştirilmesinde CFA elemanı kullanılması büyük avantaj sağlamaktadır. N. dereceden tek ve çift transfer fonksiyonlarını gerçekleştiren iki yeni aktif devre verilmiştir. AC ve DC performansının mükemmel bir kombinasyonunu sağlayan düşük maliyetli aktif eleman olmasından dolayı, aktif devrelerdeki CFA elemanı olarak AD844 kullanılmıştır. AD844 aktif elemanının kullanılması aktif devreye, yüksek bant genişliği ve çok hızlı geniş sinyal tepkisi özellikleri kazandırmaktadır. Çalışmada kullanılan yöntem uyarınca: CFA'lı temel alt-devre ve bu alt-devreye ilişkin alt-graf tanımlanacaktır. Mason Kazanç Bağıntısı uyarınca, n. dereceden en genel gerilim transfer fonksiyonlarına ilişkin bu alt-graftan oluşan işaret akış diyagramları elde edilecektir. Son olarak, dönüşüm kuralları uyarınca bu işaret akış diyagramlarına karşılık düşen aktif devreler verilecektir. Çalışma sonucunda: işaret akış diyagramı yöntemi kullanılarak, n. dereceden gerilim transfer fonksiyonlarını gerçekleştiren CFA'lı iki yeni aktif devre elde edilecektir. Örnek olarak, üçüncü dereceden Butterworth türü alçak geçiren ve dördüncü dereceden Butterworth türü tüm geçiren filtrelerinin SPICE simülasyon sonuçları verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Ad844, Gerilim Transfer Fonksiyonu, İşaret Akış Diyagramları, Akım Geribeslemeli Kuvvetlendirici.

NESNE TABANLI PROGRAMLAMAYA FARKLI BİR BAKIŞ AÇISI

Öğr. Gör. İhsan Özer

ÖZ

Nesne tabanlı programlama hiç şüphesiz günümüz programcılığında bir devrim niteliğinde fakat benim sunacağım bakış açısıyla baktığımız zaman sadece programlamada değil program yazmanın konuşma diline yaklaştırılması açısından da gelecekte yeni devrimlerin temelini attığını göreceğiz. Eğer yazdığımız nesnelere doğru kullanabilirsek program yazmak belki de ileride programcıya ihtiyaç olmadan mümkün olabilecektir. Programcılar nesnelere yazacak, diğer insanlar ise bu nesnelere kullanarak kelimeleri bir araya getirerek ve cümleleri oluşturacak. Tıpkı konuşuyormuş gibi program yazılabilecek. Yeter ki nesnelere doğru tasarlayalım ve onları doğru kullanalım. Her geçen gün program yazmak normal hayata hızla yaklaşmaktadır. Eğer vereceğimiz örneklerdeki bakış açısından bakarsak bunun nesne tabanlı programlama yoluyla pekala mümkün olabileceğini göreceğiz.

Anahtar Kelimeler: Nesne Tabanlı Programlama, Nesnelere Konuşma Diline Uyarlamak

PRODUCTIVITY CONTRL OF THE OPERATOR VIA WEB SERVER WITH PLC

**Doç. Dr. Sezgin Ersoy - Dr. Öğr. Üyesi Ersin Toptaş –
Prof.Dr. Yahya Bozkurt - Arş. Gör. Osman Ulkir**

ÖZ

Systems in today's enterprises and factories can not achieve full efficiency due to various reasons, due to troubles originating from the employees, devices or machines, and the control of the systems can not be realized by the managers. Our goal in this project is to contribute to our businesses and our industry, even if it is small, by providing these controls and increasing productivity. Programmable logic controller (PLC) control is provided in the project. Operations such as start and stop can be performed by observing through WEB Server. In order for the system to be a small sample, two Mz80 Infrared sensors connected to one small conveyor belt and information coming from the PLC inputs are monitored with WebServer. This system will increase efficiency in enterprises, facilitate control and contribute to our industry.

Anahtar Kelimeler: Plc Control, Web Server, İnfrared Sensor, Productivity, İndustry

SERTLEŞTİRİLMİŞ SOĞUK TAKIM İŞ ÇELİĞİNİN KAPLAMALI SERAMİK KESİCİ TAKIMLA İŞLENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Boy - Dr. Öğr. Üyesi Nafiz Yaşar

ÖZ

Bu çalışmada, sertleştirilmiş AISI D2 çeliğinin kaplamalı seramik kesici takımlarla işlenmesinde işleme parametrelerinin yüzey pürüzlülüğü (Ra) ve kesme kuvveti (Fc) üzerindeki etkileri araştırılmıştır. İşleme deneyleri kesme hızı (60,80,100,120 m/dk) ve ilerleme miktarının (0,04, 0,06, 0,08, 0,1 mm/dev) dört farklı seviyesinde, sabit kesme derinliğinde (1 mm) kuru işleme şartlarında yapılmıştır. Sert tornalama işleminde oluşan kesme kuvvetleri piezoelektrik esaslı KISTLER 9257 B tipi dinamometre kullanılarak ölçülmüştür. Sertleştirilmiş AISI D2 çeliğinin işlenmesinde oluşan kesme kuvveti ve yüzey pürüzlülükleri için kesme parametrelerinin optimizasyonu yapılmıştır. İşleme deneyleri Taguchi'nin L16 dikey dizini kullanılarak gerçekleştirilmiştir. İşleme deneylerinde ölçülen esas kesme kuvveti (Fc) ve ortalama yüzey pürüzlülük (Ra) değerleri üzerinde işleme parametrelerinin etkilerini ve önem seviyelerini belirlemek için varyans analizi (ANOVA) uygulanmıştır. S/N oranları kullanılarak tespit edilen değişkenlerin optimum değerleri, Fc ve Ra için farklı seviyelerde bulunmuştur. Deneysel sonuçlara göre kesme hızının artması ile birlikte kesme kuvvetinin azaldığı, ilerleme miktarının artması ile yüzey pürüzlülüğünün arttığı görülmüştür. ANOVA sonuçlarına göre, kesme kuvveti ve yüzey pürüzlülüğünü etkileyen en önemli değişken ilerleme miktarı olarak belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sert Tornalama, İşlenebilirlik, Seramik Kesici Takım, Kesme Kuvveti, Yüzey Pürüzlülüğü

SOĞUTUCULARDA AKIŞKAN MİKTARI VE KILCAL BORU EBATLARININ ODA SICAKLIĞINA ETKİSİNİN İNCELENMESİ

**Prof. Dr. Mustafa Atmaca - Araştırmacı Savaş Ekşioğlu –
Arş. Gör. Ender Yılmaz**

ÖZ

Kılcal borular, küçük soğutma sistemlerinde soğutucu akış kontrol cihazı olarak yaygın olarak kullanılmaktadır. Bu çalışmada, farklı soğutucu akışkanları kullanılarak kılcal boru ebatlarının oda sıcaklığına etkisi incelenmiştir. Farklı çaplı kılcal borulardan, farklı kütlelerde R410 ve R32 soğutucu akışkanları geçirilerek deneyler yapılmıştır. Deneyler, R410a ve R32 soğutucu akışkanları ile uyumlu olarak çalıştırılabilen ve kompresör, kondenser, evaporatör, kılcal boru, debimetre, termometre, gözetleme camı, vanalar ve soğuk oda kullanılarak oluşturulan bir deney düzeneğinde yapılmıştır. Deneyler sonucunda, zamana bağlı olarak oda sıcaklığı değerleri ölçülmüş ve grafik olarak sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Soğutucu Akışkan, Kılcal Borular, R410, R32

TÜRKİYE VE YUNANİSTAN'DA YENİLENEBİLİR ENERJİ ALANINDA PROJELER, YATIRIMLAR VE BİLİMSEL ÇALIŞMALAR ARASINDAKİ İLİŞKİ

Dr. Öğr. Üyesi Serhat Orkun Tan

ÖZ

Küresel ısınma, çevre kirliliği ve doğal enerji kaynaklarının hızla tükenmesi nedeniyle dünyadaki yenilenebilir enerji kaynaklarına duyulan ihtiyaç her yıl artmaktadır. Birçok ülkede, araştırmacılar ekonomik kalkınmayı ve yaşam kalitesini iyileştirmek için yenilenebilir enerji kaynaklarının verimli kullanımını bulmaya odaklanıyor. Bu kapsamda, ülkeler bazında yapılan yatırımlar, projeler ve bilimsel çalışmalar önem kazanmaktadır. Bu nedenle, bu çalışmada, iki komşu ülke olan Türkiye ve Yunanistan'daki farklı yenilenebilir enerji alanlarında yapılan yatırımlar, projeler ve bilimsel çalışmalar istatistiksel analiz yöntemleri ile karşılaştırılmıştır. Bu alandaki akademik yayınları karşılaştırmak için, Web of Science veri tabanından gelen veriler Otomatik Veri Alma Yöntemi (ADRM) ile toplanmış ve Excel Power Pivot'ta istatistiksel olarak analiz edilmiştir. Bu araştırma ile biyoenerji, güneş enerjisi, rüzgar enerjisi, hidroelektrik ve jeotermal enerji gibi farklı yenilenebilir enerji alanlarının karşılaştırılması ve analizi Türkiye ve Yunanistan için incelenmiştir. Ayrıca, bilimsel çalışmaların bu ülkelerdeki yatırımlar ve projeler üzerindeki etkisi de araştırılmıştır. Sonuç olarak, sürekli olarak artan enerji gereksinimleri ile bilimsel çalışmaların da hızlandığı ve her iki ülkede yapılan yatırımlar ve projeler doğrultusunda ilerlediği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Enerji, Yenilenebilir Enerji Kaynakları, Bilimsel Çalışmalar, Projeler ve Yatırımlar, İstatistiksel Analiz.

ÜÇ TIRNAKLI BUJİ KULLANILAN BİR MOTORDA TIRNAK ARALIĞININ MOTOR GÜRÜLTÜSÜNE ETKİSİ

Öğr. Gör. Nurullah Gültekin

ÖZ

Benzinli motorlarda ateşlemeyi sağlayan buji ateşleme kalitesini etkileyen en önemli faktördür. Kalitesiz ateşleme motor içerisindeki yanmanın kötüleşmesine ve motorun düzensiz çalışmasına sebep olmaktadır. Motordaki bu düzensiz çalışmanın en önemli sebeplerinden biri de buji tırnak aralığının zamanla aşınmaya dayalı değişimidir. Bu çalışma; üç tırnaklı buji kullanılan bir motorda buji tırnak aralığının motor gürültüsü üzerine etkisini tespit etmek amaçlanmıştır. Deneylerde gürültü değerleri 1000 dev/dk'da; 0.7 mm buji tırnak aralığında 79 db ve 1.0 mm buji tırnak aralığında 80 db tespit edilmiştir. Devir artışının gürültü değerlerini artırdığı gözlemlenmiştir. Motorun en çok çalıştığı devir (2000-3000 dev/dk) aralığında 0.8 mm tırnak aralığının motor gürültüsünü azalttığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Motor, Gürültü, Benzin, Buji

ÜÇ TIRNAKLI BUJİNİN TIRNAK AYARININ MOTOR TİTREŞİMİNE ETKİSİ

Öğr. Gör. Nurullah Gültekin

ÖZ

Otomobillerdeki titreşim, hem insan sağlığı hem de otomobil bileşen ve parçalarının ömrü üzerinde olumsuz etkiye sahiptir. Otomobillerde titreşim kaynaklarının başında motor titreşimi gelmektedir. Motor titreşiminin azaltılması, motorun çalışma prensibine ve işlevini düzenli gerçekleştirmesine bağlıdır. Motorun çalışmasını etkileyen en önemli faktörlerinden biri de buji performansının sürekliliğidir. Bu çalışmada; üç tırnaklı buji kullanılan motorda tırnak açıklığının titreşimine etkisi araştırılmıştır. Deneylerde buji tırnak açıklığının artması motor titreşimini artırdığı tespit edilmiştir. Özellikle; motorun normal çalışma koşullarında (2000-3000 dev/dk) orijinal buji tırnak aralığındaki (0.7 mm) titreşim değerinin daha düşük olduğu ve tüm buji tırnak açıklıklarında devir artışının titreşimi artırdığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Titreşim, Buji, Otomobil

VERİ MADENCİLİĞİ BİLGİ ÇIKARIMINDAKİ ÖN İŞLEME ADIMLARI ÜZERİNE BİR UYGULAMA

Öğr. Gör. Hüseyin Eldem - Dr. Öğr. Üyesi Ayşe Eldem

ÖZ

Verilerden anlamlı bilginin çıkarılması bilgisayar bilimlerinde uzun zamandır bir araştırma konusu olmuştur. Veri madenciliği olarak ifade edilen bilginin çıkarılması, veri tabanları veya veri ambarlarında depolanan büyük verilerden geleceğe dair tahmin yapılmasını sağlayacak kurallar dizisinin bilgisayarlar tarafından oluşturulmasıdır. Özellikle günümüzde büyük verinin toplanması ve depolanması imkanları kolaylaştığı için bu veri yığınlarının yorumlanması büyük önem taşımaktadır. Verilerden anlamlı bir şekilde yorumlanması çok farklı araştırmalara konu olmuştur. Verilerin doğru yorumlanabilmesi için verimli olarak sentezlenmesi gerekmektedir. Veri tabanındaki datanın bilgi keşfi sürecinin yarısından fazlasını oluşturan veri ön işleme ile verilerdeki madenciliğin başarısı artırılarak daha anlamlı bilgi edinimleri sağlanabilmektedir. Ön işleme işlemlerinden sonra dönüştürülmüş verilere veri madenciliği teknikleri uygulanarak belirli örüntülerin elde edilmesi ve doğruluğunun test edilmesindeki en önemli unsur, ham verilerin anlamlı bir şekilde ön işlemlerden geçirilmesine bağlıdır. Veri ön işleme adımında uygulanacak adımlar ile sonraki aşamalarda verinin elverişli bir şekilde kullanılabilmesi amaçlanmalıdır. Başarılı yapılan bir veri ön işleme aşamasıyla kesin ve net sonuçlara ulaşmak mümkündür. İstenilen doğru bilginin çıkarılması ve örüntünün oluşturulamaması veri madenciliğinin veri toplamadan sonraki ilk ve en önemli adımlarından birisidir. Bu çalışmada örnek hepatitis veri seti üzerinde veri ön işleme adımları uygulamalı olarak ele alınmıştır. Normalize edilen verilerle ilgili bilgi kazancı değerleri hesaplanarak, veri kümesindeki niteliklerin önem değerleri açısından çıkarımları değerlendirilmiştir. Çalışmada Python programlama dili ve kütüphaneleri kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Büyük Veri, Veri Madenciliği, Veri Ön İşleme, Normalizasyon, Bilgi Kazancı

YAPAY SINİR AĞLARI İLE KENDİ KENDİNE ÖĞRENEN OYUN TASARIMI

Öğr. Gör. Abdurrahman Palalı

ÖZ

Bu çalışmada yapay sinir ağları ile kendi kendine öğrenen bir oyun geliştirilmiştir. İki girişli, iki çıkışlı ve gizli katmanında da 6 nöron bulunan bir yapay sinir ağı sistemi tasarlanmıştır. Oyunda phaser oyun kütüphanesi ve synaptic yapay sinir ağları kütüphanesinden faydalanılmıştır. Temel olarak oyuncunun karşısına sürekli olarak bir engel çıkmakta ve bu engeli zıplayarak aşması beklenmektedir. Engel hızı rastgelelik prensibiyle oluşturulmuştur. Engel hızı ve engelle oyuncu arasındaki mesafe verisi giriş bilgisi olarak kullanılmıştır. Bu bilgilerden faydalanılarak, çıkış verisi olan oyuncunun havada mı yerde mi olacağı bilgisinin kararı verilmektedir. İlk aşamada oyuncu bir müddet engelleri aşarak sistemi eğitecek, sonrasında oyun hangi aşamada engeli aşacağını öğrenecektir.

Anahtar Kelimeler: Kendi Kendine Öğrenme, Yapay Sinir Ağları, Oyunlarda Yapay Zeka

YENİ BİR TEK GİZLİ KATMANLI YAPAY SİNİR AĞI TABANLI RÜZGAR TÜRBİNLERİNİN KONTROLÜ

Arş. Gör. Şehmus Fidan - Prof. Dr. Mehmet Cebeci –
Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Gündoğdu

ÖZ

Bu çalışmada, rüzgar türbinlerinin şebeke tarafındaki eviricinin kontrolü için aşırı öğrenme makinesi adı verilen tek gizli katmanlı yapay sinir ağı önerilmiştir. Önerilen metodda eğitim analitik olarak gerçekleştirildiğinden dolayı klasik iteratif yapay sinir ağlarına göre çözüm daha hızlı gerçekleştirilmektedir. Optimal modülüs metodu kontrolör parametrelerinin tasarımını kolaylaştırdığı için tercih edilmiştir. Şebeke tarafının vektör kontrolünde, iç içe iki döngü bulunmaktadır: iç döngüde dq akımları kontrol edilirken, dış döngüde dc bara gerilimi kontrol edilmektedir. Vektör kontrol olarak adlandırılan bu yöntemde evirici çıkışında kullanılan LCL filtre parametrelerinin bilinmesi ve PI kontrolörlerin uygun bir şekilde seçilmesi gereklidir. Bu çalışmada rüzgardan elde edilen enerjiyi elektrik enerjisine çevirmek için kalıcı mıknatıslı senkron generatör kullanılmış ve çeşitli benzetimler gösterilmiştir. Kullanılan eviricinin modülasyonu sinüs darbe genlik modülasyon (SDGM) tekniği ile gerçekleştirilmiştir. Yapılan çalışmalar neticesinde şebeke tarafında kullanılan aşırı öğrenme makinesi tabanlı dq akım kontrolörünün başarılı sonuçlar verdiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Permanent Magnet Synchronous Generator, Grid-Side Converter Control, Extreme Learning Machines

**“SOLENAM” (SOLAR ENERGY ABSORBER MACHİNE)
İSİMLİ YENİ BİR TASARIM SAYESİNDE AYNI GÜNEŞ
PANELİNDEN ISITMA, SICAK SU VE ELEKTRİK ELDE
EDİLMESİ OLANAKLARININ ARAŞTIRILMASI**

**Araştırmacı İmdat Zafer Pektemir - Prof. Dr. Mustafa Atmaca –
Arş. Gör. Ender Yılmaz**

ÖZ

Bu çok popüler bir soru. Bir PV/T sistem sayesinde aynı güneş panelinden ısıtma, sıcak su ve elektrik elde edilmesi mümkün müdür. Bu soruyu cevaplamak için, bu çalışma kapsamında bir deneysel çalışma yürütülmüştür. Öncelikle “Solenam” isimli özel bir PV/ T modül dizayn edilmiştir. Bu PV/ T modül, bir hava ve bir su ısı değıştiricisine sahiptir. Hava PV panelin üst ve alt kısmından geçmektedir. Su, ayrı bir ısı değıştiricisinde panelin sadece alt kısmından geçmektedir. Bu sayede, su ve hava ayrı ısı değıştiriciler sayesinde ısı enerji absorblamaktadır. Çalışma farklı iklim koşullarında yürütülmüş ve elektrik, su devresi ve hava devresi güçleri belirlenmiştir. Sonuçlar, çalışma akışkanlarının ısı kazançlarının oldukça yüksek olduğunu ve optimize edilerek çeşitli amaçlar için kullanılabileceğini göstermektedir. Diğer yandan, kullanılan frekans konvertörü ve elektronik komutatör (EC) teknolojisi nedeniyle pompa ve hava fanının elektrik tüketiminin çok düşük olduğu belirlenmiştir. Ayrıca fotovoltaiik- termal sistem, hem elektrik hem de termal enerji ihtiyacının olduğu yerlerde kullanılabilir. Örneğin, oteller, yurtlar, seralar, çeşitli kurutma prosesleri. Ayrıca optimizasyon yapılarak konut uygulamalarında kullanılabilir. Sonuç olarak, yukarıda bahsedilen sorunun cevabı; evet.

Anahtar Kelimeler: Güneş Paneli, Hava Isı Değıştiricisi, Su Isı Değıştiricisi

EFFECT OF L-CARNITINE ON AGE RELATED LEARNING CHANGES AND THE ROLE OF OXIDATIVE STRESS IN THIS EFFECT

Arş. Gör. Güven Akçay - Arş. Gör. Betül Danışman –
Prof. Dr. Narin Derin

ÖZ

Objectives: Aging is a non-reversible structural and functional change that occurs at the level of cells, tissues, organs and systems in the organism. Changes at the cellular level in the brain disrupt communication between neurons and this change causes a decrease in cognitive functions. Along with aging, it is also known that the defensive mechanisms of the organism that prevent the harmful effects of free oxygen radicals deteriorate. The resulting oxidants cause damage to macromolecules such as DNA, protein and lipids, resulting in increased neuronal damage resulting in aging and aging-related degenerative diseases. These harmful effects of radicals are removed by antioxidant defense system and some antioxidant molecules. L-carnitine (3-hydroxy-4-N-trimethyl ammonia butanoate), one of these antioxidant molecules, is commonly found in the body. In organism, 75% of L-carnitine need is taken exogenously from food, while 25% is produced endogenously from lysine and methionine amino acids in liver, brain and kidneys. We aimed to investigate the effect of L-carnitine on learning and memory changes in aging rats and to show the relationship between this effect and the oxidative stress. Methods: In our study, weighing 300-350 gr, 10 months old male 40 Wistar rats were divided into 2 groups: Control (C) group and L-carnitine group (L-CAR). Distilled water was administered to the control group via gavage for 7 months while L-CAR group was given 50 mg/kg L-CAR by gavage for the same period. At the end of the 17th month, new object recognition tests were applied to rats. The hippocampus and total brain tissues of the rats were taken and oxidative and antioxidant capacities were measured in these tissues. Student-T test was used for statistical analysis. Results: In the object recognition test, in the L-CAR group had higher learning and memory performance at statistically significant level than group C group ($p \leq 0.05$). Total antioxidant capacities were not shown any difference between the groups in the brain even though there was a decrease in the hippocampus in the L-CAR group compared to the C group. Similarly, the total oxidant level in the brain were not found to be significantly but a decrease in the total oxidant level of the carnitine group was observed compared to the control group in the hippocampus. Conclusion: It has been shown that L-carnitine has a positive effect on aging-induced cognitive disorders and this effect is related to the level of oxidative stress in the hippocampus. It may be considered to use L-carnitine as a preventive agent for oxidative damage caused by aging. Our project was supported by the Coordination Unit of Scientific Research Projects of Akdeniz University (project no: TSA-2017-2884).

Anahtar Kelimeler: L-Carnitine, Oxidative Stress, Learning And Memory, Aging

ELİT DÜZEY TAEKWONDUCULARDA HAZIRLIK DÖNEMİ ANTRENMANLARININ HEMATOLOJİK PARAMETRELER ÜZERİNE ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI

**Doç. Dr. Ekrem Boyalı - Doç. Dr. Tarık Sevindi –
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Fatih Yüksel - Arş. Gör. Dr. Gökhan Hadi**

ÖZ

Bu çalışma, elit seviyedeki taekwondoculara 8 hafta süre ile uygulanan hazırlık dönemi antrenmanlarının hematolojik parametreler üzerine etkilerini incelemek amacıyla gerçekleştirildi. Araştırmaya üniversite taekwondo takımından 12 kadın (yaş: 20,3 – ant yaşı: 8,8) ve 9 erkek (yaş: 20,3 – ant yaşı: 9,5) olmak üzere uluslararası düzeyde derecelere sahip 21 taekwondo sporcusu katıldı. Sporculara haftada 6 gün olmak üzere 8 hafta süre ile temel motorik özellikler ile teknik ve taktik gelişime yönelik antrenman programı uygulandı. Hazırlık dönemi antrenmanları öncesi ve sonrası olmak üzere 4 cc kan örnekleri sağ antekubital venden alındı. Alınan kan örnekleri üzerinde hematolojik parametrelerdeki lökosit alt gruplarından WBC, GRAN, GRAN %, LYM, LYM %, MID ve MID %, eritrosit alt gruplarından RBC, HGB, HCT, MCV, MCH, MCHC ve RDWC, trombosit alt gruplarından ise PLT, MPV, PCT ve PDW değerleri incelendi. İstatistiksel hesaplamalar SPSS 21.0 programında, Wilcoxon T testi ile belirlendi. Anlamlılık düzeyi $p < 0.05$ olarak kabul edildi. Çalışma sonucunda hem kadın hem de erkek taekwondocuların MCHC değerlerinde istatistiki olarak anlamlı seviyede yükseliş görülürken, kadın taekwondocuların HCT, MCV, MCH, MPV ve PCT değerlerinde, erkek taekwondocuların ise MCV, MPV ve PCT değerlerinde istatistiki olarak anlamlı düzeyde düşüşler olduğu belirlendi. Sonuç olarak, 8 hafta süre ile uygulanan hazırlık dönemi antrenmanlarının elit düzeydeki kadın ve erkek taekwondocuların hematolojik parametreleri üzerindeki etkilerinin incisiyet açısından benzer olduğu söylenebilir. Ayrıca uygulanan antrenmanların, kadın ve erkek taekwondocuların hematolojik değerlerindeki düşüş ya da yükseliş yönüyle etkilediği fakat bu etkinin sınırlı olduğu ve önemli bir değişime neden olmadığı ifade edilebilir.

Anahtar Kelimeler: Hazırlık Dönemi Antrenmanları, Hematolojik Parametreler, Taekwondo

HEMŞİRELİK, KADIN SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ VE EBELİK: GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARDAKİ BENZERLİK VE FARKLILIKLAR

Prof. Dr. Zekiye Karaçam - Prof. Dr. Kafiye Eroğlu

ÖZ

Amaç: Bu çalışma hemşireler, özellikle kadın sağlığı ve hastalıkları hemşireleri ve ebelerin görev, yetki ve sorumluluklarındaki benzerlik ve farklılıkların ortaya konulması amacı ile yapılmıştır. Gereç ve Yöntem: Bu çalışma, literatüre dayalı olarak niteliksel çoklu vaka çalışması deseninde yapılmıştır. Bulgular: Hemşire ve ebeler ile ilgili yapılan yasal düzenleme ve yönetmeliklerde, hemşireliğin 2007 ve ebeliğin 2014 yılında lisans eğitimi yolu ile edinilen meslekler olduğu görülmektedir. Yine yasal düzenlemeler ile 2010 yılında hemşirelerin çalışılan alanlara göre görev, yetki ve sorumlulukları ve 2014 yılında da ebelerin iş ve görev tanımları belirlenmiştir. Bu güncel yasal düzenlemeler ebelerin iş ve görev tanımlarının daha çok kadın sağlığı ve hastalıkları hemşireliği olmak üzere çocuk sağlığı ve hastalıkları ve halk sağlığı hemşireliklerinin bazı görevleri ile örtüştüğünü göstermektedir. Diğer yandan ülkemizde aile sağlığı ve toplum sağlığı merkezleri ve bağlı birimlerde görev yapan hemşire ve ebelerin iş ve görevlerinin mesleki eğitimlerine göre tanımlanmadığı ve her iki meslek çalışanının da aynı görevleri yapmakla yükümlü oldukları görülmektedir. Yine, 2007 ve 2012 tarihlerinde yapılan yasal düzenlemeler ile ebelere hemşirelik yetkisinin verilmesi ve 2014 yılından çıkarılan Sertifikalı Eğitim Yönetmeliği ile ebelerin birçok hemşirelik alanında sertifikalandırılması, her iki mesleği aynı alanda çalışabilir konuma getirmiştir. Kadın sağlığı ve hastalıkları hemşirelerinin görev, yetki ve sorumlulukları büyük oranda ebelerinki ile örtüşmektedir. Kadın sağlığı ve hastalıkları hemşirelerin görevleri, kadın hayatının tüm evrelerine yönelik koruyucu hizmetler, erken tanılama ve bakıma odaklanırken, ebelerin doğurganlık dönemine odaklandığı, gebeliği tanılama, doğum sürecini yönetme ve 0-6 yaş çocuk bakım ve gelişimini izleme gibi farklı görevler yaptığı görülmektedir. Sonuç: Bu çalışmada kadın sağlığı ve hastalıkları, çocuk sağlığı ve hastalıkları ve halk sağlığı hemşirelerinin bazı iş ve görev tanımlarının ebelerin görevleri ile örtüştüğü, aile sağlığı ve toplum sağlığı merkezlerinde çalışan hemşire ve ebelerin aynı görevlerden yükümlü oldukları, ebelerin hemşirelik yetkisi ve sertifikasyon programları ile hemşirelik alanlarında çalıştıkları sonuçlarını açığa çıkarılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, Ebelik, Meslek, İş, Görev, Sorumluluk, Yasal Düzenleme

SPOR YAPAN VE YAPMAYAN ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN MİZAH DEĞİŞİMLERİNİN İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Altın - Doç. Dr. Hayri Demir

ÖZ

Bu çalışma ile spor yapan ve sedanter üniversite öğrencilerinin mizah değişimlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Örneklem grubunu, Spor Bilimleri Fakültesinin çeşitli bölümlerinde öğrenim gören 52 kadın, 75 erkek olmak üzere toplam 127 üniversite öğrencisi oluşturmuştur. Sosyodemografik bilgilerin elde edilmesinde kişisel bilgi formu kullanılırken, Mizah değişimlerinin belirlenmesinde ise Martin ve ark. (2003) tarafından geliştirilen ve Türkçeye uyarlaması Yerlikaya (2003) tarafından gerçekleştirilen Mizah Tarzları ölçeği kullanılmıştır. Ölçek 32 maddeden ve Katılımcı, Kendini Geliştirici, Saldırgan ve Kendini Yıkıcı Mizah olmak üzere dört alt boyuttan oluşmaktadır. Verilerin tanımlayıcı istatistiksel analizleri yapılmış homojenliği test edilmiştir. Grup ve değerlerin karşılaştırılmasında independent samples t test, one way anova ve Tukey HSD testleri kullanılmış, anlamlılık düzeyi için 0.05 kabul edilmiştir. Öğrencilerin yaş ve gelir düzeyi faktörlerine bağlı olarak Mizah tarzlarında istatistiksel bir değişim gözlenmezken, spor ve cinsiyet faktörlerine bağlı olarak istatistiksel değişimler gözlenmiştir ($p < 0.05$). Bu çalışma bulgularına dayanarak erkek öğrencilerin mizah tarzlarının daha yüksek olduğu, sporun olumlu mizah anlayışını geliştirdiği, spor yapmayan öğrencilerin daha fazla saldırgan mizah anlayışına sahip olduğu, erkek ve kadın öğrencilerdeki mizah tarzı değişimlerinin nedeninin sosyo-kültürel yapı, toplumun kadın ve erkeğe yüklediği sorumluluk ve toplumsal roller olduğu söylenilebilir.

Anahtar Kelimeler: Spor, Sedanter, Üniversite, Öğrenci, Mizah

SÜLFİT MARUZİYETİNİN DAVRANIŞ ÜZERİNE ETKİLERİ VE MOLEKÜLER MEKANİZMALARI

**Arş. Gör. Betül Danışman - Dr. Öğr. Üyesi Ceren Kencebay Manas -
Arş. Gör. Güven Akçay - Dr. Öğr. Üyesi Çiğdem Gökçek Saraç -
Tuğberk Denizaltı - Prof.Dr. Mutay Aslan - Prof.Dr. Narin Derin**

ÖZ

Bir gıda katkı maddesi olan sülfitin günlük alınabilir güvenli düzeyin üzerinde tüketilmesi halinde toksik etkilerinin ortaya çıktığı bildirilmiştir. Halk sağlığı taramaları çocuklarda sülfite alımının günlük kabul edilebilir dozun 110 katına kadar arttığını göstermektedir. Çalışmamızda prenatal ve postnatal sülfite maruziyetine bağlı lokomotor aktivite, davranış değişiklikleri değerlendirilmiş, sülfite nörotoksitesinin mekanizması araştırılmıştır. Çalışmamızda Kontrol (K), prenatal (PR), postnatal (PS), prenatal ve postnatal (PR+PS) grupları oluşturulmuştur. K grubuna normal içme suyu verilirken diğer gruplara 100 mg/kg/gün dozunda sodyummetabisülfite içeren içme suyu verilmiştir. Postnatal dönemin 60.gününde sıçanlar Morris Water Maze (MWM) ve açık alan testi (AAT) deneylerine alınmış, 61. gün sıçanların kanları ve hipokampusları biyokimyasal analizler için alınmıştır. İstatistiksel analiz One-Way ANOVA ile değerlendirilmiştir. Diğer gruplarla kıyaslandığında, PR+PS grubunda AAT’de alınan toplam yol ve ortalama hızda, MWM testinde ise ortalama hızda anlamlı azalma görülmüştür ($p<0.05$). Plazma S-sülfonat düzeylerinin PR+PS ve PS gruplarında kontrole göre anlamlı düzeyde arttığı tespit edilmiştir ($p<0.01$). PR ve PR+PS gruplarının glutamat ve glutamin düzeylerinin kontrole göre anlamlı düzeyde azaldığı belirlenmiştir ($p<0.05$). Kontrol grubu ile karşılaştırıldığında, NR1, NR2A ve NR2B reseptör seviyelerinin sülfite verilen bazı gruplarda azaldığı saptanmıştır ($p<0.01$). PKA, CREB, CaMKII α ve pCaMKII α ’nın hipokampustaki seviyelerinin kontrol grubu ile karşılaştırıldığında sülfite maruz bazı gruplarda azaldığı görülmüştür ($p<0.001$). SONUÇ: Prenatal ve/veya postnatal dönemde sülfite maruziyetinin davranış üzerinde olumsuz etkilerinin olabileceği gösterilmiştir. Projemiz TÜBİTAK tarafından desteklenmiştir (116S382).

Anahtar Kelimeler: Sülfite, Nmda, Öğrenme, Hipokampus

TÜRKİYE’DE ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI DERSİNDE ÖĞRETMEN ADAYLARININ KARŞILAŞTIKLARI PROBLEMLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Doç. Dr. Meriç Eraslan

ÖZ

Eğitim olgusu ilk başta öğrencilerin daha sonra da toplumların gelişmesinde önemli bir yer tutmaktadır. Bu nedenle eğitimin belirlenen amaçlarına ulaşması ülkeler için önem arz etmektedir. Eğitim sistemlerinin başarıya ulaşmasında şüphesiz öğretmenlerin önemli bir rolü bulunmaktadır. Bu durum öğretmenlerin meslek yaşamları öncesinde aldıkları eğitimin kaliteli olmasını gerekli kılmaktadır. Bu kapsamda son yıllarda öğretmenlerin meslek yaşamlarında başarılı ve verimli olabilmeleri için eğitim sistemlerinde ciddi değişikliklere gidilmiştir. Ülkemizde de son yıllarda öğretmen yetiştiren programların ders içeriklerinin, teorik ve uygulamalı ders müfredatlarının geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapılmaktadır. Dünyada ve Türkiye’de uzun yıllardır öğretmen adaylarının gelişimlerini desteklemeyi amaçlayan derslerin başında öğretmenlik uygulaması dersi gelmektedir. Okul deneyimi kapsamında yürütülen bu ders sayesinde öğretmen adayları üniversitelerde almış oldukları teorik eğitimi uygulamaya dökme ve okul ortamını gözlemlene fırsatı bulmaktadırlar. Ancak bu dersin uygulanması esnasında öğretmen adaylarının farklı faktörlerden kaynaklı (okul ortamı, uygulama öğretmeni, danışman öğretim elemanı, öğrenci, okul yönetimi vb.) olarak karşılaştıkları bazı sorunlar bulunmaktadır. Söz konusu sorunların değerlendirilmesi bu dersin verimliliğini artırma noktasında önemli bir yere sahiptir. Bu kapsamda yapılan bu araştırmada öğretmenlik uygulaması dersinde öğretmen adaylarının karşılaştıkları sorunların değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Eğitim, Öğretmen Adayları, Öğretmenlik Uygulaması Dersi

YOĞUN BAKIMDA FİZİKSEL TESPİT KULLANIMI VE HEMŞİRELİK YÖNETİMİ

Arş. Gör. Demet Çelik - Doç.Dr. Nejla Canbulat Şahiner

ÖZ

Hasta hareketlerinin manuel bir yöntemle ya da hastanın vücuduna eklenen, hasta tarafından kolayca kaldırılamayan, fiziksel ya da mekanik araç-gereç ve materyallerle yapılmasına fiziksel kısıtlama olarak adlandırılmaktadır(Gürdoğan ve ark,2016).Genellikle el ve ayak bileği, göğüs ve bel bölgeleri için kullanılmaktadır (Kandeel ve Attia, 2013). İlk olarak 1950'li yıllarda Amerika'da ve İngiltere'de kullanılmaya başlayan fiziksel tespit uygulaması, 1980'li yılların sonlarında yanlış ve uygun olmayan kullanımı nedeniyle artan düşme, yaralanma ve ölüm oranları sonrası daha yoğun olarak gündeme gelmiştir. Fiziksel kısıtlama uygulamasına sıklıkla hastanelerin yoğun bakım, psikiyatri, acil servis gibi ünitelerinde ve bakım evlerinde başvurulmaktadır (Çelik ve ark, 2012). Çoğunlukla çocuk,65 yaş ve üzeri kişiler, düşme öyküsü bulunanlar, ameliyat sonrası deliryum yaşayanlara uygulanmaktadır (Li ve Fawcett, 2014). Fiziksel kısıtlama uygulaması hasta güvenliğini sağlamaya yardımcı olmakla birlikte, kontraktürler, hipertansiyon, ortostatik hipotansiyon, taşikardi, dolaşım bozuklukları, kardiyak arrest, sinir ve cilt yaralanmaları, üriner veya fekalinkontinans, ödem, basınç yaraları, kas atrofisi, boğulma ve asfiksiye bağlı ölümler ve korku, anksiyete, konfüzyon, depresyon, benlik saygısında azalma, uykusuzluk, deliryum ve beden imajında bozulma gibi sorunlara neden olabilmektedir(Kahraman ve ark,2015). Farklı ülkeleri kapsayan bir sistematik derlemede yoğun bakımlarda fiziksel tespit kullanımının oldukça yaygın olduğu sonucuna ulaşılmıştır(Azizpour ve ark,2017). Türkiye'de de son yıllarda bu konuya yönelik çalışma sayısı artmaktadır (Kaya ve Doğu,2018).Akademik olarak fiziksel kısıtlamaya yeterli önem verilmesine rağmen günümüzde fiziksel kısıtlamanın kullanımına yönelik sağlık çalışanlarının farkındalıkları yeterli düzeyde değildir.Bu derleme fiziksel tespit kullanımı hakkında genel bilgi vermek ve dikkat çekmek amacıyla yazıldı.

Anahtar Kelimeler: Yoğun Bakım Ünitesi,fiziksel Tespit,hemşire

YOĞUN BAKIMDA KARŞILABİLECEK TEHLİKE: DELİRYUM VE HEMŞİRELİK YÖNETİMİ

Arş. Gör. Demet Çelik - Doç.Dr. Nejla Canbulat Şahiner

ÖZ

Deliryum; ani başlayan, bilişsel işlevlerin bozulması, bilinç durumunda değişiklik, dikkat bozuklukları, artmış ya da azalmış psikomotor aktivite ve uyku-uyanıklık döngüsünün düzensizliği ile karakterize geçici, mental bir sendromdur (Kaya ve ark,2013;Inouye, 2015).Deliryumun önemi, ciddi mortaliteye neden olması ve tanı konmasında güçlük yaşanmasından ileri gelmektedir (Doğu ve Kaya, 2017). Deliryum ve demans gibi organik ruhsal bozuklukların tüm formlarında son ortak yol, kortikal beyin işlevlerindeki değişimlerdir. Deliryumun gelişmesi kolinerjik eksikliği hipotezi tarafından desteklenmektedir. Çünkü,asetil kolin dikkat ve bilinçte rol oynamaktadır(Eijk ve Slooter,2010). Belirlenen deliryum yönetimi öncelikle tanılamayı içermektedir. Yoğun Bakım Deliryum Tarama Kontrol Listesi (ICDSC), Yoğun Bakım Ünitesi (CAM-ICU) için Değerlendirme Yöntemi, Hemşirelik Deliryumu Tarama Ölçeği (Nu-DESC), Deliryum Saptama Skoru (DDS) ve Deliryum için Bilişsel Test (CTD) tanı testleridir. (Brummel ve ark,2014).Deliryumun yoğun bakım ünitesinde teşhis edilmesi zordur çünkü anksiyeteli hastaların tanımlanması zordur (Karakaş ve Okanlı, 2016). Deliryum tanısı konmuş hastalarda tedavi yaklaşımı fizyolojik destek, iletişim, çevresel faktörlerin düzeltilmesi, psikososyal destek, konsültasyonlar, bilişsel ve dikkati kısıtlama ve ilaç tedavisidir (Wells, 2012). Doğru tanı ve tedavi uygulamasında hemşirelerin önemli rolleri vardır. Hastalarla birlikte zaman geçirmeleri, gözlem yapma fırsatlarının olmaları, mental durumdaki dalgalanmaları tanımları deliryumun erken teşhisine yardımcı olmaktadır(Pherson ve ark,2014; Sharma ve ark,2012).Çevik ve ark(2016) yılında yaptığı çalışmada hemşirelerin deliryum tablosunu iyi yürütülmesi için tüm hemşirelik uygulamalarının hastalara açıklanmasını, dokunarak iletişim kurmayı, gürültünün azaltılması gerektiğini belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Yoğun Bakım Ünitesi,deliryum,hemşire

93 HARBİ SONRASI ROMANYA'DAKİ TÜRK ESİRLERİN İADESİ MESELESİ

Öğr. Gör. M. Fatih Sansar

ÖZ

1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı (93 Harbi), Osmanlı Devleti için büyük bir yıkım olmuştur. Rus orduları Balkanlar ve Kafkasya üzerinden, iki koldan harekete geçerek, kısa sürede İstanbul önlerine gelmişlerdir. Osmanlı Devleti, bu ağır hezimet karşısında Rusların isteklerini kabul ederek savaştan çekilmek zorunda kalmıştır. Fakat Avrupa Devletleri, Rusya'nın bu avantajlı konumunu kabul etmediklerinden Berlin Konferansını toplayarak, savaş sonrası durumu yeniden düzenlemişlerdir. Buna rağmen Osmanlı Devleti'nin kayıpları büyüktür.

Anahtar Kelimeler: Romanya, Esirler, 93 Harbi, Osmanlı-Rus Savaşı, Balkanlar

AKILLI NESNELERİN KİŞİSELLEŞTİRİLMİŞ GERÇEK ZAMANLI PAZARLAMAYA YANSIMALARI

Dr. Öğr. Üyesi Bahtiyar Ahu Alpaslan –
Araştırmacı Ecemnur Delibalta

ÖZ

Günümüzde hızla ilerleyen ve her geçen gün daha da gelişen internet teknolojisi, tüm nesnelerin ve cihazların birbirine bağlanmasını ifade eden ‘nesnelerin internet’i (IoT) , yaşamakta olduğumuz bu yüzyılın en büyük teknoloji devrimi olarak kabul edilmektedir. İnternet alt yapısının (WEB 4.0) en son geldiği versiyonunu ifade eden Internet of Things (IoT) bugün otomasyon, bankacılık, sağlık, ulaşım, tarım, yiyecek-içecek sektörü gibi yaşamın birbirinden farklı alanlarında yaygın olarak kullanılmaya başlanmıştır. Akıllı nesneler aynı zamanda modern yaşamın vazgeçilemez bir parçası olmuştur. Modernlik yapısal olarak küreselleştiricidir. Küreselleşme ise Sanayi Devrimi ile hızlanmış, teknolojik ilerlemeler ile tüm toplumlara hızla yayılmıştır. Sonuç olarak, McLuhan'ın ortaya koyduğu “Global Köy” de herkes birbirinden haberdar yaşamaya başlamıştır. Bu yeni dünya düzeni içerisinde tüketicilerin talep ve ihtiyaçları da bu gelişmeler ile birlikte dönüşmektedir. Bu talep ve ihtiyaçlara cevap vermeye çalışan markalar da tüketicilerinin hayatlarına dahil olabilmek için tüm teknolojik gelişmeleri birer iletişim ve pazarlama mecrası olarak değerlendirmeye çalışmaktadırlar. Stratejik marka yönetimi prensipleri kapsamında başarılı uygulamaları ile gündeme gelmekte olan markaların iletişim planları ve taktikleri incelendiğinde ise, teknolojinin diğer bir getirisi olan dijital mecraların kapladığı alanın büyüklüğü göze çarpan en önemli noktalardan bir tanesi olmaktadır. Bu çalışmanın amacı ise, akıllı nesnelerin kavram olarak açıklanması ve bu uygulamaların tüketiciler nezdinde ihtiyaç kategorisinde değerlendirilebilmeleri için yapılan pazarlama iletişimi faaliyetlerinde izlenen stratejiler ve taktiklerin analizlerinin incelenmesidir.

Anahtar Kelimeler: Akıllı Nesneler, Nesnelerin İnterneti (Iot), Pazarlama, Pazarlama İletişimi, Reklam, Kişiselleştirilmiş Gerçek Zamanlı Pazarlama

BEHÇET NECATİGİL'N ŞİİRİNDE METİNLERARASILIĞIN İŞLEVİ

Öğr. Gör. Kabil Demirkıran

ÖZ

Behçet Necatigil'in şiirlerinde metinlerarasılık (özellikle de mitoloji) boyutu, büyük bir önem arz etmektedir. Konunun tartışıldığı pek çok akademik çalışma, şairin çeşitli dergi ve gazetelerde yayımlanmış söyleşilerinden, yaşamı ve şiiri üzerine yaptığı yorumlardan alıntılarla doludur. Şairin ifadelerini referans alan bu çalışmalarda, şiirlerindeki metinlerarasılığın; kültürel etki ve kaynak tespiti yönüyle ele alındığı söylenebilir. Bir başka deyişle, bu araştırmalar incelendiğinde metinlerarasılık meselesinin “metin içi bir olay” gibi görülmeyip anlam üretimine katkı sağlayan “şiirsel bir gösterge” olarak değerlendirilmediği dikkat çekmektedir. Necatigil şiiri, birçok edebiyat eleştirmenine göre, onun yetiştiği çevre, aldığı eğitim, dünya görüşü ve yazınsal tercihleriyle şekillenen tarihsel, felsefi ve antropolojik okumaya açık bir “kültür olayı” (geleneği aktarma ve dönüştürme işi)dir. Onun, Cumhuriyet devri Türk şiirinde “gelenekten yararlanmayı başarmış modern bir şair” kimliğiyle anılmasında bu kültür merkezli yaklaşımın büyük etkisi olmuştur. Halbuki, izlek ve metaforu önceleyen metin odaklı bakış açısı, metinlerarası göstergelerin Necatigil şiirine geleneği ihya ya da yeniden inşa etmekten ziyade modern çağın insanının yalnızlık, yabancılaşma, tedirginlik, kaçış, kadere boyun eğme, ölüm, ölümsüzlük gibi olgu ve duygularını açıklamak adına girdiğini ortaya koyar. Metinlerarasılık, özellikle mitoloji, bu şiire yeni imge ve metaforlar sağlayarak çok katmanlı semantik bir yapının oluşumuna katkı sunan dinamiklerden biridir.

Anahtar Kelimeler: Necatigil, Metinlerarasılık, Mitoloji, Şiir

BOLU İLİ'NDE FAALİYET GÖSTEREN KADIN GİRİŞİMCİLERİN GÜNCEL PAZARLAMA YAKLAŞIMLARINI FARKINDALIK DÜZEYLERİ

**Dr. Öğr. Üyesi Oya Eru - Prof.Dr. Ruziye Cop –
Arş. Gör. Işıl Karapınar Çelik - Öğr. Gör. Dilek Eren**

ÖZ

Girişimcilik faaliyetleri, ülkelere ekonomik ve sosyal anlamda birçok olumlu katkı sağlamakta ayrıca mevcut iş kollarında istihdam sağlanmakta ve yeni iş kollarının yaratılmasına imkân tanınmaktadır. Son yıllarda kadınların çalışma hayatında daha aktif rol oynamaya başlaması ile birlikte yeni bir kavram olan kadın girişimci kavramı ortaya çıkmıştır. Kadın girişimcilerin ekonomik ve sosyal anlamda faaliyet göstermeye başlamaları, hem kendisi hem de toplum açısından oldukça önemli bir konudur. Dolayısıyla sosyal ve ekonomik gelişmeye katkıda bulunmak ve sürdürülebilir kalkınmayı gerçekleştirebilmek için kadın girişimci sayısını arttırmak ve var olan kadın girişimcileri güçlendirmek gerekmektedir. Türkiye'deki durum incelendiğinde, kadın girişimci sayısının henüz çok düşük rakamlarda seyrettiği gözlenmektedir. Kadın girişimcilerin karşılaştıkları sorunların başında ise, pazarlama faaliyetleri, finansal problemler, cinsiyet ayrımcılığı, aile ve toplum baskısı gibi sosyal engeller gelmektedir. Yetersiz pazarlama araştırmaları, müşteriler ile ilişkilerin nasıl geliştirileceğini bilememe, pazarlama araçlarında yeterince yararlanamama gibi sorunlar kadın girişimcilerin başarısını olumsuz yönde etkilemektedir. Buradan yola çıkılarak çalışmanın konusu, kadın girişimcilerin güncel pazarlama yaklaşımlarını farkındalık düzeyi olarak belirlenmiştir. Çalışmanın amacı kadın girişimcilerin güncel pazarlama yaklaşımlarından haberdar olup bu yaklaşımları kendi işletmelerinde uygulayıp uygulamadıklarını ölçmektir. Güncel pazarlama yaklaşımlarını kendi girişimlerine nasıl adapte edebilecekleri ile ilgili önerilerin kadın girişimcilere yol göstermesi çalışmanın önemini ifade etmektedir. Bu amaçla Bolu İli'nde faaliyet gösteren kadın girişimciler anakütle olarak belirlenmiştir. Bolu İli'ndeki kadın girişimcilerin pazarlama faaliyetlerinde nasıl bir yol izledikleri için nitel araştırma yöntemlerinden odak grup görüşmesi seçilerek 9'arlı iki grup halinde kadın girişimciler ile görüşme gerçekleştirilmiştir. Yapılan görüşmelerden yola çıkıldığında, kadın girişimcilerin her hangi bir pazarlama planları olmasa da sosyal medya ve interneti ticari faaliyetlerini gerçekleştirirken bir araç olarak kullandıkları görülmüştür. Dolayısıyla Bolu İli'nde faaliyet gösteren kadın girişimcilerin ve girişimci olma niyeti olan potansiyel kadın girişimcilerin yerel, ulusal ve hatta uluslar arası pazarda faaliyet gösterebilmesi için mutlaka pazarlama planının nasıl yapılması gerektiği, internet ve sosyal medyayı pazarlama

faaliyetlerine nasıl dahil edebilecekleri ile ilgili bilgileri içeren eğitim almaları gerektiğinin önemi, kadın girişimcileri destekleyen kurum ve kuruluşlar tarafından dikkate alınmalıdır. Ayrıca kadın girişimcilerin sosyal medya ve internette gerçekleştirecekleri faaliyetler ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından desteklenmelidir. Kadın girişimcilerin açacağı internet sitelerinin tanıtımı, web sitelerine sponsorluk yapılması, kadın girişimcilere sosyal medya uzmanlığı desteği verilmesi gibi öneriler verilebilecek desteklere örnek olarak gösterilebilir. Kadın girişimcilerin rekabet savaşında güçsüz konuma düşmemeleri için pazarlama kavramının son derece önemli bir kavram olduğu ifade edilebilir. Yapılan çalışma zaman ve görüşülen kadın girişimciler ile sınırlıdır.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Kadın Girişimci, Güncel Pazarlama Yaklaşımları

İÇ KONTROL İLE İÇ DENETİM ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Öğr. Gör. Umut Ökkeş Demir - Öğr. Gör. İlyas Yılmaz

ÖZ

Kontrol, işletmenin temel yönetim fonksiyonlarından birisidir. Kontrol fonksiyonu işletmede oluşturulmuş iç kontrol sistemi aracılığıyla yerine getirilmektedir. İç kontrol, zamanlı, tam ve doğru bilgiye ulaşılması, mali raporlamadaki hata riskinin en aza indirilmesi, işin azami bir güven içinde yapılabilmesi, operasyonların sekteye uğramasına engel olunması konularında yönetime yardımcı olmaktadır. ABD’de 1970 ve 1980’li yıllarda finansal raporlamada hile olaylarının hızla artması nedeniyle, iç kontrolün finansal raporlamada önemli bir yere sahip olduğunu belirten Hileli Finansal Raporlama Ulusal Komisyonu, iç kontrolün kavramsal olarak yeniden düzenlenmesine yönelik çalışmalar yapmıştır. Komisyon, bu çalışmaların yürütülmesi için COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission)’yu oluşturmuştur. COSO, iç kontrolü “işletmede farklı bölümlerin ihtiyaçlarının karşılanmasında ortak bir yapı oluşturma; işletmenin kar amacı güden veya gütmeyen, büyük veya küçük ölçekli, kamu veya özel sektör tüm işletmelerin standart bir kontrol sistemi sürecini meydana getirme ve bu sistemin geliştirilmesine hizmet etme” şeklinde tanımlamaktadır. İç kontrol, işletmenin yöneticilerinden diğer çalışanlarına kadar tüm taraflarınca etkilenen bir süreci ifade etmektedir. COSO (2009), iç kontrol sürecini oluşturan ve iç kontrolün etkinliğini sağlayan unsurları risk değerlemesi (tespiti), kontrol çevresi, kontrol faaliyetleri, bilgi-iletişim ve izleme olarak sıralamıştır. Bu unsurlar işletmenin amaçlarının belirlenmesi ve değerlendirilmesinde önem arz etmektedir. İç denetim fonksiyonu, COSO raporunda belirtilen iç kontrol unsurlarından “izleme” unsurunun görevini yapan işletme içerisindeki somut bir yapıdır. Bu açıdan iç denetim, iç kontrolü oluşturan tüm unsurlardaki değişimleri sürekli takip eden ve izleyen işletme içi bir birimdir. Özetle bildiride, denetim kavramının tanımı, amacı ve türleri açıklanarak, iç kontrol sisteminin işletmelerdeki önemi açıklanmaya çalışılacaktır. Ayrıca denetim türlerinden biri olan iç denetimin işletmelerde sürekli olarak iç kontrol sisteminin etkinliğini ölçerek işletme faaliyetlerine değer katma konusuna vurgu yapılacaktır, böylelikle iç kontrol ile iç denetim arasındaki ilişki açıklanmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: İç Kontrol, İç Denetim, Coso.

KARADAĞ COĞRAFYASININ KARADAĞ KÜLTÜRÜ ÜZERİNE ETKİSİ

Doç. Dr. Abidin Temizer

ÖZ

Karadağ Adriyatik sahilinde yer alan ve 642.000 km² yüzölçümüne sahip bir Balkan ülkesidir. Coğrafi yapı itibariyle dağlık bir ülkedir. Tarihsel süreçte ulaşımı oldukça zor olan, neredeyse yolu bulunmayan Karadağ'da insanlar doğal olarak çevredeki diğer kültürlerden uzak durmuşlardır. Bu nedenle evvela kültürlerini ve dillerini muhafaza edebilmişlerdir. Coğrafya çetin şartlara sahip olduğundan Karadağ kültürü de buna göre şekillenmiştir. Savaşçı ve vahşi bir kültüre sahip olan Karadağlılar, bu kültürlerini, savaşlara, gündelik yaşamlarına ve yasalarına da yansıtılmışlardır. Bu çalışmada Karadağ coğrafyasının Karadağ kültürüne etkisi incelenecek ve Karadağlıların kültürleri tanıtılacaktır. Kaynak olarak seyahatnameler ve literatür kullanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Karadağ, Kültür

KÜRESELLEŞEN DÜNYADA GÜVENLİK: DEVLETİN ÖTESİNİ DÜŞÜNMEK

Doç.Dr. Bülent Sarper Ağır - Arş. Gör. Levent Odaşı

ÖZ

Küreselleşme ve güvenlik arasında yakın bir ilişki ve etkileşim bulunmaktadır. Küreselleşme çerçevesinde değişen koşullar ve bunun sonucu olarak ortaya çıkan belirsizlikler ve istikrarsızlıklar, Güvenlik Çalışmaları alanında öncelikli bir araştırma konusu haline gelmiştir. Güvenlik, giderek küresel şebekeler halinde yapılandırıldığı için, bilim insanları ve siyasal karar-alıcılar arasında güvenlik kavramının genişletilmesi, derinleştirilmesi ve yeniden kavramsallaştırılması gerektiği konularında yoğun bir tartışma bulunmaktadır. Nitekim devlet merkezli ve askeri güvenlik odaklı geleneksel güvenlik anlayışını savunan bilim insanları dahi çağdaş güvenlik sorunları üzerinde küreselleşmenin artan etkisini ve önemini kabul etme eğilimindedirler. Çünkü bir yandan uyuşturucu, silah ve insan kaçakçılığı, terörizm, organize suç ve çevresel bozulma gibi güvenlik tehditleri açık bir biçimde küreselleşme sürecinin de etkisiyle yoğunluklarını arttırmışlar, diğer yandan da birey, toplumsal gruplar, insanlık ve hatta gezegenin güvenliği gibi yeni referans nesnelere ön plana çıkmaya başlamıştır. Bu çalışmada küreselleşme ve güvenlik kavramı arasında birbirleriyle bağlantılı en az dört temel alan bulunduğu ileri sürülecektir. Bu dört temel alandan birincisi, fiziksel olmayan güvenliğin öneminin devletlerin siyasal sınırlarının geçirgenliklerini arttırması ile ilgilidir. İkincisi, yeni güvenlik gündemi ve tehdit türleri ile küreselleşme süreci arasındaki yakın ilişkiyi içermektedir. Üçüncüsü, özellikle yerel kültürler ve kimlikler anlamında küreselleşmenin homojenleştirici eğilimi nedeniyle kimliğin kendisinin bir güvenlik sorunu haline gelmiş olmasıdır. Dördüncüsü ise, devletlerin kendi vatandaşları için güvenlik sağlama kapasitelerinin küreselleşme sürecinin de etkisiyle azalmaya başlamasıdır. Bu kapsamda, uluslararası anarşik sistemin bir parçası olarak devlet, kendisinin kontrolü dışındaki güvenlik dinamiklerinin baskısı altındadır. Örneğin, güvenliğin ülkesel boyutu terörizm, küresel çevre sorunları, organize suç örgütlerinin faaliyetleri ve göç ve mülteci sorunları gibi güvenlik tehditleri ve riskleri tarafından açık bir biçimde sorgulanmakta ve bunun sonucu olarak iç ve dış güvenlik arasındaki ayırım çizgisi giderek belirsizleşmektedir. Tüm bu hususların da etkisiyle egemenliği, ülkesel bütünlüğü ve toplumu korumak olarak belirlenmiş olan güvenlik politikasının geleneksel hedefleri yeni boyutlar almaya başlamıştır.

Anahtar Kelimeler: Küreselleşme, Güvenlik, Devlet,

MİLENYUM SONRASI GÜVENLİK ALGISI

Dr. Öğr. Üyesi Süleyman Özmen

ÖZ

2000 yılı sonrası dünyanın algı yönetiminde yanılsama ve yanılsatma söz konusu olmuştur. Bu en çok da sübjektif olan güvenlik algısı için geçerlidir. Medya bunun önemli bir unsurudur. Algı; felsefe, sosyoloji ve psikoloji bilimlerinin temel konularından biridir. SSCB'nin dağılmasıyla; iki kutuplu yapıdan çok kutuplu yapıya geçilmiş. Soğuk Savaşın statik yapısı sona ermiş. Uluslararası sistem ve alt-sistemler dinamik bir yapı kazanmaya başlamıştır. Yeni fırsatların yanı sıra yeni riskler, tehlikeler ve tehditler de bu süreçte yeniden şekillenmiştir. Bu yeni süreçte simetrik tehdit algılamalarından asimetrik tehdit algılamalarına geçiş olmuştur. Günümüzde Batı'nın kudretinin zirvesinde olması, Batılı olmayan medeniyetlerin Ecdat Fenomenine dönüşüne neden olmaktadır. Bu da Japonya'da Asyallaşma, Hindistan'da Hindulaşma ve Ortadoğu'da yeniden İslam'a dönme duygularını canlandırmaktadır. Dünyada yaşanan gelişmeler beraberinde yeni güvensizlik ve belirsizlik ortamlarını getirmiştir. Güvenlik kelimesi en basit tanımıyla; tehditler, kaygılar ve tehlikelerden uzak olma hissi anlamına gelmektedir. Bu çalışmada Uluslararası İlişkiler dinamiğinde milenyum sonrası yeniden şekillenen güvenlik algısı ele alınacak ve gelecek stratejilerinin belirlenmesine etkileri incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Milenyum, Güvenlik, Algı, Simetrik, Çatışma

ÖĞRETİM ELEMANLARININ E-BELEDİYE KULLANIMLARININ BELİRLENMESİ: KARAMANOĞLU MEHMEHBAY ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ

Öğr. Gör. Mehmet Polat - Prof. Dr. Ali Şahin

ÖZ

Son yıllarda teknolojiye özellikle internet teknolojisindeki gelişmeler vatandaşların kamu yönetimlerinden beklentilerini hem arttırmış hem de faklılaştırmıştır. Yeni kurumsal yönetim talepleri kamu yönetimlerini şeffaf, katılımcı, sorumlu olmaya zorlamaktadır. Bu taleplere cevap vermek için kamu yönetimleri giderek daha fazla internet teknolojilerini kullanmaya başlamıştır. Bu hususta e-devlet çalışmaları başlatılarak yaygınlaştırılmış ve geliştirilmiştir. E-devlet çabaları alanında gözle görülür bir gelişme kaydeden ülkelerde e-devlet uygulamalarının yerel yönetimlerle uyumlu olduğu ve birlikte yürütüldüğü görülmektedir. E-devletin tamamlayıcısı olarak düşünülen e-belediye uygulamaları da vatandaşın talepleri doğrultusunda hayata geçirilmiştir. Bu bağlamda çalışmada öğretim elemanlarının e-belediyecilik hizmetlerini kullanım alanlarının belirlenmiş ve üst eğitim düzeyine sahip akademisyenlerin büyük bir çoğunluğunun e-belediye hizmetlerini hiç kullanmadığı, kullananların ise genellikle su faturası yatırma hizmetinden yararlandıkları tespit edilmiştir. E-belediyecilik hizmetleri ile katılım kültürünün geliştirilmesi için çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: E-Belediye, Katılımcılık, Öğretim Elemanları

ORTADOĞU'YU ANLAMAK

Dr. Öğr. Üyesi Fethi Nas

ÖZ

Ortadoğu olarak bilinen coğrafi ve kültürel alanlar, pek çok özelliği bakımından dünyanın en sorunlu ve en çekici bölgeleri arasındadır. İnsanlık tarihi ile ilişkili olarak ele alındığında Ortadoğu bölgesi, tarımsal üretimin başladığı, insanların ilk yerleşim yerlerinin kurulduğu ve buna bağlı olarak kentlerin ve dolayısıyla devlet sistemlerinin ilk ortaya çıktığı yer olarak bilinmektedir. Bununla birlikte zengin yer altı kaynakları ve madenler bakımından oldukça zengindir. Belki de en önemli özelliği tek tanrılı dinlerin ortaya çıktığı bölge olmasıdır. Ortadoğu bölgesi tek tanrılı dinler için kutsal olduğu kabul edilen tarihsel ve dinsel sembolleri barındırmaktadır. Bu özelliklerinden ötürü bölge, sürekli olarak farklı kültür, din ve medeniyetlerin güç mücadelesine sahne olmuştur. Son yıllarda ise bugün Ortadoğu toplumları veya devletlerinde sosyal bilimlerin hemen hemen bütün alanlarını ilgilendiren çatışmalar, sosyal sorunlar, ekonomik ve siyasal istikrarsızlıklar gibi olay ve değişmeler yaşanmaktadır. Bu olay ve değişmelerin Ortadoğu toplumsal yapısını ve devlet sistemlerini ne şekilde dönüştüreceği ve dünyanın geri kalan kısmını ne şekilde etkileyeceği önemli bir tartışma konusudur. Bu çalışma, sosyolojik bir perspektiften hareketle, Ortadoğu'da yaşanan değişmeleri anlamaya yönelik olarak hem literatür incelemelerine hem de farklı zamanlarda Ortadoğu ülkelerinde yapılan saha çalışmaları ile elde edilen gözlemlere yer vermektedir. Çalışmada ayrıca tarihsel bir bölge olarak Ortadoğu'nun ortaya çıkışı ve günümüzde Ortadoğu toplumlarının anlaşılmasında izlenmesi gereken yönlemsel bakış açıları ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Ortadoğu, Çatışma, Değişme, İstikrar.

OTOMOBİL ALICILARININ TERCİHLERİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN BELİRLENMESİ(KARAMAN İLİ ÖRNEĞİ)

Öğr. Gör. Mesut Kilit

ÖZ

Günümüz otomobil sektörünün hızla büyüyen bir sektör olması rekabeti de artırmıştır. Dolayısıyla üreticiler rekabet edebilmek için ihtiyaca yönelik modeller üretmeye başlamıştır. Otomobil alıcıları ise birçok seçenek arasından en uygun tercihi yapmak durumundadır. Alıcıların tercihlerini etkileyen birçok faktör bulunmaktadır. Bu nedenle bu çalışmada,Karaman İlindeki otomobil alıcılarının tercihlerini etkileyen faktörler araştırılmıştır. Bu amaca uygun olarak Karaman ilinde 108 ilk el otomobil alıcısına anket uygulanmıştır. Sonuç olarak alıcıların tercihlerini etkileyen en önemli faktör ekonomik faktörler olarak tespit edilmiştir. Ekonomik faktörleri aracın donanımı izlemektedir. Bununla birlikte satış yeri ve satış elemanı alıcıların model tercihlerini en az etkileyen faktör olarak karşımıza çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Karaman, Model Tercihi, Otomobil.

PORTFOLIO ANALYSIS BY USING MULTI CRITERIA DECISION MAKING TECHNIQUES

Doç. Dr. Yüksel Akay Ünvan

ÖZ

As a result of global economic competition and innovation, the issue of financial investment is becoming increasingly important. Making investments by comparing their income becomes almost a necessity in this environment. Portfolio analysis is done by applying different models to create the optimum portfolio with the aim of maximum return with minimum risk. In order to create the best portfolio the return and risk relation of the stock certificates in the portfolio should be analysed in detail. In this process, distribution and diversification of risk to different sectors is also an important issue. When the historical development of the portfolio analysis is explored, it is observed that the traditional approach continued until the 1950s when the modern portfolio approach appeared by Henry Markowitz in 1952. In this study, by using a multi-criteria decision making technique (AHP), the performance evaluation of ISE30 stocks certificates was made and an optimum portfolio was created as of end of June 2018. The variables of Beta Coefficient, Relative Strength Index (RSI), Commodity Channel Index (CCI), Stochastic Momentum Index (SMI), Price/Earning Ratio, MarketValue/Book Value Ratio were used during this evaluation. Moreover, a Path Analysis was implemented to determine the weights and relationships between these variables.

Keywords: *Portfolio Analysis, AHP, ISE30.*

SANAL MARKA TOPLULUĞUNA ÜYELİĞİN SAĞLADIĞI FAYDALARIN OLUŞUMUNU ETKİLEYEN FAKTÖRLER: VODAFONE FREEZONE MARKA TOPLULUĞU ÜYELERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA*

Elnur Nabivi - Dr. Öğr. Üyesi Selma Kalyoncuoğlu

ÖZ

Son yıllarda küreselleşmenin ve hızla değişen teknolojinin etkisiyle sanal marka topluluklarının önemi giderek artmaktadır. Sanal marka toplulukları günümüzde şirketlerin müşterileriyle ve müşterilerin de birbirleriyle etkileşimini sağlamak amacıyla kullanılan etkin mecralardan biri haline gelmiştir. Bu topluluklar, marka ile üyesi arasındaki diyalogu arttırmakta, bilgi alışverişine kolay erişimi sağlamakta ve her iki taraf açısından da hem zaman hem de maliyet avantajı oluşturmaktadır. Araştırma ile ortaya konulmak istenen, sanal marka topluluklarının üyelerine sağladığı faydaların oluşumunu etkileyen faktörlerin tespitidir. Topluluğa katılımın sağladığı çeşitli faydaların oluşmasında etkisi olduğu görülen ve alan yazındaki çeşitli çalışmalarda da test edilen değişkenler Vodafone Freezone marka topluluğu üyeleri üzerinden tartışılmıştır. Topluluğa katılımın üyeler için fayda sağlaması, sanal marka topluluklarının başarılı ve sürdürülebilir olabilmesi için bir gerekliliktir. Dolayısıyla bu kapsamda araştırma, sanal marka topluluğuna üyeliğin sağladığı faydaların oluşmasında etkili olan sanal topluluk ortamına ilişkin özelliklerin incelenmesine ve etkilerinin belirlenmesine odaklanmıştır. Araştırmanın hipotezleri, Türkiye’deki en büyük sanal marka topluluklarından biri olan Vodafone Freezone marka topluluğunun 351 üyesinden oluşan bir örneklem üzerinde test edilmiştir. Anket yoluyla toplanan verilerin analizinde ve değerlendirilmesinde SPSS 23.0 programı kullanılmıştır. Ölçeklerin yapısal geçerliliğini ve tek boyutluluğunu test etmek için öncelikle Keşfedici Faktör Analizi (KFA) yapılmıştır. Değişkenlerin birbiri ile olan ilişkilerinin yönü ile derecesini belirlemek amacıyla Çoklu Korelasyon Analizi yapılmıştır. Araştırma kapsamında oluşturulmuş hipotezler Basit Regresyon Analizi ile test edilmiştir. Araştırma sonuçları, Vodafone Freezone marka topluluğunun üyelerine sağladığı faydalar ile bu faydaların oluşumunda belirleyici olan faktörler arasında oldukça güçlü bir ilişki olduğunu göstermektedir. Öyle ki, bilgiye erişim ve geri bildirim faktörlerinin fonksiyonel fayda; sosyal kimlik ve sosyal bağlar faktörlerinin sosyal fayda; üyeler tarafından tanınma ve şirket tarafından tanınma faktörlerinin psikolojik fayda; özgecilik ve kendini ifade etme faktörlerinin ise hedonik fayda üzerinde belirleyici etkileri olduğu ortaya konulmuştur. Freezone topluluğuna katılımda fonksiyonel faydanın oluşumu üzerinde “bilgiye erişimin”, sosyal fayda üzerinde “sosyal bağların”, psikolojik fayda üzerinde

“üyeler tarafından tanınmanın” ve hedonik fayda üzerinde de “kendini ifade etmenin” etkisinin en yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. *Bu çalışma, Elnur NABİVİ'nin Dr. Öğretim Üyesi Selma KALYONCUOĞLU'nun danışmanlığında Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı, İşletme Bilim Dalında hazırladığı “Sanal Marka Topluluklarına Müşteri Katılımını Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi: Vodafone Freezone Marka Topluluğu Üzerine Bir Araştırma” isimli yüksek lisans tezinden türetilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sanal Marka Topluluğu, Sanal Marka Topluluğuna Üyelik Sağladığı Faydalar, Sanal Topluluk Ortamındaki Faktörler

SOSYAL MEDYANIN ULUSAL GÜVENLİĞE ETKİSİ

Cebrail Aydın

ÖZ

Sosyal medya araçlarının internet kullanıcılarını hem eğlendirdiği hem de diğer kullanıcılar ile etkileşime geçirebildiği ve bu kullanıcıların düşüncelerini paylaşabildiği bir platformdur. Bu platformlarla geleneksel medya kitlesini oluşturduğu görülen kullanıcıların aktif olmaya başlaması ve içerik üretmesi söz konusudur. Bu anlamda kullanıcıların üreten tüketici konumuna geldiği ve gündemin oluşması konusunda da üretilen içerikler ve mevcut içeriklere yapılan yorumlar ile katkı sağladığı düşünülmektedir. Gündem belirleme durumu, kamu, medya ve politika gündeminin arasındaki ilişkilerin açıklanması ve bu gündemlerin birbirini nasıl etkilediğini ortaya koymaktadır. Bunun yanı sıra politika ve kamu gündemi, medya gündemini etkileyebileceğini de söylemek mümkündür. Gündemin şekillenmesi konusunda en belirleyici faktörün medya olduğu düşünülürse geleneksel medya ve yeni medya gündemi oluşumunu etkileyen unsurların önemli olduğu anlaşılır. Medyanın değiştirebilme etkisinin birey ve genel olarak toplum boyutuyla sınırlı kalmayarak, siyasal ve toplumsal yapı içerisinde etkin konumu bulunan, siyasi liderler ve meşru hükümetin politikalarını kapsayacak şekilde boyutlara ulaşabildiği de görülmektedir. Devletlerin kendi içinde güvenliklerini belirli bir ölçüye kadar sağlayabildikleri görülmektedir. Ancak devletler, kendi kendilerine ağır maliyetlere katlanıp üstesinden gelemeyecekleri çeşitli güvenlik sorunlarıyla da karşılaşabilmektedirler. Başka bir deyişle, ulusal güvenlikle ilgili tehditlerin çok boyutlu duruma gelişi ve bu tehditlerde salt askeri yöntemler ile mücadele edilemeyeceğinin düşünülmesi, küreselleşme süreci kapsamında ulusal güvenliğin anlamı ve sınırlarının genişleme amacının temel mantığını yansıttığı söylenebilir. Bu çalışmada genel olarak sosyal medyanın ulusal güvenliğe etkisi konu alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Medya, Sosyal Medya, Ulusal Güvenlik, Teknoloji, Terörizm.

**SURİYELİ MÜLTECİLERE YÖNELİK SOSYAL HİZMET
UYGULAMALARININ BELEDİYELERE YANSIMASI:
GAZİOSMANPAŞA, BAYRAMPAŞA VE ESENLER
BELEDİYELERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME**

Öğr. Gör. Bahriye Eseler - Öğr. Gör. Ezgi Tesir

ÖZ

Göç tarihin en eski olgularından biridir, ancak mülteci kavramı, ulus devletlerin ve devlet sınırlarının oluşması ile gündeme gelmiştir. Bu süreçten sonra elbette ki özellikle Türkiye gibi göç yolları üzerine kurulu devletlerin gerek göçmen gerekse mülteci yoğunluğunun fazla olması kaçınılmazdır. Anadolu'nun hem tarihin daha eski dönemlerinde hem de Cumhuriyet döneminde, siyasi ve toplumsal açıdan hareketli ulusların yanında, yakınında, hatta belki tam ortasında yer alması göçmen/ mülteci konusunda tecrübeli olmasını kaçınılmaz kılmıştır. Tüm bunların yanında 2011 yılında Arap Baharı'nın etkisiyle Suriye'den Türkiye'ye yaşanan mülteci akını, yoğunluğu itibariyle mülteci konusuna bambaşka bir boyut kazandırmıştır. Türkiye gibi bu konuda geçmiş deneyimlere sahip bir ülke dahi genel/yerel yönetim mekanizmalarına mültecilere yönelik uygulamaları adapte etme konusunda zorluklarla karşılaşmıştır. Halka en yakın yönetim mekanizmaları olan yerel yönetimlere bu konuda sayısız görev düşmüştür. Suriye'den gelen yoğun mülteci akınının özellikle birkaç şehirde çok fazla olması, bu şehirlerin ise birkaç ilçesinde toplanması işi içinden derhal çıkılması gereken bir “durum” ya da “sorun” haline getirmiştir. Bu bağlamda yerel yönetim mekanizmalarının en önemli basamağından birini oluşturan belediyeler, mültecilere yönelik sosyal hizmet politikalarını hayata geçirmek zorunda kalmıştır. İstanbul ilinde bulunan ve birbirine sınırı olan, Gaziosmanpaşa, Bayrampaşa ve Esenler ilçeleri de Suriyeli mülteci sayısı bakımından İstanbul'un en yoğun ilçeleri arasında yer almaktadır. Yapılacak çalışmada bahsi geçen ilçelerde Suriyeli mültecilere yönelik hizmetler araştırılacak olup, bu hizmetlerin vatandaş/mülteci noktasında ki fayda/zarar analizi tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Göç, Mülteci, Yerel Yönetimler, Suriye

TEKSTİL ÇALIŞANLARININ İŞE YÖNELİK TUTUMLARININ İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Emine Genç

ÖZ

İnsanlar içinde buldukları ortam, çevresinde bulunan diğer insanlar gibi genellikle kendileri için anlam ifade eden her şeye karşı tutum sahibidir. Vakitlerinin ve yaşamlarının önemli bir kısmını oluşturan çalıştıkları kuruma ve kurum içerisindeki bireylere karşı da belirli bir tutum geliştirirler. Psikolojide kişinin canlı ya da cansız bir varlığa yönelik olarak olumlu ya da olumsuz bir şekilde düşünmesine, hissetmesine veya davranmasına yol açan eğilimler tutum olarak tanımlanmaktadır. Örgütsel davranış çalışmaları içerisinde çalışanların işe yönelik tutumları farklı açılardan ele alınmaktadır. Bu çalışmada çalışanların işe yönelik tutumları işle bütünleşme kavramı çerçevesinde ele alınmıştır. İşle bütünleşme çalışanın fiziksel, zihinsel ya da duygusal enerjisini iş rollerine yönlendirdiği, alan yazınında tükenmişlik kavramının tersi olarak ele alınan olumlu bir tutum olarak değerlendirilmektedir. Bu çalışmada 210 çalışana bulunan bir tekstil fabrikasında çalışanların işe yönelik tutumları incelenmiştir. Çalışanların işe yönelik tutumlarının incelenmesi amacıyla Rich (2006) tarafından geliştirilen ve Öngöre (2013) tarafından Türkçe geçerlemesi yapılan 18 maddeden oluşan “işle bütünleşme” ölçeği kullanılmıştır. Ölçek 5’li likert tipindedir ve “1= kesinlikle katılmıyorum – 5= kesinlikle katılıyorum” şeklinde ölçeklendirilmiştir. Basit tesadüfi örnekleme yöntemi kullanılarak 90 çalışana yönelik anket çalışması gerçekleştirilmiştir. İnceleme sonucunda 4 anket çalışma kapsamı dışında tutulmuş ve 86 anketten elde edilen veriler analiz edilmiştir. Ölçeklerin güvenilirlik analizi Cronbach Alfa istatistiği ölçülmüştür. Ölçeğin genel güvenilirliği 0,96, fiziksel bütünleşme boyutunun güvenilirliği 0,95, duygusal bütünleşme boyutunun güvenilirliğinin 0,89 ve bilişsel bütünleşme boyutunun güvenilirliği 0,97 olarak tespit edilmiştir. Bu doğrultuda ölçeğin güvenilirliği yüksektir. Analiz sonucunda ölçek ortalaması 3,80 olarak tespit edilmiştir. Bu da genel olarak çalışanların işe yönelik olumlu tutuma sahip olduklarını göstermektedir. En yüksek ortalamaya ifade “işyerinde işime çok dikkat gösteririm (ort= 4,12)” ve en düşük ortalamaya sahip ifade “işimle ilgili heyecanlıyım (ort= 3,26)” ‘dır. Genel olarak analiz sonuçları değerlendirildiğinde çalışanlar işyerinde enerjilerini işlerine yöneltmekte, işlerine odaklanmaktadırlar. Ancak işlerine yönelik heyecanları, işlerine duydukları ilgi nispeten düşüktür.

Anahtar Kelimeler: İşle Bütünleşme, İşe Bağlılık, Örgütsel Davranış

THE EFFECT OF SOVEREIGN CREDIT RATING ANNOUNCEMENTS ON TURKISH BANKS

Prof. Dr. Emin Avcı - Prof. Dr. Murat inko - vün Gürsoy

Z

This study intended to examine the effect of sovereign rating events of Turkey on Turkish bank stock returns. The stock market data has been collected from Borsa Istanbul (BIST) and covers all the banks traded in the exchange. Also, the market index of BIST100 has been utilized for the market benchmark. The data covers the period from 2010-2016. Sovereign rating data covers the rating announcements of by Moody's, S&P and Fitch during the same period. Standard event study technique is utilized in this study. The estimation period is $t-120$ to $t-20$ where t is the event day. Event day includes all the sovereign rating announcements including rating changes, outlook and watch announcements by Moody's, S&P and Fitch. The possible effects of rating announcements examined within various event windows. Estimation of the abnormal returns based on the market model. Preliminary findings of the study present that bank stocks respond the negative ratings but not to positive rating announcements

Anahtar Kelimeler: Vaka Analizi, lke Kredi Notu

TÜRKİYE'DEN ORTADOĞU'YA YAŞANANA GÖÇLER

Dr. Öğr. Üyesi Fethi Nas

ÖZ

Osmanlı Devleti, bünyesinde farklı etnik, dil ve dinlere mensup grupları barındırmıştır. Bu özellik Devletin geniş sınırlara, Asya, Avrupa ve Afrika kıtalarına kadar uzanan bir coğrafi alan üzerinde hakimiyet tesis etmiş olması ile yakından ilgilidir. Bundan dolayı Osmanlı toprakları üzerinde çok çeşitli ve çok sayıda göç hareketlerinin yaşandığı bilinmektedir. Bu göç hareketleri ise Devletin demografik yapısı ile ilişkilendirilmemiş, çoğu zaman zorunlu tarihsel koşulların bir sonucu olarak görülmüştür. Birinci Dünya Savaşından sonra Osmanlı Devletinin yıkılmış ve yerine dönemin koşullarına uygun yeni bir yönetim anlayışı ortaya çıkmıştır. Türkiye Cumhuriyeti olarak kurulan yeni devlette hakim ideoloji ulusçuluk esasına dayanan bir formasyonu benimsemiştir. Bundan dolayı ülke sınırları içerisinde ulusçuluk düşüncesi doğrultusunda tek bir dil, din ve etnik yapının zorunluluğuna vurgu yapılmıştır. Türkiye’de göç literatürü yurt dışına ilk iş gücü göçünün 1960’ta Almanya, 1964’te Hollanda, Belçika ve Avusturya, 1965’te Fransa ve 1967’de İsveç ile imzalanan anlaşmalar sonucunda ve Avrupa ülkelerine yönelik olarak başladığı üzerinde yoğunlaşmıştır. Oysa bu tarihlerden önce Türkiye yurttaşlarının komşu ülkelere ve özellikle Ortadoğu ülkelerine göç etmeye başladığını gösteren çeşitli tarihsel gelişmeler vardır. Özellikle Cumhuriyetin ilan edilmesinden sonra Türkiye’de ulus temelli siyasal ve sosyal bir inşa sürecine gidilmiştir. Bu süreç imparatorluk karakterine sahip Osmanlı Devletinin bir devamı niteliğindeki Türkiye’nin sınırları içinde yaşayan çeşitli grupların bir uyum sorunu ile karşılaşmasına yol açmıştır. Uyum sorunu genel olarak anadil, din ve inanç ile etnik farklılıklardan kaynaklanmıştır. Çalışmada Cumhuriyetin ilan edilmesinden sonra Mardin ve çevresinden Suriye ve Lübnan’a yaşanan göçleri ele almaktadır. Mardin ve çevresinde çok eski dönemlerden bu yana yaşamını sürdüren, Hıristiyan, Kürt ve Araplar söz konusu ülkelere yoğun biçimde göç etmişlerdir fakat ne resmi kayıtlarda ne de literatürde bu göçlere yer verilmemektedir. Çalışmanın amacı da bu göç olaylarının literatürde yer almasına katkı sağlamaktır.

Anahtar Kelimeler: Ulusçuluk, Etnisite, Dil, Göç

TÜRKİYE’DE İŞGÜCÜ PİYASASININ GENEL YAPISI VE İŞGÜCÜ UYUMSUZLUĞU

Öğr. Gör. Kemal Yavuz

ÖZ

Bir ülkenin gelişmişlik düzeyinin en önemli belirleyicilerinden biri sahip olduğu insan kaynakları ve niteliğidir. Ancak işgücünün arz ve talebi arasındaki uyumsuzluk işgücü piyasası üzerinde negatif etki yaratmaktadır. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) işgücü uyumsuzluğunu “işgücünün arzı tarafından sunulan beceri ve vasıf ile işgücünün talep kısmı tarafından ihtiyaç duyulan beceri ve vasıfların birbirini karşılayamaması” olarak tanımlamaktadır (ILO, 2014). İşgücü uyumsuzluğu genel olarak iki temel uyumsuzlıktan kaynaklanmaktadır. Bunlardan biri beceri uyumsuzluğu diğeri nitelik uyumsuzluğudur. Genel olarak nitelik uyumsuzluğu ile beceri uyumsuzluğu kavramları iççice kullanılıyor olsa da ikisi farklı kavramlardır. Nitelik uyumsuzluğu (ya da vasıf uyumsuzluğu) eğitim ya da sertifika yoluyla elde edilen yetkinliklere sahip işgücü arzının işgücü talebi ile uyuşmamasından kaynaklanmaktadır. Bu nedenle bazı kaynaklarda eğitim uyumsuzluğu olarak da geçmektedir. Beceri uyumsuzluğu ise spesifik bir konuda işe özgü teknik yetkinliklere sahip işgücü arzı ile işgücü talebinin örtüşmemesinden kaynaklanmaktadır. Türkiye’de işgücü piyasasının genel yapısını değerlendirmek amacıyla öncelikle genel olarak işgücü verilerinin seyrine bakmak gerekmektedir. 2007 yılında 15 ve daha yukarı yaştaki nüfus 50 bin 177 kişiden oluşurken 2016 yılında nüfus 58 bin 720 kişiye ulaşmıştır, bu nüfus içerisinde 2007 yılında 22 bin 253 kişi işgücüne dahilken 2016 yılında 30 bin 535 kişi işgücüne dahildir.

Anahtar Kelimeler: İş Kazası, Meslek Hastalığı, Sgk

TÜRKİYE’DE SOSYAL BİLİMLERİN BÜYÜYEN KRİZİ (YKS SINAVINDA ÜNİVERSİTE BÖLÜMLERİNİN TERCİH ALARMI: 2018 VERİ ANALİZİ)

Doç. Dr. Ali Öztürk

ÖZ

Önceki yıllarda temel bilimlerde (Fen, fizik, biyoloji, kimya, matematik vb.) bir tercih krizi vardı. Bu kriz genel olarak öğrencilerin mezuniyet sonrası atama imkanlarına bağlanmaktaydı. Uzun süredir atama krizi yaşayan sosyal bilimlere ise bu dalgayla yeni ve dramatik bir biçimde tanıştı. Özellikle felsefe, arkeoloji, işletme, iktisat vb. bölümlerin tercihlerinde dramatik bir kırılma var. Diğer bölümler ise sinyal vermeye başladı. Yani ironik bir ifadeyle “maymun gözünü açtı”. Esasen bütün verileri incelendiğinde bölümlerin tercihiyle atamalar arasındaki korelasyon meseleyi izah etmekten çok uzak bir paya sahip. Bunun birçok sebebi var. Ama meseleyi kapsayacak bir sloganla şunu diyebiliriz ki “ne yaparsak tutuyor nasıl olsa” dönemi geride kalmıştır. Eğitime ilişkin derin sorunları tekrarlayıp duran teknik bir saha araştırmasıyla vuzuha kavuşturamayız. Medyada yer tutmuş destekli vitrin aktörleri de sadra şifa değildir. Bunun yanı sıra birkaç prestij skorla suyun başını tutunanların da bize sahici bir şeyler söylemesi pek mülkünün görünmüyor. Bu sorunu çok boyutlu etkileyenleriyle ve kurmak istediğimiz paradigmanın berraklığına bağlı olarak, sahayı dikkate alarak ve insana ve onun ihtiyaçlarına saygı duyarak yeniden değerlendirmemiz gerekiyor. Bu çalışma bu sorundan hareketle sosyal bilimlerin gelecek vizyonunu çok boyutlu ele almayı amaçlayan veri analizlerini de içeren karşılaştırmalı bir çalışmadır.

Anahtar Kelimeler: Üniversiteler, Sosyal Bilimler, Kriz, Gelecek Planlaması.

YENİ JENERASYON MARKA YÖNETİM STRATEJİLERİ: MARKA RE-LANSMAN UYGULAMALARI ÖRNEK VAKA İNCELEMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Bahtiyar Ahu Alpaslan - Uzman Ecemnur Delibalta

ÖZ

Yeni Jenerasyon Marka Yönetim Stratejileri: Marka Re-Lansman Uygulamaları Örnek Vaka İncelemesi New Generation Strategic Brand Management: Re-Branding Practices With a Case Examination Assist. Prof. Bahtiyar Ahu Alpaslan (Yeditepe University) & Ecemnur Delibalta (Yeditepe University, MA) Günümüzde markalama kavramı ürünleri ve şirketleri ayırma, hem marka sahibi hem de tüketici için ekonomik değer oluşturma stratejisini ifade etmektedir. Bu kapsamda markalama sürecine girerek kurumsal bir yapı oluşturabilen şirketler tüketici nezdinde kurumsallık vasıtası ile elde edilen kalite algısını sahiplenmeyi hedeflemektedirler. Tüketicileri zihninde kalite duygusunu yakalamayı başaran yapılar aynı zamanda tüketici zihinlerde ki “Güven” noktasına da seslenmeyi başarabilmektedirler. Bu adımı gerçekleştirebilen şirketler, tüketicilerine başarılı bir satış deneyimi de yaşatabilmeyi mümkün kılarak, müşteri sadakati kazanırlar, ya da bu davranışa aday yapılar haline gelirler. Stratejik marka yönetimi kavramındaki, markalama süreçlerinde tüketici zihnindeki marka imajı üzerinde ve satış kararı vermelerinde önemli bir rol oynamaktadır. Stratejik marka yönetimi çatısı altında, markalama süreçlerinde yenilikçi uygulamaları ile en çok gündeme gelen ve en az hata ile sürdürülerek, gerçekleştirilmesi hedeflenen ve gereken konu başlığı olan marka Re-Lansman uygulamaları tüketiciler nezdinde de marka imajı konusunda önemli bir ayırt edici noktadır. Tüm bu multi-disipliner sistematik içerisinde marka imajı oluşturmak şirketler nezdinde hedef kitleyi satış davranışına yönlendirebilmek ve tüketici zihnindeki marka imajı üzerinde ve satış kararı vermelerinde önemli bir rol oynamaktadır. Çalışmanın temel amacı; uygulamada görülen markalaşma örneklerinin teorik çerçevelerin incelenmesinin ardından; modern dünya tüketicisinin markalaşma sistematiği üzerindeki etki ve beklentileri incelenmiş, özellikle re-lansman kavramı ve başarılı formda uygulanma şekli örnek bir vaka üzerinden incelenmiştir. Çalışmanın yöntemi ise; araştırma öncelikli olarak literatür taraması ile desteklenmiştir, çalışma özdeşimsel nitelikte olup, birincil data ise şirket yöneticisi ile derinlemesine görüşme tekniği kullanılarak elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Stratejik İletişim, Marka Yönetimi, Pazarlama, Re-Lansman, Reklam.

“CEMAL SÜREYA ŞİİRİNDE GÖÇ ÖZNESİ”

Öğr. Gör. Atanur Memiş

ÖZ

“Cemal Süreya Şiirinde Göç Öznesi” / Atanur Memiş «Otobiyografi şiire dahildir... Her sanatta otobiyografi öğelerinin yeri büyük. Ama, sanırım, en çok da şiir sanatında... Şairler yine çoğunlukla kendilerini anlatıyorlar.» (Cemal Süreya: Şairin Hayatı Şiire Dahil, 1983) Kültürel değişim ve siyasal baskının etkili olduğu bir ortamda ilk eserlerini veren 1950 kuşağı ve İkinci Yeni'nin öncü şairlerinden Cemal Süreya, sürgün edilmiş bir ailenin çocuğu ve sürgünün çocuk tanığıdır: “Aklımdan hiç çıkmaz o yolculuk, o havlamalar, polisler. Duyarlığım biraz da o çocukluk izlenimleriyle besleniyor belki. Annem sürgünde öldü, babam sürgünde öldü... Sizin hiç babanız öldü mü? Biz gözyaşımızı gizleyen insanlarz...” (Onüç Günün Mektupları) Göç, Süreya şiirinin en belirgin çıkış noktasıdır ve onun sanata bakışını doğrudan etkiler. Onu göçe zorlayan koşullarla sanat aracılığıyla hesaplaşma içindedir. Annesinin sürgünden hemen sonra düşük yapması ve altı ay sonra ölümü hem otobiyografik anlatılarında hem de şiirlerinde yatışmayan, onulmayan bir travmanın temel nedeni olarak ortaya çıkarken şiirlerinde neden sıklıkla lirizme, erotizme, ironiye ve hatta mizaha başvurduğunun da işaretlerini verir. Bildiride; “şairin hayatı şiire dâhil” diyerek otobiyografik okumaya imkân veren, şiiri bir “karşı çıkma sanatı” olarak tanımlayarak alışkanlıklara, anayasaya, folklor ve kurulu düzeni temsil eden “edebiyat”a karşı konumlandırarak, “Ben hangi şehirdeysen/ Yalnızlığın başkenti orası” dizeleri ile “Göçebe” kitabını yazarak göçü geniş coğrafyalara yaydığı gibi metinlerarası yer değiştirmelere de uğratan Cemal Süreya personasında göçle başlayan sürecin izleri sürülecek ve sanatına etkileri örneklerle tartışılacaktır. “Çünkü her yüz bir memlekettir” (“Az Yaşadıkça Da”, Sevda Sözleri)

Anahtar Kelimeler: Cemal Süreya, Şiir, Göç, Persona

AKSARAY İLİNDEKİ SIĞIRLARDAN MYCOBACTERİUM BOVIS İZOLASYONU

Dr. Öğr. Üyesi Meriç Lütfi Avsever

ÖZ

Sığır tüberkülozu etkeni olarak bilinen *Mycobacterium bovis*, insanlara hayvanlardan aktarılan en önemli tüberküloz ajanıdır. Aynı zamanda büyükbaş hayvan tüberkülozu, ülkemiz hayvancılığının en önemli sorunlarından biridir ve her yıl ülke ekonomisine binlerce TL zarar vermektedir. *Mycobacterium tuberculosis* kompleks (MTBC), bakteriyolojik özelliklere ve DNA benzerliğine göre birbiriyle yakından ilişkili bir *Mycobacterium* grubudur. Bunların hepsi, insanları ve diğer memelileri etkileyen kronik bir granümatöz hastalık olan tüberküloza (TB) neden olur. Bu kompleks *M. tuberculosis*, *M. africanum*, *M. bovis*, *M. microti*, *M. canetti* ve *M. caprae* içerir. *M. bovis*, MTBC içinde en büyük konakçıya sahiptir ve insanlar dahil olmak üzere çok sayıda memeli türünü enfekte etmektedir. *Mycobacterium bovis*, İzmir, Ankara gibi illerden izole edilmiş olmasına rağmen; Türkiye'nin ortasında yer alan Aksaray ilinde kısıtlı sayıda izole edilmiştir. Türkiye'nin tam ortasında olan Aksaray ili, bir kavşak niteliğinde olup hayvan hareketliliğinin fazla olduğu bir yerdir. Çalışmada, Aksaray ilindeki mezbahalardan ilk aşamada on sığıra ait tüberküloz şüpheli iç organ örneği Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Mikobakteri Laboratuvarı'na gönderilmiştir. İzolasyon için, akciğerlerdeki lezyonlardan aseptik olarak alınan doku örnekleri (5-10 g) ve pulmoner ilişkili lenf düğümleri homojenize edilmiştir. Homojenleştirilmiş dokular, geleneksel NALC-NaOH yöntemiyle işlenmiş, dekontaminasyon sonrası, smiler auramin-rodamin asit-fast boyama yöntemi ile boyanmıştır. Dekontamine edilen örnekler Lowenstein-Jensen (LJ) katı ortam ve BACTEC MGIT 960 sıvı ortamına inoküle edildi ve 8 hafta süreyle için inkübe edildi. Bu çalışmanın amacı, Aksaray'daki sığırlardan *M. bovis*'in izolasyonunu bildirmek ve sığır tüberkülozunun yaygınlığına dikat çekmektir. Bu çalışma Aksaray Üniversitesi Rektörlüğünün 2017-054 tarihli Bilimsel Araştırma Projesi (SRP) kapsamında yürütülmüştür.

Anahtar Kelimeler: *Mycobacterium Bovis*, Sığır, Aksaray

ÇİĞ SÜTTEN İZOLE EDİLEN S. AUREUS İZOLATLARINDA ANTİBİYOTİK DİRENÇ ÖZELLİKLERİNİN TESPİTİ

Dr. Öğr. Üyesi Erhan Keyvan

ÖZ

S. aureus önemli bir gıda patojeni olup, tüm dünyada görülen gıda intoksikasyonları içerisinde üst sıralarda yer almaktadır. S. aureus'un gıda intoksikasyonlarında etkili olması yanında önemli bir diğer halk sağlığı problemi de farklı antibiyotiklere karşı şekillenen tekli veya çoklu antibiyotik direncidir. Bu çalışmada toplam 60 adet çiğ süt örneğinden izole edilen S. aureus izolatları antibiyotik direnç özellikleri yönünden analiz edilmiştir. İzolatların antimikrobiyel duyarlılıkları disk difüzyon yöntemi ile belirlendi. Bu analiz, CLSI (Clinical and Laboratory Standarts Institute) tarafından bildirilen yöntem esas alınarak, tetrasiklin gentamisin, eritromisin, trimetoprim-sülfametaksazol, kloramfenikol, siprofloksasin ve klindamisin antibiyotik diskleri kullanılarak yapıldı. Analiz sonucunda gentamisin, eritromisin, tetrasiklin, siprofloksasin, klindamisin, trimetoprim- sülfametaksazol ve kloromfenikole karşı gelişen direnç sırasıyla %3.33, % 6.46 , % 16.12, % 6.47 ,% 80.64 ,% 6.46 , % 16.13 oranında tespit edilmiştir. Bakteriler tarafından antibiyotiklere karşı oluşturulan direnç, tüm dünyada önemli bir halk sağlığı problemi haline almıştır. Antibiyotiklerin tarım, hayvancılık ve tıp alanında yoğun kullanımı sonucu bakteriler antibiyotiklere karşı direnç kazanmıştır. Antibiyotiklerin özellikle gıda üretimi amacıyla üretilen hayvanlara tedavi amacıyla ve gelişim arttırıcı olarak yoğun bir şekilde kullanılması insan sağlığı açısından da önemli bir risk oluşturmaktadır. Süt ineklerinin tedavisinde kullanılan antibiyotikler sütte kalıntı meydana getirebilir. Yetiştiriciler antibiyotik kullanımı konusunda bilinçlendirilmeli ve yasal bekleme sürelerine dikkat etmelidir. Ayrıca yetkili otoriteler tarafından sütte antibiyotik varlığının tespitine yönelik kontroller ile birlikte sağlıklı ve güvenli süt üretimini güvence altına almalıdır.

Anahtar Kelimeler: Çiğ Süt, Antibiyotik Direnci, Staphylococcus Aureus

KUZEY KIBRIS SÜT KEÇİSİ İŞLETMELERİNDE HAYVAN REFAHI DEĞERLENDİRİLMESİ

Doç. Dr. Dilek Arsoy - Prof. Dr. Duygu Akturk

ÖZ

Bu çalışmada, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetinde (KKTC) süt keçisi işletmeleri çiftlik temelli hayvan refahı yetiştiricilik özellikleri, üreme, sağlık ve biyogüvenlik parametreleri dikkate alınarak değerlendirilmiştir. Buna bağlı olarak sürü yönetimi ve sağlığı açısından işletmelerin genel durumunun ortaya konması amaçlanmıştır. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyet'inde(KKTC) yer alan ve sadece keçi yetiştiren entansif süt keçi işletmelerinden (n=324) 42 tanesi (keçi sayısı $20 \geq$) tesadüfi örnekleme ile seçilerek yüzyüze anket çalışması (2017) ve çiftlik gözlemi yapılmıştır. Aynı zamanda KKTC Süt Endüstri Kurumundan sağlanan bazı veriler kullanılmıştır. KKTC'de toplam 15 aylıktan büyük keçi sayısı 170.552 baştır. Bu sayının 84.830 başı sadece keçi yetiştiren işletmelerde bulunmaktadır(%49,74).Yine toplamda KKTC'de 3699 küçükbaş işletmesi bulunmakta olup işletmelerin büyük çoğunluğu koyun keçi karışık işletmelerden oluşmaktadır.Sadece süt keçiciliği yapan işletme sayısı 324 olarak tespit edilmiştir.Yetiştirme tekniği açısından;İşletmelerin % 45,2'si melez, %38,1'i Damaskus, %11,9 Saanen, % 4,8'i ise Kıl keçisi işletmesidir. Anket yapılan işletmelerdeki toplam sağılan keçi sayısı ise 7950 dir. Anket yapılan işletmelerde keçi başına düşen süt verimi $1,41 \pm 0,57$ kg olarak tespit edilmiştir.KKTC süt kurumuna teslim edilen keçi sütlerinin 2016 yılı süt yağı ortalaması ise $\%4.46 \pm 0.30$ dur. İşletmelerdeki hayvan sayıları 20-100 baş arasında $\%52,4'$, 101-300 baş arasında $\%23,8$ ve ' 301-> den büyük $\%23,8$ dir.Tüm işletmelerdeki hayvan sayısı ortalaması ise 211.38 ± 209 baştır. İşletmedeki bölme sayısı ve bölme başına düşen hayvan sayısı ortalaması 2-5 bölmesi olan işletmelerde ortalama $67 \pm 49,5$, 6-10 bölmesi olanlarda $100 \pm 49,6$, 10 bölmeden fazla olan işletmelerde ise $55 \pm 27,1$ hayvan bulunmaktadır. Bu işletmelerin % 95'inin yarı açık barınak sistemine sahip olduğu belirlenmiştir.Yetiştirme tekniği açısından önemli bir fark işletmelerin % 45.5'inin günde tek sağım yapmasıdır.Bunun da en önemli nedeni işletmelerin % 73.8'i oğlakları 3 ay ve daha fazla emiştirmektedir. Üreme Parametleri parametreleri açısından; sürülerde %69 oranında serbest aşım uygulanmakta ve %42.9 işletme tekeleri aşımından 1 ay önce sürüye katılmaktadır.% 45.2 işletme aşım öncesi ek yemleme yapmaktadır.İşletmelerin %57.1'inde kısırlık görülmektedir. Kısırlığın görüldüğü işletmelerdeki kısırlık ortalaması ise işletme başına $\%7.68 \pm 7.03$ 'dür. Çoğuzluk oranı ise $\%24.76$ 'dır.Sağlık parametreleri açısından; İncelenen işletmelerin % 57'sinde oğlaklardaki mortalite oranı % 10 dan büyüktür. Oğlakların % 75'inde ishal sorunları, % 33'ünde

göbek enfeksiyonları ve %33'ünde ise solunum problemleri tespit edilmiştir. Oğlaklarda ölüm nedenlerinin başında ishale bağlı enfeksiyon ve paraziter enfestasyonlar gelmektedir. Ergin keçilerde ise en önemli sorun dış parazit (%100), uzamış tırnak sorunu ve buna bağlı laminitis ve topallama ve yaygın (%80,95). caseoz lenfadenittir (pseudotüberküloz). Uzamış tırnak sorunu %80.9 işletmede bulunmakta olup işletme içerisinde bu sorunu taşıyan hayvan oranı %15,8 dir. Bunu %35.72 ile meme sorunları (mastitis), ve %23.80 ile farklı hastalıkların neden olduğu zayıf güçsüz, sürünün arkasında kalma olgusu izlemektedir. Biyogüvenlik parametreleri; Çiftlik genel dezenfeksiyonu(%78,57),çiftlikteki köpeğin iç parazit ilaçlaması (%78,57), ve antibiyotik kullanıldığında sütün imhası(%95,23) açısından işletmeler oldukça iyi değerlere sahiptir. Veteriner Hekim kontrolleri ancak %26.9 işletmede düzenli olarak yapılmaktadır.Söz konusu işletmelerde yetiştiricilik, döl verimi, sağlık parametreleri açısından ırklar arasında bir farklılık bulunmamaktadır.Sadece oğlaklarda ishal vakalarının melez hayvanlarda daha fazla olduğu görülmektedir. Sonuç olarak; taban alanının toprak olması, uzamış tırnak sorunu ve düzenli tırnak bakımının yapılmayışı ve dış parazit sorunu zayıf refah ve management göstergeleridir. Abse ve meme sorunu açısından ayıklama ve aşılanmanın olmayışı zayıf refah ve yalnız management uygulamasıdır. Oğlaklarda ise özellikle iç parazit açısından doğru ilaçlamanın yapılmaması ve çevre kontaminasyonu ile doğrudan ilgili olan E.Coli enfeksiyonları ve Cryptosporodiosis için ilaçlamanın bilinçiz yapılması ya da yapılmaması en zayıf refah kriterleridir.Çiftlik giriş çıkış biyogüvenliği yüksek risk taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Keçi Refahı, Sağlık Parametreleri, Çiftlik Biyogüvenliği

TÜRKİYE'DEKİ SIĞIRLARDAN MYCOBACTERİUM BOVİS SIT 482. BOV GENOTİPİ İZOLASYONU

**Dr. Öğr. Üyesi Meriç Lütfi Avsever - Prof. Dr. Cengiz Çavuşoğlu -
Doç. Dr. İlker Çamkerten**

ÖZ

Sığır tüberkülozu *Mycobacterium bovis* tarafından oluşturulan bulaşıcı bir hastalıktır. Hastalık, insanlar, sığırlar, diğer evcil hayvanlar ve bazı yabani hayvanlarda görülür. Sığır tüberkülozu birçok ülkede olduğu gibi, ülkemizde de üzerinde durulması gereken zoonoz bir hastalıktır. Sığır tüberkülozu genellikle canlı hayvanda gecikmiş tip aşırı duyarlılık reaksiyonları ile teşhis edilir¹⁰. İnfeksiyon subklinik bir seyir izlediğinden klinik muayene ile teşhis edilemez. Ölü hayvanlarda post-mortem muayene ve histopatolojik ve bakteriyolojik tekniklerle teşhis edilir ve DNA prob ve polimeraz zincir reaksiyonu (PZR) teknikleri de kullanılabilir. *Mycobacterium bovis*, ülkemizde sığırlardan son zamanlarda daha sık izole edilmekte olup, genelde *M. bovis* tanısı konularak teşhis sonlandırılmaktadır. Bununla birlikte *M. bovis*'in çok sayıda genotipi bulunmaktadır. Bakterinin genotipiendirilmesi spoligotiplendirme yöntemi ile en sağlıklı şekilde yapılmaktadır. Spoligotiplendirme, *M. tuberculosis complex* mikobakterial DNA'sındaki DR bölgelerinin polimorfizmine dayanır.Bu çalışmada, ilk etapta altı sığıra ait iç organ örneklerinden *Mycobacterium bovis* SIT 482. BOV izole edilmiştir. İzolasyon BACTEC MGIT 960 sıvı besi yerleri ile yapılırken Spoligotipleme, üreticinin (Spoligotyping 140 Kiti; Isogen LifeScience, Hollanda) talimatlarına göre gerçekleştirilmiştir. Daha önceki çalışmalarda ülkemiz sığırlarında daha çok *Mycobacterium bovis* SIT 685. BOV izole edilmiş olup, *Mycobacterium bovis* SIT 482. BOV'un ülkemiz sığırlarındaki yaygınlığı henüz araştırılmaktadır. Bu çalışma Aksaray Üniversitesi Rektörlüğü'nün 2017-054 numaralı Bilimsel Araştırma Projesi (BAP) kapsamında gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Mycobacterium Bovis*, Sıt 482. Bov

**BAKTERİYEL YANIKLIĞA (XANTHOMONAS ARBORICOLA
PV. JUGLANDIS) TOLERANSLI YENİ CEVİZ
GENOTİPLERİNİN MELEZLEME YOLUYLA ISLAHI**

**Prof. Dr. Yaşar Akça - Prof. Dr. Hatice Özaktan –
Araştırmacı Hasan Furkan Topçu**

ÖZ

Xanthomonas arboricola pv. Juglandis (Xaj) Juglans regia ve diğer Juglans türlerinin en önemli bakteriyel hastalığıdır. Bu çalışmanın amacı, Xaj'a dayanıklı yeni ceviz genotiplerinin melezleme ıslah yöntemiyle elde edilmesidir. GOÜ ceviz çeşit ıslah programında, geç yapraklanan ve yan dallarda yüksek oranda meyve veren ve meyve kalitesi yüksek ceviz çeşitlerinin elde edilemesi amacıyla aşağıda belirtilen çaprazlamalar kullanılmıştır: Pedro 'x' Chandler ', Pedro 'x' Fernette ', 'Pedro' x 'Midland'Fernor' x 'Pedro', 'Fernor' x 'Chandler', 'Fernor' x 'Fernette', 'Fernor' x 'Howard', 'Fernor' x 'KZK1', 'Howard'ın' x 'Fernor', 'Howard' x 'Chandler', 'Fernette' x 'Howard', 'Fernette' x 'Chandler', Fernette 'x' KZK1 ', Chandler 'x' Kaman 1 ', Chandler 'x' KZK1 '. Toplam 1633 F1 bitkisi elde edildi. 1633 F1 bitkilerinin 394 F1 genotiplerine, yapraklanma zamanında yaklaşık 108 cfu/ml damıtılmış suyla ayarlanmış bakteri süspansiyonu püskürtülmüştür. Payne çeşidi, Xaj inokülasyonunun başarısını belirlemek için bir referans olarak kullanılmıştır. Enfekte yapraklar, yapraklardaki lezyonların sayısına, büyüklüğüne ve dağılımına bağlı olarak, 0 ila 4 şiddet skalası kullanılarak, aşılardan 14, 21 ve 30 gün sonra hastalık için derecelendirilmiştir. Xaj'a yanıt olarak F1 genotipleri arasında varyasyonlar gözlenmiştir. En yüksek duyarlılık ölçüğü değeri Payne cv (4) 'de belirlenmiştir. Kombinasyonların skala değerleri Pedro x Şen 2 (2,33); Fernette x Şen 1 (2,4); Pedro x Maraş 18 (2,5); Fernor x Şen 2 (2,72) orta duyarlılık grubunda bulunmuştur. Ayrıca, en düşük duyarlılık skala değerleri, Fernor x Pedro (0,75); ChandlerxHoward (1,08); Franquettex Chandler (1,16); Chandler x Fernor (1,2) kombinasyonlarında gözlenmiştir. Yapraklanma zamanı ile Xaj'a tolerans arasında pozitif korelasyon belirlenmiştir. Araştırmada, 1 ile 2 arasında skala değerine sahip F1 bitkileri umut verici olarak seçilmiştir. Bu F1 bitkileri tekrar inokule edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Ceviz, Xanthomonas Arboricola Pv. Juglandis, çeşit Islahı

**BAYBURT VE KAHRAMANMARAŞ KOŞULLARINDA
YETİŞTİRİLEN BEZELYE (PİSUM SATIVUM VE P. ELATIUS)
GENOTİPLERİNİN BİTKİSEL VE TARIMSAL
ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİ ÜZERİNE BİR
ARAŞTIRMA**

**Dr. Öğr. Üyesi Ümit Girgel - Dr. Öğr. Üyesi Alihan Çokkızgın –
Prof. Dr. Mustafa Çölkesen**

ÖZ

Çalışma 6 standart bezelye (Bolero, Jop, Karina, Nihal, Reyna, Utrillo) çeşidi ile doğal vejetasyondan elde edilen 3 bezelye genotipi (P. sativum P. elatius (erkenci) P. elatius (geçci)) kullanılarak, 2 lokasyonda (Bayburt Üniversitesi, Gıda Tarım ve Hayvancılık Uygulama ve Araştırma Merkezi deneme alanında ve Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Tarla Bitkileri Bölümü deneme alanında) 2016 yılında yapılmıştır. Araştırmada bitki boyu değerleri 16.47-86.67 cm, dal sayısı 2.0-31.4 adet/bitki, bitkide bakla sayısı 9.07-9.27 adet/bitki, 1000 tane ağırlığı 89.40-330.91 g, tane verimi 17.67-138.00 kg/da arasında değişim göstermiştir. Genotipler arasındaki farklar incelenen tüm özellikler açısından istatistiksel olarak önemli bulunmuştur. Lokasyonlardan elde edilen değerler bitkide bakla sayısı özelliği hariç birbirinden istatistiki olarak önemli derecede farklı bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Pisum Sativum,p. Elatius, Bezelye, Çeşit, Genotip

EDİRNE İLİ MERKEZ İLÇESİNE BAĞLI KÖYLERDE YETİŞTİRİLEN FARKLI BUĞDAY ÇEŞİTLERİNDE GÖRÜLEN SÜNE (EURYGASTER SPP.) VE KIMIL (AELIA SPP.) ZARAR ORANLARI

Raşit Emir Hüdaverdi - Doç. Dr. Murat Muştu

ÖZ

Çalışma, 2017 yılı hasat sezonunda, Edirne İlinin merkez ilçesine bağlı 38 köyde yetiştirilen 42 farklı buğday çeşidinde ve Trakya Tarımsal Araştırma Enstitüsü'nün ekimini gerçekleştirdiği 78 buğday çeşidinde Süne (*Eurygaster spp.*) ve Kıvıml (*Aelia spp.*) zarar oranının belirlenmesi amacıyla yürütülmüştür. Bu amaçla, Bölgede yetiştirilen ve Edirne Ticaret Borsası'na getirilen buğday çeşitlerinden örnekler alınmıştır. Temizleme ve eleme işleminden sonra 50 g numune içerisinde süne ve kıvıml tahribatına uğramış taneler tartılarak, kütlece hasarlı taneler bulunmuştur. Çalışma sonucunda, 2017 hasat sezonunda Edirne ili merkez ilçesine bağlı köylerden Edirne Ticaret Borsası'na gelen buğday çeşitlerindeki süne ve kıvıml zararı ortalaması 0.80 olarak tespit edilmiştir. En yüksek zarar ortalamasının %1.25 oran ile Budakdoğanca köyünde olduğu belirlenmiştir. Trakya Tarımsal Araştırma Enstitüsü denemelerinden alınan ekmeçlik buğday çeşitlerinde emçili tane oranlarının %0.20-3.04 arasında değiştii saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Buğday, Kıvıml, Süne, Zarar Oranı

GREYFURT POSALARININ SÜT SIĞIRLARININ BESLENMESİ İÇİN KURUTULMASI

**Arş. Gör.Dr. Tunahan Erdem - Prof.Dr. Serdar Öztekin –
Dr. Öğr. Üyesi Zeynep Şahan - Beyza Öztürk Erdem**

ÖZ

Günümüzde süt ürünleri endüstrisi ve tüketiciler daha kaliteli ürün talep etmektedirler. Bu talepler araştırmacıları yem katkı maddesini kullanarak yem kalitesini iyileştirmeye yönlendirmektedir. Gıda endüstrisinde önemli ölçüde endüstriyel ve tarımsal atık vardır. Endüstriyel atık ürünlerden biri de ülkemizde gıda endüstrisinden elde edilen Greyfurt posasıdır. Türkiye de yaklaşık olarak 4 milyon ton narenciye ürünü işlenmektedir. Narenciye ürünleri meyve suyu olarak işlendikten sonra, yaklaşık % 35-40 oranında posa oluşur. Bu miktar, narenciye posasının ülkemizde önemli bir ekonomik potansiyele sahip olduğunu göstermektedir. Bu çalışmanın amacı, süt sığırlarının beslenmesinde kurutulmuş greyfurt posalarının kullanım olanaklarını araştırmaktır. Çalışma kapsamında, Greyfurt posaları sıcak hava, kızılötesi enerji ile kurutma ve bunların kombinasyonu ile 70 ve 80 C ° 'de kurutulmuştur. Kurutulan örneklerin kuruma süresi ve nem içeriği ve bazı kurutma parametreleri ayrıntılı olarak incelenmiştir. Ayrıca greyfurt posalarının bazı makro ve mikro elementleri belirlenmiştir. Araştırma 101R114 nolu (TÜBİTAK) projesi tarafından desteklenmiştir. Greyfurt posalarının kuruma süreleri 70 ve 80 ° C'de sıcak hava ile kurutma işleminde 14 ila 11; kızılötesi enerji ile kurutma işleminde 30 ila 27, ve bunların kombinasyonu için 23 ila 17 saat sürmüştür.

Anahtar Kelimeler: Kurutma, Greyfurt, Posa, Süt Sığırcılığı

HİCAZ NARI (PUNİCA GRANATUM L.) TANELERİNİN KIZILÖTESİ, MİKRODALGA VE KONVEKTİF KURUTMA YÖNTEMLERİYLE KURUTULMASI

Araştırmacı Beyza Öztürk Erdem - Prof. Dr. Serdar Öztekin

ÖZ

Bu çalışmada Hicaz nar taneleri farklı kurutma yöntemleri kullanılarak kurutulmuştur. Kurutma yöntemleri arasında geleneksel kurutma yöntemini temsilen sıcak hava ile kurutma yöntemi seçilmiştir. Yeni gelişen kurutma teknolojileri içerisinde mikrodalga enerji ve kızılötesi ışınım enerjisi ile kurutma yöntemleri de seçilerek kurutma karakteristikleri belirlenmiştir. Çalışma kapsamında 50 ve 90 °C' de sıcak hava ve kızılötesi ışınım enerjisi ile kurutma denemeleri gerçekleştirilmiştir. Mikrodalga enerji ile kurutma denemelerinde ise 180, 360, 540 ve 720 W güç seçenekleri belirlenmiştir. Kurutulan ürünlerin renk parametreleri ölçülmüştür. Tek tabaka halinde kurutulan ürünlerin kuruma davranışlarını tahmin etmek için 9 farklı matematiksel model kullanılmıştır. Çalışılan modellerin regresyon analiz sonuçları, sıcak hava, mikrodalga ve kızılötesi ışınım enerjisi ile elde edilen verilere Midilli ve Henderson & Pabis modelinin en iyi uygunluk gösterdiğini belirtmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hicaz Nar Taneleri, Sıcak Hava, Mikrodalga, Kızılötesi Işınım Enerjisi, Kurutma, Matematiksel Modelleme.

**KAHRAMANMARAŞ KOŞULLARINDA YETİŞTİRİLEN
FARKLI YEMEKLİK TANE BAKLAGİL BİTKİLERİNİN VERİM
VE VERİM ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİ ÜZERİNE BİR
ARAŞTIRMA**

**Dr. Öğr. Üyesi Alihan Çokkızgın - Dr. Öğr. Üyesi Ümit Girgel –
Prof. Dr. Mustafa Çölkesen**

ÖZ

2014-2015 ve 2015-2016 yetiştirme dönemlerinde, 3 mercimek (Fırat-87, Çağıl, Flip-2005), 2 bezelye (Utrillo ve Bolero), 3 nohut (Aksu, İnci, Diyar-95) ve 3 bakla (Lara, Sultan, Filiz) standart çeşidi kullanılarak Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarla Bitkileri Bölümü deneme alanında yürütülmüştür. Bitki boyu değerleri 28.33-71.50 cm, ilk bakla yüksekliği 12.27-26.75 cm, ana dal sayısı 2.68-6.00 adet/bitki, bitkide bakla sayısı 3.56-105.00 adet/bitki, tane verimi 0-399.75 kg/da arasında değişim göstermiştir. Baklagil çeşitleri arasındaki farklılıklar, incelenen tüm özellikler için önemli bulunurken, diğer yandan yıllar arasındaki farklılık ise ilk bakla yüksekliği ve tane verimi dışındaki özellikler açısından önemlidir. YılxBaklagil Çeşitleri interaksyonu, ilk bakla yüksekliği dışında tüm özellikler için istatistiki açısından önemli bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Baklagil Bitkileri, Verim, Verim Unsurları

**LOS ANGELES, ABD'DE BULUNAN HUNTINGTON
KÜTÜPHANESİ VE BOTANİK BAHÇELERİNDEKİ MEYVE
AĞAÇLARINDA POLİFAG SÜRGÜN DELİCİ BÖCEĞİ İLE
İLİŞKİLİ FUSARIUM EUWALLACEAE'NİN İZOLASYONU VE
TANIMLANMASI**

Dr. Öğr. Üyesi Fatih Mehmet Tok - Dr. Akif Eskalen

ÖZ

2017 yılı yaz ayları boyunca, Los Angeles, Amerika Birleşik Devletleri'nde bulunan Huntington Botanik Bahçelerinde arazi çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Polifag sürgün delici böceği ve geriye ölüm hastalığı belirtileri gösteren meyve ağaçlarından giriş çıkış deliklerini içerecek şekilde örnekler toplanmıştır. Elde edilmiş olan 100 bitki örneği, University of California, Riverside'da bulunan laboratuvarında izolasyon prosedürlerine tabi tutulmuş ve örnekler içinde tekrasiklin (50mg/L) bulunan PDA ortamlarına aktarılmıştır. Giriş çıkış deliklerinin bulunduğu bitki dokuların aktarıldığı petri kapları 25°C'de 5 gün süreyle inkübasyon işlemine tabi tutulmuştur. Beş günlük inkübasyon süresinin sonunda gelişen kolonilerin tek sporizolatları elde edilerek +4°C'de kullanılıncaya kadar saklanmıştır. Farklı meyve ağaçlarından toplanan izolatların DNA'ları, miselyumları kullanılarak, hızlı fungal DNA ekstraksiyon yöntemine göre ekstakte edilmiştir. İzolatların moleküler olarak teşhisi amacıyla, ITS ve EF1- α DNA bölgeleri PCR yöntemiyle çoğaltılmış ve sekans dizileri oluşturulmuş ve BLAST analizinde kullanılmıştır. Sekans dizileri kullanılarak yapılan BLAST analizi sonucunda Toplam 34 izolatın 32'si *Fusarium euwallaceae*, 1'i *Fusarium solanive* 1'i ise *Fusarium oxysporum* olarak teşhis edilmiştir. *Fusarium euwallaceae* izolatlarının 3'ü (%9) elmadan, 6'sı (%18) avokadodan, 3'ü (%9) kirazdan, 4'ü (%11) zeytinden, 3'ü (%9) şeftaliden ve 15'i (%44) Trabzon hurmasından elde edilmiştir. Bu çalışma sonucunda, *Fusarium euwallaceae*'nin en çok Trabzon hurmasında ve ardından sırasıyla avocado, elma, zeytin ve şeftalide yaygın olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Fusarium*, *Euwallaceae*, Fruit Plants

ŞIRNAK İLİNDE YETİŞEN YEREL VE STANDART NAR ÇEŞİTLERİ İLE ÖNEMLİ NAR GENOTPLERİN POMOLOJİK VE BAZI KİMYASAL ÖZELLİKLERİN KARAKTERİZASYONU

Doç. Dr. Mikdat Şimşek

ÖZ

Nar içerdiği besin değeri ve insan sağlığı üzerindeki olumlu etkilerinden dolayı günümüzde önemi giderek artmaktadır. 2017 yılı istatistiklerine göre, ülkemizdeki illerin toplam nar üretimi dikkate alındığında, 113.040 ve 72.152 ton üretimleri ile Antalya ve Mersin illeri sırasıyla birinci ve ikinci sırayı almaktadır. Aynı yılda, Şırnak ilinde 554 ton nar üretimi gerçekleşmiştir. Bu ilimizde yetişen narların tüketiciler tarafından oldukça beğenildiği bildirilmektedir. Bu narların çoğunluğu Aliğa, Radıuşu, Herboli (Mala Hacı) ve Kokulu İncir yerel nar çeşitleri ve Zivzik ve Hicaz standart nar çeşitleri ile yöre halkı tarafından sevilerek tüketilen bazı nar genotiplerinden oluşmaktadır. Ayrıca, bu meyve türü içerdiği besin değeri ve insan sağlığı üzerindeki olumlu etkilerinden dolayı günümüzde önemi giderek artmaktadır. Bu çalışmada, Şırnak ilinde yetişen yerel ve standart nar çeşitleri ile önemli nar genotiplerin pomolojik ve bazı kimyasal özelliklerin karakterizasyonu belirleyerek bu konudaki farkındalığı artırmak ve mevcut potansiyelin değerlendirilmesi ve yönlendirilmesi için üretim planlamalarında karar vericilere ışık tutmak amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Nar, Çeşit ve Genotip, Pomolojik ve Kimyasal Özellikler, Şırnak

SULTAN II. ABDULHAMİD DÖNEMİNDE MERZİFON TARIMI

Prof. Dr. Yaşar Akça - Uzman Salih Şahin

ÖZ

Bu çalışmada, Sultan II. Abdulhamid Dönemi'nde Merzifon tarımının mevcut durumunu belirlemek ve günümüz tarımıyla karşılaştırmalı analizler yapmak amacıyla dönemin tarım raporları ile TÜİK verileri karşılaştırılmıştır. Dönemin tarım istatistikleri, BOA. Y.PRK. UM. 3/38 kayıtlarıyla, 1330 yılına ait Ticaret ve Ziraat Nezareti İstatistik Dairesi Umumisi kayıtlarından alınmıştır. Tarım rapor kayıtları ise Sivas Vilayeti Salmamelerinden okunmuştur. İlçenin 1893 yılı toplam nüfusu 24546 2015 yılı n ise 34998 olarak bildirilmiştir. Sultan II. Abdülhamid Dönemi'nde Hazırlanan Merzifon tarım raporu incelenmiştir. İlgili raporda Merzifon Kazası'nın tarımsal ihtiyaçları aşağıda özetlenmiştir. "Merzifon arazisinin sulanmasına senelik 37.750 kuruş harcandığı halde su yetersiz kalmaktadır. Merzifon civarında bulunan Çavındar, Çobanviran ve Osmanoğlu çiftlikleri, bağlı buldukları Köprü Kazası'na 6-7 saat, Merzifon'a birer saat mesafede bulunmaktadır. Kör Köyü, Şamiye, Elbiz, Bekmezci Kemeriz Köyü'nün bağlı buldukları kazalara uzaklıkları nedeniyle ve işleri için hükümete müracaatları halinde ahalinin, vergi tahsili ve sair hususlarda da mahalli hükümetlerin zorluklar yaşadıklarından, söz konusu köylerin yakınlıkları nedeniyle Merzifon Kazası'na bağlanması gerekmektedir. Bugünkü ağırlık ölçü birimine göre 12314 t buğday, 7696,8 ton arpa, 51,31 ton yulaf ve 10,26 ton mısır üretimi bildirilmiştir. Üretim & tüketim dengesine göre 4104,96 ton buğday ve 1924,2 ton arpa kaza dışına sevk edilmiştir. Dönemin nüfusuna göre kişi başı buğday üretim miktarı 0.501 tondur. Dönemin bağ kayıtları Merzifon ilçesinin çok önemli bir bağcılık merkezi olduğunu göstermektedir. Kayıtlara göre, 186,2 ton üzüm, 9,3 ton şarap ve 12,82 ton da pekmez üretimi söz konusudur. Sultan II. Abdulhamid dönemi Merzifon tarımının gelişmesine yönelik öngörü ve önlemlerin yer aldığı raporda özellikle sulama alt yapısına yönelik tespitler dikkat çekmiştir. O zaman Yedikır bölgesine sulama suyunun getirilmesi planlanmış ve Cumhuriyet döneminde bu proje tamamlanarak söz konusu tarım alanı sulamaya açılmıştır. II. Abdulhamid döneminde teknoloji ve alt yapı imkansızlıklarına rağmen kişi başına düşen nohut, tütün, patates üretim miktarının günümüz üretim miktarına göre çok daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Merzifon, II. Abdulhamid, Tarım, Tarım ve Kırsal Kalkınma

TARIM ÜRÜNLERİ ÜRETİMİNİN EKONOMİK YÜNÜ VE ÜRÜN MALİYETLERİ: ÇANAKKALE İLİ ÖRNEĞİ

Prof. Dr. Duygu Aktürk - Burak Kocaköse

ÖZ

Bu araştırma da, Çanakkale ilinde bitkisel üretim gerçekleştiren işletmelerin girdi kullanım düzeylerinin, ürün maliyetlerinin, pazarlama imkânlarının, brüt ve net karlarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışma, Çanakkale ili merkezinde tarımsal üretimin yoğun olarak gerçekleştirildiği Kumkale Ovasındaki beş köyü kapsamaktadır. Araştırmada 2017 üretim sezonuna ait veriler kullanılmıştır. Çalışmada tabakalı tesadüfi örnekleme yöntemi yoluyla örnek hacim belirlenmiştir. İşletmelerin birim alanda kullanım sağladıkları girdiler, ürünlerin birim alandaki maliyetleri unsurları ve dağılımları, üretim faaliyetlerindeki işlemlere göre işgücü ve çeki güçleri ihtiyaçları ve işletmelerin karlılık durumları tespit edilmiştir. Söz konusu süreç işletildikten sonra elde edilen sonuçlar yardımıyla üreticilerin hangi ürünleri yetiştirmeye yöneldiği tespit edilmiştir. Araştırma da işletmelerin gayrisafi üretim değerlerinin, değişken ve sabit masrafları karşılama durumları tespit edilmiştir. Analize tabi tutulan ürünlerin üretim faaliyetlerinin sürdürülebilirlik durumları ortaya konulmuştur. İşletmecilik anlamında üreticilere bilgiler verilmiş ve öneriler sunulmuştur. Not: Bu Çalışma Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimince Desteklenmiştir. Proje Numarası: FYL-2018-2546.

Anahtar Kelimeler: Girdi Kullanımı, Maliyet, Brüt Kar, Net Kar

TÜRKİYE'DE KONYA BÖLGESİ ŞEKER PANCARINDA FİDE VE HASAT DÖNEMLERİNDE KÖK ÇÜRÜKLÜĞÜNE NEDEN OLAN FUNGAL ETMENLERİN BELİRLENMESİ

**Dr. Rıza Kaya - Prof. Dr. Y. Zekai Katırcıoğlu –
Prof. Dr. Fikret Demirci - Araştırmacı Esra Kara –
Araştırmacı Meltem Avan –Prof. Dr. Salih Maden**

ÖZ

Tüm Dünyada bazı fungal etmenler şeker pancarında kök çürüklüğü yaparak önemli verim ve kalite kayıplarına yol açmaktadır. Bu çalışmada Konya ve civarında şekerpancarı ekiliş alanlarında şeker pancarının fide döneminde ve hasat zamanında yumru köklerde hastalık oluşturan fungal etmenlerin belirlenmesi hedeflenmiştir. 2015-2016 yılları hasat öncesi gelişme döneminde hastalıklı şeker pancarı yumrularından örnekler alınmış ve izolasyonlar yapılmıştır. Bu örneklerde fungal etmenlerden en fazla *Rhizoctonia solani* elde edilmiştir, Yaygın olarak izole edilen diğer funguslar *Fusarium oxysporum*, *Fusarium solani*, *Fusarium equiseti*, *Aphanomyces cochlioides* ve *Phoma betae* olmuştur. *Macrophomina phaseoli*, *Rhizopus* sp., *Pythium* spp., *Alternaria alternata*, *Phytophthora* spp., *Geotrichum* sp. ve *Fusarium verticillatum* ise düşük oranda izole edilmiştir. 2016-2017 yıllarında ise fide döneminde alınan hastalıklı şeker pancarı örneklerinde ise en yaygın olarak *Fusarium equiseti* izole edilmiştir. Yaygın olarak izole edilen diğer funguslar *Phoma betae*, *Rhizoctonia solani*, *Fusarium* spp., *Fusarium oxysporum*, *Pythium* spp., *Alternaria alternata*, *Fusarium solani* olmuştur. Diğer Funguslar *Aphanomyces cochlioides*, *Fusarium culmorum*, *Stemphylium herbarum*, *Drechslera* sp., *Acremonium* sp., *Ulocladium* sp., *Fusarium sambucinum*, *Macrophomina phaseoli*, *Botrytis cinerea*, *Epicoccum purpurascens*, *Phomopsis* sp., *Chaetomium* sp., *Curvularia* spp., *Rhizopus* sp., *Fusarium avenaceum*, *Fusarium verticillatum*, *Fusarium nivale*, *Fusarium sulphureum*, *Botryosphaeria* sp., *Phytophthora* sp., *Trichoderma* sp., *Mucorales* sp. ve *Verticillium dahliae* ise düşük oranda izole edilmiştir. Fungal etmenlerin teşhisleri morfolojik özelliklerine göre yapılmıştır. Yaygın olarak elede edilen patojenlerin patojenite çalışmaları yapılmıştır. Çalışmayı TOVAG 1150562 nolu projeye destekleyen Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK)'na teşekkürlerimizi sunarız.

Anahtar Kelimeler: Şeker Pancarı, Kök Çürüklüğü, Fungal Patojenler, Konya İli